

การพหพาอาวุธปืนกับความรุนแรงในสังคม

โดย

นางลัดดา กิตติพิบูลย์

กรรมการบริหาร และผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ

บริษัท ต.สยามคอมเมอร์เชียล จำกัด

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 61

ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2561-2562

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “การพหุภาวะอันเนื่องมาจากความรุนแรงในสังคม” ลักษณะวิชา การเมือง ของ นางลัดดา กิตติพิบูลย์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 61 ประจำปี การศึกษา พุทธศักราช 2561-2562

พลโท

(ขจรฤทธิ์ นิลกำแหง)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง การพกพาอาวุธปืนกับความรุนแรงในสังคม

ลักษณะวิชา การเมือง

ผู้วิจัย นางลัดดา กิตติพิบูลย์

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 61

เอกสารวิจัยเรื่อง “การพกพาอาวุธปืนกับความสูญเสียในสังคม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากฎหมายการครอบครอง การพกพาอาวุธปืนของไทยที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรืออาวุธปืนที่มีทะเบียนเท่านั้น กฎหมายอาวุธปืนของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย พร้อมทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิหน่วยงานศาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย ที่เกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมายและเสนอข้อควรปรับปรุงเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนเพื่อลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นศึกษาบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืน คือ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อมาอีก 9 ครั้ง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การมี ใช้อาวุธปืน และการพกพาอาวุธปืน อาจก่อความรุนแรงในสังคม และระดับความรุนแรง มีส่วนมาจากภูมิหลังและวุฒิภาวะทางอารมณ์ของบุคคลที่ครอบครอง และพกพา และนำไปสู่การใช้อาวุธปืน ซึ่งแนวทางการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนโดยฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม จะสามารถลดการได้รับอันตรายจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี และลดความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิต จากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี

ปัจจุบันมีการใช้อาวุธปืนเพื่อตอบโต้และแก้ไขปัญหามากขึ้น การแพร่ระบาดและใช้ความรุนแรงจากอาวุธปืน บ่งชี้ว่า กลไกต่างๆทางสังคม วัฒนธรรม กฎหมาย หรือศีลธรรม ที่คอยควบคุมความรุนแรงและความขัดแย้ง กำลังสูญหายไป ขาดการใช้ “สันติวิธีในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง” นำไปสู่ทางออก ในการยุติความขัดแย้ง คือการใช้อาวุธปืน ซึ่งรัฐไม่สามารถคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ประชาชนได้ ทำให้รัฐจำต้องให้ประชาชนมีสิทธิในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง อันถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่กฎหมายรับรอง แต่การที่จะอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนได้อย่างเสรี รัฐจึงควรแก้ไขพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ฉบับเก่าที่มีอายุการใช้งานหลายปีแล้ว ควรปรับปรุงให้เท่าทันสังคมในยุคปัจจุบัน เนื่องจากในยุคปัจจุบันประชาชนในสังคมมีอาวุธ ปืนกันมากขึ้น และบางรายใช้อาวุธปืนในทางที่ไม่ชอบ และบางราย พกพาอาวุธปืนเข้าไปในเมืองโดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย

ดังนั้น ควรมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนที่มีความเข้มงวดและรัดกุม เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของสังคมไทย เป็นการควบคุมการพกพาอาวุธ ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ไม่ไปกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ และมีบทกำหนดโทษไว้ชัดเจน เป็นการสร้างความเชื่อมั่น ในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้ประชาชนและชุมชน อย่างไรก็ตาม แม้บทบัญญัติของกฎหมายจะดีเพียงใด แต่ถ้า “ไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติได้จริง” ก็จะกลายเป็นบทบัญญัติที่ไร้ประสิทธิภาพ

Abstract

Title Portable Firearms and Related Losses to the Society

Field Politics

Name Mrs. Ladda Kittipibul **Course** NDC **Class** 61

The study of portable firearms and related losses to the society has objectives to examine Thailand's laws concerning firearms possession and portability, and foreign laws of the U.S., Japan, Singapore and Malaysia, as well as propose the improvement involving firearms possession and portability in order to decrease the existing violent in the present society. The paper focuses on the law provisions pertaining to firearms carrying that is Firearms Act, Ammunition, Explosives, Firework and Gun Weapons B.E.2490 and its additional amendments 9 issues, particularly Section 8 bis and Section 72 bis of Firearms Act B.E.2490, and Section 371 of Criminal Code.

From the study of related documents and research found that the use and portability of firearms could cause the violence in society and its degrees result from individual's backgrounds and emotional maturity of those who possess and carry as well as use it. The way to improve laws related to firearms by the lawmakers, government, authorities concerned such as Ministry of Interior, Royal Thai Police and civil society participation are capable to prevent the dangers of firearms from those who had ill intentions and decrease the losses to general public's property and life.

Presently, there are many incidents of using firearms for retaliation and problem solving increasingly. The spreading of violence from firearms using indicates that social, culture, law or moral mechanism that were used to control violence and conflict have been disappeared and the lacking of using peaceful conflict resolution for the end conflict. When the authorities could not protect public safety, that lets people have rights to protect their own life and property, which is the basic human rights recognized by laws. However, for the permission of portable firearms freely, the authorities should amend old and obsolete firearms Act which has been enforced for past years, and modernize it, due to the present society public possess firearms increasingly and some used it in the unlawful intention as well as some carried it to the public location revealed which prohibited by laws.

So, the society requires laws controlling firearms strictly, concisely and suitably to the present social condition, restricting portable firearms to the suitable areas only that could not affect the general public and having clear punishment in order to build confidence in life and property safety for people and community. However, how good the laws are, but if they are not really and strictly enforced, they would only be ineffective provisions.

คำนำ

งานวิจัย เรื่องการพกพาอาวุธปืนกับความรุนแรงในสังคมเพราะพิจารณาจากเหตุผลที่ว่า การครอบครองและการพกพาอาวุธปืนเป็นเรื่องที่ต้องห้ามตามกฎหมาย หากจะมีอาวุธปืนหรือพกพาต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการก่อน ไม่ว่าจะกรณีใด ห้ามมิให้พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้น เพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใดนอกจากนี้การใช้อาวุธปืนไม่ควรเป็นคำตอบสุดท้ายที่ใช้จัดการความขัดแย้ง แต่เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมที่รัฐไม่สามารถคุมครองความปลอดภัยให้แก่ประชาชนได้ ทำให้รัฐจำต้องให้ประชาชนมีสิทธิในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง อันถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่กฎหมายรับรอง แต่การที่จะอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนดังกล่าวได้อย่างเสรี ถ้าไม่มีหลักเกณฑ์การควบคุมที่เหมาะสมหรือผู้ขออนุญาตไม่รู้จักวิธีใช้ที่ถูกต้อง ก็จะทำให้เกิดโทษกับตนเองและสังคมได้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.เพื่อศึกษากฎหมายการครอบครอง การพกพาอาวุธปืนของไทยที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรืออาวุธปืนที่มีทะเบียนเท่านั้น 2.เพื่อศึกษากฎหมายอาวุธปืนของต่างประเทศ ได้แก่ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย และสังเคราะห์บทเรียนมาเปรียบเทียบกับของไทย และ 3. เสนอแนวทางการปรับปรุงการพกพาอาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามความเหมาะสม

(นางลัดดา กิตติพิบูลย์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 61

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
คำจำกัดความ	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งและการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	5
แนวความคิดและเจตนาธรรมณ์หลักกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน	8
แนวความคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับอาวุธปืน	9
อาวุธปืนในประเทศไทย	13
อาวุธปืนกับการประกอบอาชญากรรม	24
กรอบความคิดของการวิจัย	28
สรุป	29
บทที่ 3 มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการมี	
และการพกพาอาวุธปืนในต่างประเทศ	30
กล่าวนำ	30
กฎหมายการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืนของประเทศสหรัฐอเมริกา	34
กฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืนของประเทศญี่ปุ่น	38
กฎหมายการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืนของประเทศสิงคโปร์	40

กฎหมายการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืนของประเทศมาเลเซีย	42
กฎหมายการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศ	45
สรุป	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 แนวทางการพกพาอาวุธปืน	
ที่เหมาะสมของประเทศไทย	58
ปัญหาการมีใช้และการพกพาอาวุธปืนที่ผ่านมา	58
การกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและ	
เครื่องกระสุนปืน	61
การกำหนดอายุใบอนุญาตการมีและใช้อาวุธปืน	61
การถอดถอนใบอนุญาต	62
การออกใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน	63
ความชัดเจนของบทบัญญัติเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืน	63
กรณีการพกพาปืนอย่างไรไม่ผิดกฎหมาย	64
การใช้ดุลพินิจของนายทะเบียนที่แตกต่างกันในการอนุญาต	65
สาระ ร่าง พระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯ (ฉบับที่...) พ.ศ. ...	65
แนวทางการพกพาอาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย	68
สรุป	70
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	71
สรุป	71
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	83
แบบคำถามการสัมภาษณ์	84
ประวัติย่อผู้วิจัย	85

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3-1	เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของ ต่างประเทศกับของไทย	48

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2-1	คนไทย 10 คน จะมีปีน 1 กระบอก	25
3 -1	แสดงอัตราการเสียชีวิตของพลเมืองจากอาวุธปืนของแต่ละประเทศ	31
3 - 2	แสดงค่าเฉลี่ยการสูญเสียชีวิตจากอาวุธปืนต่อจำนวนประชากร 100,000 คน	33

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นักวิจัยจากสถาบันเพื่อสุขภาพและมาตรชีวิต มหาวิทยาลัยวอชิงตัน สํารวจพบว่า ประเทศไทยมีสถิติผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนสูงสุดในเอเชียและมากกว่าในสหรัฐฯ ถึง 2 เท่า และมองว่าประเทศที่มีโอกาสการศึกษาที่ดีและมีสวัสดิการดีจะทำให้อัตราการก่ออาชญากรรมด้วยปืนลดลง ทั้งนี้ยังมีการตั้งข้อสังเกตว่าในไทยยังมีเรื่องของการหาอาวุธปืนได้ง่าย วัฒนธรรมกลัวเสียหน้า และปัญหาการลายนวลของผู้ก่อเหตุ (“นักวิจัยต่างประเทศเผยประเทศไทยติดประเทศมีคนตายจากอาวุธปืนสูงสุดในเอเชีย-มากกว่าสหรัฐฯ 2 เท่า”, ออนไลน์, 2561)

สถิติงานวิจัยที่วิจัยของมหาวิทยาลัยวอชิงตัน ได้ระบุเมื่อปี 2559ว่า มีเหตุฆาตกรรมโดยการใช้อาวุธปืนมากกว่า 3,000 ครั้งในสหรัฐฯ คิดเป็น 3.85 คน ต่อประชากร 100,000 คน แต่อัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนต่อหัวของไทยสูงกว่าสหรัฐฯ เสียอีก อยู่ที่ 4.45 คน ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งตัวเลขของไทยสูงเป็นอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นรองเพียงฟิลิปปินส์เท่านั้นที่ 7.42 คน ต่อประชากร 100,000 คน ทั้งนี้ในสถิติงานวิจัยดังกล่าวยังเผยให้เห็นว่าอัตราผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนในญี่ปุ่นและสิงคโปร์แทบจะไม่มีเลย อัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนของไทยเกือบ 5 เท่าของมาเลเซีย และตัวเลขการเสียชีวิตจากอาวุธปืนในไทยสูงเทียบเท่ากับอิรัก ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศที่อันตรายที่สุดในโลก (“อัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนใน 'ไทย' สูงเทียบเท่า 'อิรัก'”, ออนไลน์, 2561) แต่เหตุฆาตกรรมส่วนใหญ่ในไทยมักเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ความรุนแรงจากกลุ่มแก๊งต่างๆ หรือความขัดแย้งส่วนตัว ไม่ใช่การกราดยิงเพื่อสังหารหมู่อย่างในสหรัฐฯ นอกจากนี้อาวุธปืนหลายล้านกระบอกมีอยู่ทั่วประเทศและหลายกระบอกก็เป็นปืนเถื่อนและไม่ได้ขึ้นทะเบียนรวมทั้งระบุว่ากฎหมายของไทยอนุญาตให้ครอบครองปืนได้ ถ้าหากมีไว้ใช้ป้องกันตัวและป้องกันการบุกรุกทรัพย์สิน แต่การได้ใบอนุญาตครอบครองอาวุธปืนในไทยค่อนข้างง่ายถึงแม้ว่าจะมีการตรวจสอบประวัติและต้องมีอายุถึงเกณฑ์

สถิติด้านอาชญากรรมด้วยอาวุธปืนของไทยสูงเช่นกัน โดยมีการระบุถึงเรื่องแรงจูงใจส่วนใหญ่ว่าเป็นเรื่องของ "การเสียหน้า" หรือ "ความขัดแย้งทางธุรกิจ" ซึ่งมีการขยายประเด็นในเรื่องของ "การเสียหน้า" ที่ดูเป็นเรื่องเล็กน้อยสำหรับในหลายวัฒนธรรมแต่ในไทยดูเหมือนจะเป็นเรื่องจริงจังมาก จนเป็นเรื่องที่น่านำมาถกเถียงอภิปรายและหาวิธีการโต้ตอบการเสียหน้าอย่างเหมาะสม

แทนการอ้างว่าการรักษาหน้าตาเป็นพฤติกรรมที่เป็นปกติทั่วไปในวัฒนธรรมนี้ (Asian Correspondent ,ออนไลน์, 2561)

สมาคมนักข่าวอาชญากรรมแห่งประเทศไทย พบว่าจากการรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาปัญหาอาชญากรรม และสาเหตุที่ผ่านมานั้น ระบุสาเหตุการตาย คือ ตายตามธรรมชาติ เช่น ป่วยตาย ตายตามอายุขัย และตายผิดธรรมชาติ คือ ตายด้วยอุบัติเหตุและถูกฆาตกรรม ซึ่งการถูกยิงด้วยอาวุธปืนเป็นส่วนหนึ่งของสาเหตุฆาตกรรมด้วย และเกี่ยวกับอาวุธปืนนั้น มี 2 ประเภท คือ ปืนในระบบเช่น ปืนที่ใช้ราชการทหารตำรวจ กรมการปกครองเจ้าหน้าที่ป่าไม้ และที่รัฐอนุญาตออกให้กับประชาชน เพื่อป้องกันทรัพย์สินที่เชื่อกันว่ามีฐานข้อมูลสามารถตรวจสอบความเป็นเจ้าของได้ และปืนนอกระบบ ทั้งนี้ มีข้อมูลเผยว่าไทยมีปืนที่ขึ้นทะเบียนอยู่ประมาณ 3,800,000 กระบอก แต่มีปืนเถื่อนอยู่ในประเทศถึง 6,000,000 กระบอกนั้นหมายความว่า ยังมี ปืนไทยประดิษฐ์ ปืนปากกา ที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นที่มาของการเกิดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจำนวนมากในปัจจุบัน (Small Arms Survey ,ออนไลน์, 21 พฤษภาคม 2561)

สมัยดั้งเดิมมนุษย์ไม่มีอาวุธปืนใช้ จึงได้พัฒนาอาวุธใช้สำหรับการล่าสัตว์และ ใช้ทำร้ายศัตรูโดยการใช้หินหรือโลหะ ซึ่งต่อมาได้พัฒนาทำให้มีความแหลมคม มีประสิทธิภาพทำร้ายมากขึ้น มีการทำอาวุธให้สามารถทำร้ายศัตรูทั้งในระยะใกล้ประชิดตัว เช่น มีด หอก ดาบ และ อาวุธที่ใช้ทำร้ายศัตรูในระยะไกลๆ เช่น หน้าไม้ เกาทัณฑ์ ธนู ต่อมาเกิดการค้นพบสารเคมี เช่น กำมะถัน ดินประสิว เมื่อนำมาผสมกันเข้าและบดอัดแน่น ใช้ทำเป็นลูกกระสุน และได้มีการสร้างปืนใหญ่โดยใช้ลูกกระสุนดินดำ ซึ่งต่อมาได้มีการพัฒนาอาวุธปืน จนกระทั่งเป็นอาวุธที่มีประสิทธิภาพสามารถทำอันตรายต่อชีวิตและร่างกายได้โดยง่าย แม่นยำ และร้ายแรง ดังนั้นวัตถุประสงค์เดิมในการสร้างอาวุธปืน ก็เพื่อใช้เป็นเครื่องทำร้ายต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ โดยในปัจจุบันอาวุธปืนถูกใช้ คือ

1. เพื่อใช้เป็นการคุ้มครองความปลอดภัยต่อชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน ตลอดจนใช้เพื่อการกีฬาซึ่งเป็นแนวทางที่ดีเพราะมนุษย์มีสิทธิและหน้าที่ในการป้องกันตนเองและทรัพย์สิน และ 2. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือทำร้ายชีวิตร่างกายของมนุษย์และสัตว์ ซึ่งเป็นแนวทางที่ไม่ดีและไม่ถูกต้องตามกฎหมายและศีลธรรม อาวุธปืนเป็นอาวุธที่มีอำนาจร้ายแรง สามารถทำลายชีวิตคนและสัตว์ได้ในระยะไกล และระยะใกล้ประชิดตัว มีวัตถุประสงค์ในการสร้างเพื่อเป็นเครื่องประหารชีวิตของมนุษย์และสัตว์ มีอำนาจร้ายแรงโดยใช้อย่างแม่นยำ มีลูกกระสุนที่ใช้ดินปืน ปัจจุบันมีการพัฒนาลูกกระสุนปืนหลายแบบ ทำให้เป็นเครื่องมือในการทำร้ายล้างชีวิตของมนุษย์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและหวังผลได้มากขึ้น

กล่าวได้ว่าบทบาทของอาวุธปืน มีทั้งด้านบวกคือการป้องกัน และด้านลบคือการรุกราน บทบาทของอาวุธปืนในสังคมไทยมีความจำเป็นเพื่อใช้ปกป้องทรัพย์สินจากโจรผู้ร้าย ซึ่งรูปแบบควรอยู่ในที่ตั้ง ไม่ควรพกพาออกมานอกบ้าน แต่ปืนกลับกลายเป็นสิ่งที่พกพาออกมา จึงเป็นการสร้าง

ปัญหา ทั้งที่เอาไปยิงคนและเอาไปเป็นเครื่องมือในการชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ในขณะที่มุมมองของ นักวิชาการต่างประเทศท่านหนึ่ง นายเฮนเรียตตา มัวร์ จากสถาบันเพื่อความยั่งยืนของโลก มหาวิทยาลัยลอนดอน ให้ความเห็นจากตัวอย่างในประเทศญี่ปุ่นว่า คนญี่ปุ่นไม่ได้มองเรื่องการครอบครองอาวุธปืนเป็นเรื่องสิทธิพลเมือง และการปฏิเสธแนวคิดที่ว่า ปืนเป็น “เครื่องมือสำหรับปกป้องทรัพย์สินของตนจากผู้อื่น”

เป็นไปได้ไหม หากกฎหมายไทยต้องเข้มงวดเรื่องการครอบครองอาวุธปืนมากขึ้น ดังที่ นายเอียน โอเวอร์ตัน ผู้อำนวยการบริหาร Action of Armed Violence แห่งสหราชอาณาจักรมีความเห็นว่า จำนวนปืนในครอบครองเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อความรุนแรงในสังคม ในสังคมที่มีปืนน้อย ความรุนแรงก็น้อยลงตามไปด้วย โดยนายโอเวอร์ตันเปรียบเทียบวิธีแบบญี่ปุ่นกับวิธีอเมริกัน โดยชี้ว่า ในกรณีแบบอเมริกันนั้นเป็นการ “ติดอาวุธให้ตำรวจ” หากตำรวจหลายนายต่างพร้อมซักปืนออกมาทันควันเมื่อเจอกับเหตุร้าย เหตุการณ์จะกลายเป็นการประลองการใช้อาวุธย่อยๆ ระหว่างตำรวจกับคนร้าย ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจญี่ปุ่นไม่ค่อยได้ใช้ปืน พวกเขาใช้การต่อสู้ป้องกันตัวเช่นยูโดมากกว่า พวกเขาใช้เวลาฝึกเคนโด้บ่อยกว่าและนานกว่าฝึกการใช้อาวุธปืน (“เคล็ดลับญี่ปุ่นในการคุมกำเนิดคดีจากปืน”,ออนไลน์, 5 พฤศจิกายน 2561)

อีกทั้งข้อมูลประเทศสหรัฐอเมริกา มีการครอบครองอาวุธปืนมากที่สุดในโลกและเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีอัตราการตายด้วยอาวุธปืนสูงที่สุด ส่วนประเทศที่มีอัตราการตายจากอาวุธปืนต่ำที่สุด คือ ญี่ปุ่นและสิงคโปร์ ตามลำดับ ทั้งญี่ปุ่นมีอัตราการครอบครองปืนต่ำมาก ญี่ปุ่นมีประชากรน้อยกว่าสหรัฐฯ 2 เท่าครึ่ง แต่ญี่ปุ่นมีจำนวนปืนในประเทศน้อยกว่าสหรัฐฯ ถึง 380 เท่า ทั้งนี้ เพราะทั้งประเทศญี่ปุ่น และสิงคโปร์ มีกฎหมายห้ามครอบครองอาวุธปืนที่เข้มงวด (thaimmmo.com ,ออนไลน์, 2561)

เนื่องจากอาวุธปืนนั้นก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคมไทยในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งในการก่อให้เกิดอาชญากรรม หรือการก่อให้เกิดความหวาดกลัวต่อผู้พบเห็นเป็นอย่างมาก ดังนี้เมื่อพิจารณาถึงความปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยในสังคมแล้ว หากให้บุคคลมีการพกพาอาวุธปืนได้อย่างเสรี ก็จะนำมาซึ่งความไม่สงบเรียบร้อยในสังคมได้ เนื่องจากเมื่อบุคคลใดพกพาอาวุธปืนแล้วมักมีความรู้สึกอีกเหิม คึกคะนอง รู้สึกมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่ายที่ปราศจากอาวุธปืน หรือไม่สามารถควบคุมอารมณ์และจิตใจของตนได้ อาจก่อให้เกิดการกระทำที่เป็นอันตรายแก่ผู้อื่นหรือแม้แก่ตัวผู้พกพาอาวุธปืนเอง และผู้พกพาอาวุธปืนบางส่วนไม่มีคุณสมบัติหรือผ่านการฝึกอบรมการใช้อาวุธปืน โดยถูกต้องปลอดภัยมาก่อน สังคมจึงต้องมีการกำหนดมาตรการขึ้นมาควบคุมการพกพาอาวุธปืนโดยการบัญญัติกฎหมาย เพื่อมิให้เกิดอาชญากรรมที่ร้ายแรง และป้องกันมิให้ผู้พกพาอาวุธปืนที่บรรจุกกระสุนพาอาวุธปืนไปสร้างความหวาดกลัวให้แก่สาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาโดยเฉพาะประเด็นการครอบครองอาวุธปืนและการพกพาอาวุธปืนของไทยเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้บุคคล หน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้ตระหนักถึงการทบทวนกฎหมาย การพกพาอาวุธปืนติดตัว การควบคุม การบังคับใช้กฎหมาย และบทลงโทษ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากฎหมายการครอบครอง การพกพาอาวุธปืนของไทย
2. เพื่อศึกษากฎหมายอาวุธปืนของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย และสังเคราะห์บทเรียนมาเปรียบเทียบกับของไทย
3. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงการพกพาอาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย เพื่อลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้จะศึกษาเฉพาะการมี ใช้ และพกพาอาวุธปืนที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรืออาวุธปืนที่มีทะเบียนเท่านั้น พ.ร.บ.อาวุธปืน 2490 และแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกฎหมายการครอบครองอาวุธปืน และการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศ จะศึกษาเฉพาะของประเทศสหรัฐฯ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) โดยใช้วิธีศึกษา ดังนี้

1. ใช้วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารวิชาการ รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการ นโยบาย กฎหมาย และเอกสารต่างๆ พร้อมทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิหน่วยงานศาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย ที่เกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ จำนวน 12 คน
2. การวิเคราะห์ข้อมูล และการสังเคราะห์บทเรียนกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนในต่างประเทศ ศึกษาแนวทางที่ต่างประเทศใช้ปฏิบัติ มาเปรียบเทียบกับของไทย ประกอบการอธิบายและพรรณนา เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายอันเกี่ยวกับการควบคุมการขออนุญาตมี ใช้ และ พกพาอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การลดการได้รับอันตรายจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี และการลดความสูญเสียชีวิตจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบกฎหมายการครอบครอง การพกพาอาวุธปืนของไทย
2. ทำให้ทราบกฎหมายอาวุธปืนของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย และสังเคราะห์บทเรียนมาเปรียบเทียบกับของไทย
3. ได้แนวทางปรับปรุงการพกพาอาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย เพื่อลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

คำจำกัดความ

ยัดถื่อ	หมายถึง กิริยาที่รับ ถื่อ หรือเอามารักษาไว้ถื่อเพื่อตน
ยัด	หมายถึง กิริยาที่จับ ถื่อ หรือเอาอาวุธปืนมารักษาไว้ในลักษณะที่แสดงอาการ หวางการยัดถื่อเพื่อตนนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นการยัดถื่อไว้โดยเป็นเจ้าของ เสมอไปการรับฝากปืนจากผู้อื่นในระยะเวลาอันสั้น หรือการเอาปืน ของผู้อื่นมาถื่อไว้ชั่วขณะไม่ถื่อว่ามีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทนี้นำเสนอข้อมูล ด้านแนวคิดและทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการศึกษา โดยแบ่งสาระสำคัญ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งและการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
2. แนวความคิดและเจตนารมณ์หลักกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน
3. แนวความคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับอาวุธปืน
4. อาวุธปืนในประเทศไทย
5. อาวุธปืนกับการประกอบอาชญากรรม

แนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งและการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

1. ลักษณะของความขัดแย้ง

ลักษณะของความขัดแย้ง อาจจะแสดงออกมาหรือมีลักษณะ ดังต่อไปนี้ (พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ, 2552)

1.1 จะมีบุคคลหรือฝ่ายอย่างน้อยที่สุด 2 ฝ่าย หรือบุคคล 2 บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและมีปฏิสัมพันธ์บางอย่าง

ต่อกัน

1.2 แต่ละบุคคลหรือแต่ละฝ่าย จะมีความเชื่อและค่านิยมเฉพาะ ซึ่งแต่ละบุคคลหรือสมาชิกในแต่ละฝ่ายตระหนักและมองเห็นในความเชื่อและค่านิยมนั้น

1.3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแต่ละฝ่าย ซึ่งจะแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการข่มขู่ การลดพลัง การกีดกันฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะ

1.4 แต่ละบุคคลหรือแต่ละฝ่าย เผชิญหน้ากันหรือแสดงปฏิกริยาในลักษณะตรงข้ามกันหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน

1.5แต่ละบุคคลหรือแต่ละฝ่ายจะแสดงปฏิกริยาที่ก่อให้เกิดความเหนียวแน่นทางด้านอำนาจต่ออีกฝ่ายหนึ่ง

จากลักษณะของความขัดแย้งดังกล่าวข้างต้น จะเรียกว่าเป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคล ซึ่งนอกจากจะเกิดระหว่างบุคคลหรือกลุ่มหรือฝ่ายแล้ว ยังเกิดขึ้นในตัวบุคคลด้วย

2. สาเหตุหรือที่มาของความขัดแย้ง

ความขัดแย้งระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มเกิดขึ้นได้จากสาเหตุหรือแหล่งต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ความไม่เข้าใจกัน
- 2.2 ความสัมพันธ์ที่เพิกเฉยและไม่เกื้อกูลกัน
- 2.3 ความล้มเหลวของการสื่อความหมายอย่างเปิดเผยและชัดเจน
- 2.4 บรรยากาศของการไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความกดดัน และการแข่งขัน
- 2.5 การรับรู้ของบุคคลที่อยู่ในสภาวะการณ์ของความขัดแย้งที่มีผลต่อบุคคลอื่น ในสภาวะการณ์นั้น ซึ่งเป็นไปในทางส่งเสริมให้เกิดความขัดแย้ง
- 2.6 การแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งรางวัลที่มีอยู่จำกัด ไม่ว่าจะเป็นสิ่งตอบแทนอื่นๆ สถานภาพ ความรับผิดชอบ และอำนาจ
- 2.7 องค์ประกอบส่วนบุคคล ความขัดแย้งอาจเกิดจากบุคลิกภาพส่วนบุคคล เช่น การมีสัญชาตญาณของความรุนแรง ก้าวร้าว ต้องการการแข่งขัน ฯลฯ ซึ่งแต่ละคนอาจจะมีมากน้อยแตกต่างกัน

3. ผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้ง

ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับแนวคิดและความเชื่อของแต่ละบุคคล บางคนมองความขัดแย้งเป็นสิ่งไม่ดี เป็นของคู่กับความรุนแรง สำหรับกลุ่มบุคคลบางกลุ่มในปัจจุบัน มีแนวความคิดว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งปกติที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ความขัดแย้งบางอย่างเป็นสิ่งที่ดีเพราะช่วยกระตุ้นให้คนพยายามแก้ปัญหา โดยเปลี่ยนความขัดแย้งให้มีประโยชน์และสร้างสรรค์

ในกรณีที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงระหว่างสมาชิกในกลุ่มที่มีความขัดแย้งกัน อาจจะทำให้เกิดการบาดเจ็บหรือถึงขั้นเสียชีวิต รวมไปถึงบุคคลอื่นอาจได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำนั้นๆ ซึ่งไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาความขัดแย้งของกลุ่มนี้แต่อย่างใด จากปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มอาจจะขยายวงกว้างกลายเป็นความขัดแย้งของคนกลุ่มใหญ่ จนกระทั่งกลายเป็นปัญหาของสังคม ซึ่งปัญหาความรุนแรงดังกล่าวจะมีผลต่อคุณภาพการศึกษาเล่าเรียนของเยาวชนกลุ่มนี้ตามไปด้วย เกิดภาพพจน์ทางด้านลบของสมาชิกในกลุ่มและของสถาบันทางการศึกษาที่กลุ่มสังกัดอยู่รวมถึงความวิตกกังวล ความกลัวของประชาชนในสังคมที่มีต่อกลุ่มเหล่านี้

4. การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Conflict Resolution)

สำหรับพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงนั้น จะเริ่มจากปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจากการสื่อสารแล้วแสดงออกโต้ตอบกันไปมา จนเกิดเกลียวแห่งความขัดแย้ง (Spiral of Conflict) ที่ต่างคนต่างมีปฏิกิริยาตอบโต้กัน โดยจะเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดกลายเป็นความขัดแย้งที่มีความรุนแรง ซึ่งถ้าไม่สามารถยุติวงจรของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้นั้น ก็จะนำไปสู่การ

ทำลายล้างกัน เอาชนะคะคานกัน หรือ ที่เรียกว่า ความขัดแย้งแบบทำลายล้าง (Destructive Conflict)

ส่วนทางออกของความขัดแย้งนั้นจะขึ้นอยู่กับแนวทางที่ต่างฝ่ายต่างเลือก ซึ่งพฤติกรรมเพื่อหาทางออกเมื่อเกิดความขัดแย้งนั้น ศ.นพ.วันชัย วัฒนศัพท์ ได้จำแนกออกเป็น (วันชัย วัฒนศัพท์, 2547 : 180 - 182)

4.1 การแข่งขันหรือวิธีของฉัน (Competing or My Way): พฤติกรรมแนวนี้จะยึดถือความพยายามที่จะเอาชนะ มักจะเป็นวิธีการของผู้ที่มีอำนาจที่จะใช้อำนาจทุกวิถีทาง โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น

4.2 การหลีกเลี่ยงหรือยอมถอย (Avoiding or No Way): เป็นพฤติกรรมที่พยายามหลีกเลี่ยงปัญหาหรือยอมถอย ซึ่งจะพบมากในกลุ่มประเทศเอเชีย และกลุ่มประเทศลาตินอเมริกา

4.3 การประนีประนอมหรือแบ่งคนละครึ่ง (Compromising or Half War): เป็นวิธีที่ประสานความร่วมมืออย่างหนึ่ง หรือที่เรารู้จักกันดีคือ การเดินสายกลาง

4.4 การยอมตามหรือแล้วแต่ผู้ใหญ่ (Accommodating or Your Way): เป็นพฤติกรรมที่สังคมชอบปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นไปที่การรักษาความสัมพันธ์สูง มีความต้องการที่จะผลักดันความพยายามของตนเองน้อย ยอมรับแนวความคิดของคนอื่นโดยยกเลิกความต้องการของตนเอง คือ ยอมรับเชื่อฟังคำสั่งตัดสิน หรือคำสั่ง

4.5 การร่วมมือกันหรือวิธีการของเรา (Collaborating or Our Way): เป็นพฤติกรรมที่ทั้งสองฝ่ายพยายามที่จะหาทางบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน เป็นการประสานประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ในลักษณะที่ต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์

ส่วนกระบวนการในการจัดการความขัดแย้งโดยผลของการตัดสินใจที่เป็นลักษณะชนะ-ชนะ (Win-Win) จะเกิดจาก การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง และ การเจรจาไกล่เกลี่ย

ถ้าคู่พิพาทเลือกใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาผลที่ได้จะต้องมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะ และอีกฝ่ายหนึ่งพ่ายแพ้ อย่างไรก็ตาม หลาย ๆ คนมักจะมีมติความเชื่อที่ว่า ความรุนแรงจะช่วยยุติความขัดแย้งได้ เช่น การทิ้งระเบิดปรมาณูของสหรัฐ ฯ ที่ฮิโรชิมา และนางาซากิ เพราะต้องการให้สงครามในภาคพื้นแปซิฟิกยุติโดยเร็ว และลดการสูญเสียनावิกโยธินของตนเองในการขึ้นยึดเกาะญี่ปุ่น แต่ความรุนแรงมักจะไม่ใช้คำตอบเสมอไป เช่น ยุทธการเสรีภาพยั่งยืน (Operation Enduring Freedom) ของสหรัฐ ฯ ที่นำกำลังบุกเข้าไปในอัฟกานิสถาน เพื่อตามล่า บินลาดีน และล้มล้างรัฐบาลตอลิบาน ซึ่งสหรัฐ ฯ สามารถล้มล้างตอลิบานได้แต่ ความขัดแย้งยังไม่ได้ยุติ เพราะทุกวันนี้สหรัฐอเมริกาคงกำลังไว้ที่อัฟกานิสถาน และทหารสหรัฐอเมริกาเองก็ยังมีภารกิจอยู่ตลอดเวลา ซึ่งก็ไม่ต่างอะไรกับ ยุทธการปลดปล่อยชาวอิรัก (Operation Iraqi Freedom) หรือที่รู้จัก

กันในเรื่อง สงครามอ่าวภาค 2 ที่สหรัฐอเมริกา ยุติสงครามลงภายในเวลาไม่กี่วัน แต่ความรุนแรงยังคงมีอยู่ในอิรักตลอดเวลาจนถึงทุกวันนี้

“อะไรคือสันติวิธี” มาร์ค ตามไท (อ้างถึงใน วันชัย วัฒนศัพท์, 2547 : 101 - 103) ได้กล่าวถึงสันติวิธีไว้ว่า “สันติวิธีนั้นมิได้อยู่สองลักษณะคือ สันติวิธีในการต่อสู้เรียกร้องให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ และสันติวิธีในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง” โดยมีรายละเอียดดังนี้

สันติวิธีในการต่อสู้หรือเรียกร้อง (Peaceful Demonstrate/Protest): แนวทางในการต่อสู้นี้เป็นแนวทางที่ถูกนำมาใช้ เมื่อเกิดความไม่พอใจหรือมีความเห็นไม่สอดคล้องกับผู้มีอำนาจ มีการดำเนินการในลักษณะของการประท้วง หรือ การเรียกร้อง หรือการต่อสู้โดยการยื่นหนังสือขอเข้าพบ หรือ การชุมนุมกันเพื่อแสดงออกถึงความไม่เห็นด้วย หรือ แสดงออกถึงความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้มีอำนาจ โดยสงบ สันติ ไม่มีอาวุธ การต่อสู้ในแนวทางนี้จะมีชื่อเรียกกันว่า “การดื้อแพ่ง” (Civil Disobedience) ซึ่งแนวทางนี้เป็นแนวทางที่มีต้นแบบจากแนวทางการต่อสู้แบบ “อหิงสา” ของมหาตมาคานธี ในการต่อสู้เรียกร้องเอกราชของอินเดีย

สันติวิธีในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Peaceful Conflict Resolution) สำหรับแนวทางนี้เป็นแนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหาหลักจากที่ความขัดแย้งหรือข้อพิพาทเกิดขึ้นแล้ว และพยายามที่จะยุติความขัดแย้งโดยการใช้แนวทางที่สันติ ซึ่งแนวทางที่เด่นชัดที่สุดได้แก่ การเจรจาไกล่เกลี่ย (Negotiation) กันเองระหว่างคู่พิพาท หรือ โดยมีคนกลางซึ่งเป็นบุคคลที่สาม (เป็นบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนก็ได้) ช่วยในกระบวนการไกล่เกลี่ยและไม่ได้ทำหน้าที่ตัดสินชี้ขาดแต่จะเป็นผู้กำกับการเจรจาให้ดำเนินไปได้ อันจะนำไปสู่ทางออก คือการยุติความขัดแย้ง

จากที่กล่าวมาจะพบว่า การแก้ปัญหาความขัดแย้งนั้นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดจะเป็นการเจรจาไกล่เกลี่ย และ การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง เพราะผลลัพธ์ที่น่าจะเป็นไปในลักษณะที่ทั้งสองฝ่ายต่างชนะ (Win-Win) ซึ่งการไกล่เกลี่ยนั้นมีหลายรูปแบบ แต่ที่จะพบเห็นได้บ่อยครั้งคือ

1.การเจรจาโดยยึดจุดยืน (Position-based Negotiation): การเจรจาในลักษณะนี้จะเป็นการเจรจาที่จะเอาแพ้ชนะเอาชนะกัน ซึ่งต่างฝ่ายต่างมีจุดยืนของตนเอง คู่เจรจาย่อมปฏิบัติต่อกันเหมือนเป็นศัตรูกัน ความเชื่อของการเจรจានี้จะเป็นลักษณะ Zero Sum Game ตามแนวคิดในทฤษฎีเกม (Game Theory) ที่ถ้าไม่แพ้ก็ต้องชนะ ผลของการเจรจาเช่นนี้มักยอมรับครึ่งทาง (Compromise) แต่การเจรจาในลักษณะนี้ไม่ควรจะนำมาใช้ในกรณีของความขัดแย้งในนโยบายสาธารณะ

2.การเจรจาโดยยึดผลประโยชน์ (Interest-based Negotiation): การเจรจาในลักษณะนี้ไม่มองถึงประโยชน์ของตนฝ่ายเดียว แต่จะมองและทำความเข้าใจของความต้องการ ความห่วงกังวลของฝ่ายอื่น การเจรจาลักษณะนี้จะเกิดจากคู่เจรจาทุกฝ่ายมาร่วมกันแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่

การตัดสินใจร่วมกันโดยหวังให้ความต้องการของทุกฝ่ายได้รับการตอบสนอง ทุกฝ่ายจะไม่ระบุงถึงจุดยืนของตนเอง แต่จะบอกถึง ความหวัง ความต้องการ ความหวังกังวล ความหวาดระแวง

ประเด็นอาวุธปืนกับความรุนแรงในสังคมไทยนั้น งามศุภร์ รัตนเสถียร (ปีน ความปลอดภัย ความขัดแย้ง = ความรุนแรงในสังคมไทย, ผู้จัดการรายวัน ,ออนไลน์, 2561) จากมหาวิทยาลัยมหิดล เห็นว่า “ปัจจุบันมีการใช้อาวุธปืนเพื่อตอบโต้และแก้ไขปัญหาเพิ่มขึ้น” การแพร่ระบาดและใช้ความรุนแรงจากอาวุธปืน นอกจากจะบ่งชี้ความหละหลวมของรัฐในการสร้างความปลอดภัยแก่ประชาชนแล้ว อีกด้านหนึ่งมันเป็นสัญญาณเตือนภัยว่า กลไกต่างๆทางสังคม วัฒนธรรม กฎหมาย หรือศีลธรรม ที่คอยควบคุมความรุนแรงและเยียวยาความขัดแย้งกำลังไม่ทำงานอย่างที่ควรจะเป็น ทั้งๆที่สังคมมีกลไก “สันติวิธีในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง” ตามที่กล่าวข้างต้นอันจะนำไปสู่ทางออก คือการยุติความขัดแย้ง การใช้อาวุธปืนจึงไม่ควรเป็นคำตอบสุดท้ายที่ใช้จัดการความขัดแย้ง (ปีน ความปลอดภัย ความขัดแย้ง = ความรุนแรงในสังคมไทย, ผู้จัดการรายวัน ,ออนไลน์, 2561)

แนวความคิดและเจตนารมณ์หลักกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน

เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมที่รัฐไม่สามารถคุมครองความปลอดภัยให้แก่ประชาชนได้ ทำให้รัฐจำต้องให้ประชาชนมีสิทธิในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง อันถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่กฎหมายรับรอง แต่การที่จะอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนดังกล่าวได้อย่างเสรี ถ้าไม่มีหลักเกณฑ์การควบคุมที่เหมาะสมหรือผู้ขออนุญาตไม่รู้จักวิธีใช้ที่ถูกต้อง ก็จะทำให้เกิดโทษกับตนเองและสังคมได้

ในประเทศไทยได้มีการออกกฎหมายควบคุมการมีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งได้มีการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2490 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อมาอีก 9 ครั้ง (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2491, ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 พ.ศ.2501, ฉบับที่ 5 พ.ศ.2517, ฉบับที่ 6 พ.ศ.2518, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 12 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2519, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519, พ.ร.บ. ฉบับที่ 7 2522, ฉบับที่ 8 พ.ศ.2530, ฉบับที่ 9 พ.ศ.2543) ตามสภาพสังคมและนโยบายการควบคุมอาวุธปืนของรัฐบาล และเมื่อนโยบายอาวุธปืนไม่แน่นอน ส่วนใดของกฎหมายที่จำเป็นต้องอาศัย”ดุลพินิจ”เป็นหลัก จึงมีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสสังคมไปด้วย โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับความหมายของอาวุธปืน การมีอาวุธปืน การพกอาวุธปืนติดตัว และหลักข้อยกเว้นในการพกพาอาวุธติดตัวโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับ การตีความและการพิจารณาหลักว่า กรณีใดมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ที่ประชาชนสามารถนำอาวุธปืนติดตัวเพื่อป้องกันตัวหรือทรัพย์สินได้ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

เป็นที่ยอมรับว่ากฎหมายในโลกนี้ ทุกระบบไม่อาจจะวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์เป็นการเฉพาะเจาะจงสำหรับทุกกรณีทุกอย่างได้ เป็นที่ยอมรับตามหลักนิติศาสตร์ว่า “ดุลพินิจ” ยังต้องมีบทบาทสำคัญอยู่ตราบเท่าที่ผู้กำหนดและผู้ใช้กฎหมายนั้นคือมนุษย์ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ดุลพินิจหมายความว่า การวินิจฉัยที่เห็นสมควร ส่วนคำว่าวินิจฉัยหมายความว่า ตัดสินชี้ขาดไตร่ตรอง ใคร่ครวญ ดังนั้น ดุลพินิจก็คือการวินิจฉัยที่เห็นสมควร หรือการตัดสินการชี้ขาดไตร่ตรองพิจารณา ความสำคัญของดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจเป็นเรื่องสำคัญ เพราะหากใช้อย่างถูกต้องแล้วย่อมจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมเป็นประโยชน์แก่สังคม

ดังที่ปรากฏตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2517 โดยได้ประกาศว่า “เพื่อให้ศาลใช้ดุลพินิจ ในการพิพากษาเกี่ยวกับบทลงโทษผู้มีเครื่องกระสุนปืนเพียงเล็กน้อยให้ได้รับโทษโดยความเป็นธรรม”

นอกจากนี้การที่กฎหมายกำหนดข้อห้ามต่างๆเกี่ยวกับการมีอาวุธปืน ถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับลักษณะความผิดที่เรียกว่า “ผิดเพราะกฎหมายห้าม” การห้ามมิให้ประชาชนกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดถือได้ว่าเป็นความผิด จำเป็นจะต้องคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลเพื่อมิให้เป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามหลักสิทธิมนุษยชนโดยสมควร การพิจารณาแนวการควบคุมอาวุธปืนของประเทศไทยว่ามีกรอบความควบคุมเข้มงวดเพียงใด โดยศึกษาเจตนารมณ์ในการพกพาอาวุธปืนติดตัว ตลอดจนหลักเกณฑ์การขออนุญาตมี ใช้ และพกพาอาวุธปืนติดตัว และสภาพปัญหาตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

แนวความคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับอาวุธปืน

1. ความหมายของอาวุธปืน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546:1369) ได้ให้ความหมาย อาวุธปืน หมายถึง อาวุธจำพวกหนึ่งซึ่งยิงด้วยดินระเบิด หรือความดันอัดอากาศมีหลายชนิด ลักษณะนามว่า กระบอก (Fire-Arms) โบราณเรียก ศร, หน้าไม้, เกาทัณฑ์ ว่า ปืน

ความหมายที่ 2 ของ อาวุธปืน หมายถึง เครื่องใช้สำหรับต่อสู้รบพุ่ง หรือทำร้ายศัตรู คู่ต่อสู้ เช่น คนใช้ดาบ ปืน ฯลฯ ควายใช้เขาเป็นอาวุธ นกกระจอกเทศใช้เขาเป็นอาวุธเตะได้แรงเหมือนม้า เสือใช้เขี้ยวและเล็บเป็นอาวุธ ฯลฯ

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 8 งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2552) ได้นิยาม “อาวุธปืน” ในความหมายของกฎหมาย ตามมาตรา 4 (1) แห่ง พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ พ.ศ.2490 ซึ่งเป็นกฎหมายควบคุมอาวุธปืนของไทยที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันฉบับเดียว และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลง วันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 3 มีดังต่อไปนี้

1. อารูที่ประกอบด้วยลากล้องที่ทำด้วยโลหะที่ทนทานต่อความร้อน และแรงระเบิดของดินปืนที่อัดยัดเข้าไปในกระบอกปืนหรือแม่ก้นมหรือลูกซองที่เข้าไปซุกตัวในรังเพลิง มีเครื่องจุดชนวนดินระเบิดหรือเครื่องลั่นไก สำหรับให้ดินปืนในลากล้องระเบิดขึ้น และสุดท้ายมี กระสุน เหล็กหรือตะกั่วสำหรับถูกขับออกจากลากล้องด้วยแรงระเบิดนั้น

2. ปืนที่ยิงด้วยการอาศัยพลังงานอย่างอื่นนอกจากดินดำ เช่น ปืนอัดลม อัดแก๊ส ก็จัดเป็นอารูปืน

3. ส่วนประกอบหลักของอารูปืน ก็ถือว่าเป็นอารูปืนเช่นกัน ตามที่รัฐมนตรีมหาดไทยกำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2491) ออกความตาม พรบ. อารูปืนฯ 2490 ดังนี้ ลากล้อง- ลูกเลื่อน หรือ ส่วนประกอบสำคัญในเครื่องลูกเลื่อน - เครื่องลั่นไก เช่น เข็มแทงชนวน นกสับ ไกปืน- เครื่องส่งกระสุน ของกระสุน อันได้แก่ แมกกาซีน สำหรับปืนอัตโนมัติ และ ลูกไม่ สำหรับ ปืนรีวอลเวอร์

จากคำนิยามที่กล่าวมา “หากผู้ใดมีครอบครองไว้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าเป็นความผิด แม้แต่ปลอกกระสุน ลูกกระสุน ดินปืน แก๊สจุดระเบิดของดินปืน หากผู้ใดมีไว้ครอบครองก็มี ความผิดเช่นกัน”

สิ่งเทียมอารูปืน หมายความว่า สิ่งที่มีรูปร่างลักษณะอันน่าจะทำให้หลงเชื่อว่าเป็นอารูปืน เช่น ปืนเด็กเล่นที่มีลักษณะเหมือนปืนจริง เป็นต้น จากการให้คำนิยามข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า อารูปืน คือ อารูที่ใช้ส่งเครื่องกระสุนปืน โดยวิธีระเบิดหรือกำลังแก๊สหรืออัดลมหรือกลไก ซึ่งสามารถพกพาติดตัวได้

2. ประเภทของปืน

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 8 งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2552) ระบุว่า ตามกฎหมายไทย ยังแบ่งอารูปืนออกเป็น 2 ประเภทใหญ่คือ

2.1 อารูปืนสำหรับเอกชนใช้ โดยอารูปืนประเภทนี้ก็คือปืนพกและปืนยาวบางประเภท ที่ทางราชการอนุญาตให้ประชาชนทั่วไปมีไว้ใช้กันได้ จะไว้ป้องกันตัวและทรัพย์สิน หรือเพื่อการกีฬาหรือ เพื่อเก็บก็ได้ทั้งสิ้น

2.2 อารูปืนสงคราม เป็นปืนที่นายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ โดยมีรายละเอียด คือ ต้องไม่เป็นปืนที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางลากล้องเกิน 11.44 มม. ไม่สามารถบรรจุกระสุนเองให้ยิงซ้ำได้(ปืนกล) อารูปืนที่กระสุนบรรจุสารเคมี เชื้อโรค เชื้อเพลิง หรือ กัมมันตภาพรังสี และที่เก็บเสียง อารูปืนที่ถือว่าเป็นอารูสงคราม มีลักษณะดังนี้

2.2.1 อารูปืนชนิดลากล้องมีเกลียวที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลากล้อง ' เกิน 11.44 มม

2.2.2 อารูปืนชนิดลากล้องไม่มีเกลียว ดังต่อไปนี้

2.2.2.1 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่ถึง 20 ซม.

2.2.2.2 ปืนบรรจุปาก ปืนลูกซอง หรือปืนพลุสัญญาณ

2.2.3 อาวุธปืนชนิดที่เครื่องกลไกสำหรับบรรจุกระสุนเอง ให้สามารถยิงซ้ำได้

2.2.4 อาวุธปืนชนิดที่ไม่มีเครื่องบังคับเสียงให้เบาผิดปกติ

2.2.5 อาวุธปืนชนิดที่ไม่ใช้กระสุนปืนเป็นที่บรรจุวัตถุเคมีที่ทำให้เกิดอันตราย หรือเป็นพิษหรือไม่ใช้เครื่องกระสุนปืนที่บรรจุเชื้อโรค เชื้อเพลิงหรือวัตถุกำมันตภาพรังสี (สมพร พรหมหิตาธร, 2541:8-11)

3. ขั้นตอนของการขออาวุธปืน

ในการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน ประกอบด้วยดังต่อไปนี้

3.1 คุณสมบัติผู้ขออนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนต้องประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้

3.1.1 บรรลุนิติภาวะ

3.1.2 สภาพร่างกายปกติ ไม่พิการหรือทุพพลภาพ

3.1.3 ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน และไม่สมประกอบ

3.1.4 มีชื่อในทะเบียนบ้านและมีถิ่นที่อยู่ประจำในท้องที่ไม่น้อยกว่า 6 เดือน

3.1.5 ไม่เคยต้องโทษจำคุกคดีอาญา

3.1.6 ต้องมีเอกสารประกอบคำขออนุญาต

3.2. การขออนุญาตซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของข้าราชการพลเรือน ข้าราชการ อื่นๆ หรือ พนักงานองค์กรของรัฐ ต้องมีหลักฐาน ดังต่อไปนี้

3.2.1 บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงาน (ตัวจริงพร้อมสำเนา)

3.2.2 ทะเบียนบ้าน (ตัวจริงพร้อมสำเนา)

3.2.3 หนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชารับรองตำแหน่งหน้าที่ เงินเดือน ความประพฤติและเหตุผลความจำเป็นที่ขออนุญาต ที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน

3.2.4 ผู้ออกหนังสือรับรองต้องเป็นผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดระดับผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป

3.2.5 ข้าราชการตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไปไม่ต้องมีหนังสือรับรอง

3.2.6 หลักฐานแสดงว่าผ่านการฝึกอบรมการใช้อาวุธปืน

3.3. การขออนุญาตซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของทหารหรือตำรวจต้องมีหลักฐาน ดังต่อไปนี้

3.3.1 บัตรประจำตัวข้าราชการ (ตัวจริงพร้อมสำเนา)

- 3.3.2 ทะเบียนบ้าน (ตัวจริงพร้อมสำเนา)
- 3.3.3 หนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชารับรองตำแหน่งหน้าที่ เงินเดือน ความประพฤติ และ เหตุผลความจำเป็นที่ขออนุญาต ที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน
- 3.3.4 ผู้ออกหนังสือรับรองต้องเป็นผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดที่มียศพันเอกหรือพันตำรวจเอกขึ้นไป
- 3.3.5 ผู้ที่มียศตั้งแต่พันเอกหรือพันตำรวจเอกขึ้นไปไม่ต้องมีหนังสือรับรอง
- 3.3.6 หลักฐานแสดงว่าผ่านการฝึกอบรมการใช้อาวุธปืน
- 3.4. การขออนุญาตใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของประชาชนทั่วไปต้องมีหลักฐาน ดังต่อไปนี้
 - 3.4.1 บัตรประจำตัวประชาชน (ตัวจริงพร้อมสำเนา)
 - 3.4.2 ทะเบียนบ้าน (ตัวจริงพร้อมสำเนา) หากขออนุญาตเพื่อภารกิจจะต้องนำหลักฐานการเป็นสมาชิกสนามยิงปืนมาแล้วไม่น้อยกว่า 60 วัน มาประกอบการพิจารณา
- 3.5 การขออนุญาตใช้อาวุธปืนจากบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตสามารถทำได้ดังต่อไปนี้
 - 3.5.1 หลักฐานเช่นเดียวกับการขออนุญาตใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนจากร้านค้า
 - 3.5.2 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้โอนพร้อมสำเนาใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป.4) ของอาวุธปืนที่จะโอน
 - 3.5.3 หลักฐานแสดงว่าผ่านการฝึกอบรมการใช้อาวุธปืน
 - 3.5.4 หากขออนุญาตเพื่อภารกิจจะต้องนำหลักฐานการเป็นสมาชิกสนามยิงปืนมาแล้วไม่น้อยกว่า 60 วัน มาประกอบการพิจารณา
 - 3.5.5 ภายหลังที่ได้รับอนุญาตผู้โอน (เจ้าของเดิม) กับผู้ขอรับโอน ต้องบันทึกการยินยอมการโอน ต่อหน้านายทะเบียนไว้หลังใบอนุญาต (ป.4) ว่าโอนปืนกระบอกนี้ ให้ใคร มีค่าตอบแทนเท่าไร หรือโอนไม่คิดค่าตอบแทนเนื่องจากอะไร แล้วลงนามไว้เพื่อเป็นหลักฐานทั้ง 2 ฝ่าย (ผู้โอน+ผู้รับโอน)
- 3.6. การขอรับโอนอาวุธปืนเป็นมรดก เนื่องจากเจ้าของอาวุธปืนตาย สามารถทำได้ดังต่อไปนี้
 - 3.6.1 ผู้ที่มีอาวุธปืนหรือใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป.4) อยู่ในครอบครองต้องแจ้งการตาย ต่อนายทะเบียนท้องที่ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ตายพร้อมนำใบอนุญาต (ป.4) และอาวุธปืนมอบให้นายทะเบียนด้วย
 - 3.6.2 ใบมรณบัตรพร้อมสำเนา
 - 3.6.3 สำเนาคำสั่งศาลกรณีศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก

- 3.6.4 ถ้ามีผู้จัดการมรดกเสนอได้เลย
- 3.6.5 ถ้าไม่มีผู้จัดการมรดก ต้องสอบทนายททั้งหมดว่ายินยอมสละปิ่นแล้วเสนอ
นายทะเบียนฯ
- 3.6.6 ผู้ขอรับโอนปิ่นมรดกนำหลักฐานเอกสารประกอบคำร้องเช่นเดียวกับการ
ขอรับโอนอาวุธปืนจากบุคคลมายื่นต่อนายทะเบียนท้องที่พร้อมเอกสารข้างต้น
- 3.6.7 หลักฐานแสดงว่าผ่านการฝึกอบรมการใช้อาวุธปืน
- 3.6.8 นำอาวุธปืนที่ขอรับโอนไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบในวันที่ยื่นคำร้อง
- 3.7. การแจ้งการโอนย้ายอาวุธปืน สามารถทำได้ ประกอบด้วยเอกสาร ดังต่อไปนี้
- 3.7.1 ต้องยื่นคำร้องขอย้ายอาวุธปืนต่อนายทะเบียนท้องที่เดิม และนายทะเบียน
ท้องที่ซึ่งย้ายไป อยู่ใหม่ภายใน 15 วัน นับแต่วันย้ายออกไปและวันที่ไปถึง
- 3.7.2 ทะเบียนบ้าน (ฉบับจริง พร้อมสำเนา)
- 3.7.3 บัตรประจำตัว (ฉบับจริง พร้อมสำเนา)
- 3.7.4 นำอาวุธปืนไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ
- 3.7.5 ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม
- 3.8. การออกใบแทนหรือคัดสำเนาใบอนุญาตอาวุธปืน ประกอบด้วยเอกสาร
ดังต่อไปนี้
- 3.8.1 ทะเบียนบ้าน (ฉบับจริง พร้อมสำเนา)
- 3.8.2 บัตรประจำตัว (ฉบับจริง พร้อมสำเนา)
- 3.8.3 กรณีใบอนุญาตสูญหาย แจ้งความสถานีตำรวจท้องที่ที่ใบอนุญาตหาย
แล้ว นำใบแจ้งความพร้อมคัดสำเนาประจำวันด้วย
- 3.8.4 นำอาวุธปืนไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ
- 3.9. อัตราค่าธรรมเนียมอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน
- 3.9.1 ถ้ามีใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน หรือ (ป.4)
- 3.9.1.1 อาวุธปืนยาวประจุก ปืนอัดลม ฉบับละ 100 บาท
- 3.9.1.2 อาวุธปืนอื่นๆ ฉบับละ 500 บาท
- 3.9.2 ใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ฉบับละ 1,000 บาท หรือ (ป.12)
- 3.9.3 ใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืน กระบอกละ 5 บาท (ป.3)
- 3.9.4 ใบอนุญาตให้ซื้อกระสุนปืน (ป.3) นอกจากกระสุนอัดลมร้อยละหรือเศษ
ของร้อย 1 บาท
- 3.9.5 ใบแทนใบอนุญาต
- 3.9.5.1 ใบแทนใบอนุญาตให้ทำ คำอาวุธปืน

3.9.5.2 เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด ฉบับละ 20 บาท

3.9.5.3 ใบแทนใบอนุญาตให้ประกอบซ่อมแซม หรือเปลี่ยนลักษณะ

อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ฉบับละ 15 บาท

3.9.5.4 ใบแทนใบอนุญาตอื่นๆ ฉบับละ 5 บาท

4. การครอบครองอาวุธปืนอย่างถูกกฎหมาย

ผู้ที่ได้ครอบครองอาวุธปืนอย่างถูกกฎหมาย ต้องมีเอกสารประกอบอาวุธปืน ดังต่อไปนี้

4.1 ใบคำร้องขอซื้ออาวุธปืน หรือ ป.1

4.2 ใบอนุญาตให้ซื้อ หรือ ป.3

4.3 ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ใบแสดงความเป็นเจ้าของปืน) หรือ ป.4

4.4 ใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว (ใบอนุญาตพกพา) หรือ ป.1

อาวุธปืนในประเทศไทย

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล (2554) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับอาวุธปืนในประเทศไทย เกี่ยวกับคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 289/2552 เรื่อง การออกใบอนุญาตร้านค้าอาวุธปืน ร้านประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะอาวุธปืน และกำหนดจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า ลง วันที่ 8 กันยายน พ.ศ.2552 เพื่อวางระเบียบการจำกัดจำนวนร้านค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ร้านประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะอาวุธปืน และจำกัดจำนวนอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน โดย ได้กำหนดให้ร้านค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนแต่ละใบอนุญาตจำหน่ายซึ่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ตามที่กำหนดไว้ดังนี้ (ถามจริง ประเทศนี้ มีปืนกี่กระบอก ? 485 ใบอนุญาตค้าอาวุธ ขายปีละล้านกระบอก กระสุนอีก 3 ล้านนัด / ปี ,ออนไลน์,2561)

1. อาวุธปืนยาวทุกชนิด ทุกขนาด ต้องไม่เกินใบอนุญาตละ 50 กระบอก

2. อาวุธปืนสั้นทุกชนิด ทุกขนาด ไม่เกินใบอนุญาตละ 30 กระบอก

ในการติดตามการจำหน่ายเครื่องกระสุนปืน ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ร้านค้าจำหน่ายเครื่องกระสุนปืนต่อใบอนุญาตได้ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้นแล้ว ร้านค้าที่ได้รับอนุญาตจะต้องรายงานยอดอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนที่คงอยู่และที่จำหน่ายไปให้นายทะเบียนท้องที่ทราบทุกเดือนตามแบบ ป.8 (แบบบัญชีสำหรับลงรายการยอดอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนของผู้รับใบอนุญาต) รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจติดตามการจำหน่ายอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนไปดำเนินการตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน

นอกจากนี้กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการจัดทำโครงการฐานข้อมูลทะเบียนอาวุธปืนในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) ซึ่งระบบดังกล่าว สามารถตรวจสอบข้อมูลติดตามการจำหน่ายกระสุนปืนได้อย่างเป็นระบบทั่วประเทศ สำหรับการเก็บฐานข้อมูลประวัติอาวุธปืนกระทรวงมหาดไทย

ดำเนินการโดยมีโครงการจัดเก็บข้อมูล หัวกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน เพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลและข้อมูล ประวัติอาวุธปืนที่นายทะเบียนได้ออกใบอนุญาตให้ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียม อาวุธปืน พ.ศ. 2490 โดยการนำอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตไปทำการยิงเก็บหัวกระสุนปืน และปลอกกระสุนปืน จากนั้นนำไปบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องตรวจหัวกระสุนปืน และ ปลอกกระสุนปืนอัตโนมัติ IBIS (Integrated Ballistic Identification System) สำหรับใช้ในการตรวจสอบประวัติการกระทำผิด เพื่อเป็นการสนับสนุนการสืบสวนสอบสวน และการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และสอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงมหาดไทยใน การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน

กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ 109/2553 เรื่อง การออกใบอนุญาตร้านค้าอาวุธปืน ร้านประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะอาวุธปืน และกำหนดจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน สำหรับการค้า ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 โดยจำกัดการเพิ่มร้านค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และร้านประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนมิให้เพิ่มจำนวนขึ้น และหากเห็นสมควรให้ลดจำนวนลงได้

ปริมาณจำนวนอาวุธปืนในประเทศไทยมีการเพิ่มขึ้นในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการเพิ่มขึ้นของอาวุธปืนนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของความขัดแย้งของคนในประเทศ และนำไปสู่ปริมาณความรุนแรงที่เพิ่มสูงขึ้นด้วย

ไดอานา ซาโรซี และจันจิรา สมบัติพูนศิริ (2552 : 15) ได้ทำการวิจัยจากเรื่องปกป้องด้วยปืน รายงานการติดตามสถานการณ์ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัย พบว่า “มาตรฐานสากลและกลไกนานาชาติ” ระเบียบเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธขนาดเล็ก (Small Arms) ของประชาชน และการจำกัดการเข้าถึงอาวุธปืน และการกวาดล้างจำนวนอาวุธปืนในท้องตลาด เพื่อป้องกันมิให้เกิดการใช้ในทางมิชอบ และเพื่อลดจำนวนอาวุธปืนลง ตลอดจนความต้องการอาวุธ ปืนเป็นสิ่งที่จำเป็น ตั้งแต่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการลักลอบค้าอาวุธขนาดเล็กอย่างผิดกฎหมาย ในทุกรูปแบบ (UN Conference on the Illicit Trafficking in Small Arms in All Aspects) ปีพ.ศ. 2544 ปัญหาการกำกับดูแลการครอบครองอาวุธปืนของพลเรือนได้รับความสนใจมากขึ้น ในหลายประเทศกฎหมายเกี่ยวข้องกับอาวุธปืนได้เพิ่มมาตรการมากขึ้นเพื่อควบคุมการครอบครองอาวุธปืนในหมู่ประชาชน อย่างไรก็ตามในประเทศไทยการแพร่กระจายอาวุธปืนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประชาชนทั่วไป เป็นภัยคุกคามที่สำคัญต่อความมั่นคงมนุษย์และสิทธิมนุษยชน ดังนั้นวิธีการลดจำนวนการครอบครองอาวุธปืนไม่ว่าจะโดยวิธีการอย่างไร ย่อมช่วยลดการสูญเสียชีวิตอันเกิดจากการใช้อาวุธปืนให้เกิดความรุนแรงรวมทั้งยังมีผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ได้

สำหรับกฎระเบียบเกี่ยวกับการครอบครองและการใช้อาวุธปืนขนาดเล็กของประชาชนส่วนใหญ่อยู่บนพื้นฐานความคิด “อาวุธไม่ก่อให้เกิดความรุนแรงโดยตรง หากแต่ทำให้ผู้คนเสียชีวิต

มากขึ้น” นอกจากนี้การศึกษาต่างๆ ยังแสดงให้เห็นว่า “การเข้าถึงอาวุธปืน ทำให้เจ้าของปืนเสี่ยงต่อการถูกทำร้าย หรือเสียชีวิตมากกว่า ช่วยรักษาชีวิต” ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับอาวุธปืนในประเทศไทยเป็นสิ่งจำเป็นมาก

1. การขออนุญาต

ประชาชนจะมีและใช้อาวุธปืน ต้องขออนุญาตต่อนายทะเบียน สำหรับคนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ ยื่นคำร้องขอที่กองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำหรับคนที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ให้ยื่นคำร้องขอต่อนายทะเบียนท้องที่ การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนต้องขอเพื่อ - ป้องกันตัวหรือทรัพย์สินของตน และสำหรับใช้ในการกีฬา หรือล่าสัตว์

2. ความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน

การกระทำผิดเกี่ยวกับอาวุธปืนเหล่านี้ ได้แก่

- 2.1 ทำโดยมิได้รับอนุญาต
- 2.2 ซื้อมิได้รับอนุญาต
- 2.3 มีโดยมิได้รับอนุญาต
- 2.4 ใซ้โดยมิได้รับอนุญาต
- 2.5 ส่งเข้ามาจากนอกราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาต
- 2.6 นำเข้ามาจากนอกราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาต

ความผิดทั้ง 6 ประการ ถ้าเป็นเพียงเกี่ยวกับ “ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืน” หรือ “มีกระสุนปืน” ก็ถือว่ามีความผิดเช่นเดียวกัน

ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน แต่ครอบครองอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับอนุญาต ให้มีและใช้ตามกฎหมายก็มีความผิดเช่นกัน

3. คำว่า “มีอาวุธปืน”

หมายถึง มีกรรมสิทธิ์หรือมีไว้ครอบครอง

“มีกรรมสิทธิ์” หมายถึง เป็นเจ้าของอาวุธปืน

“มีไว้ในครอบครอง” หมายถึง ยึดอาวุธปืนโดยมีเจตนายึดถือเพื่อตน

“ยึดถือ” หมายถึง กิริยาที่รับ ถือ หรือเอามารักษาไว้

“ยึดถือเพื่อตน” หมายถึง กิริยาที่จับ ถือ หรือเอาอาวุธปืนมารักษาไว้ในลักษณะที่แสดงอาการหวง การยึดถือเพื่อตนนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นการยึดถือไว้โดยเป็นเจ้าของเสมอไป การรับฝากปืนจากผู้อื่นในระยะเวลาอันสั้น หรือการเอาปืนของผู้อื่นมาถือไว้ชั่วคราว ไม่ถือว่ามีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง

มาตรา 7 ของของพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ดอกไม้เพลิง วัตถุระเบิด และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ระบุว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดทำ มี ซื้อมิได้รับอนุญาต ใช้ ส่ง หรือนำเข้าซึ่งอาวุธ

ปืน หรือเครื่องกระสุนปืน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่” ดังนั้น ผู้ใดต้องการมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่เสียก่อน ซึ่งปัจจุบันก็คือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หากผู้ใดมีหรือครอบครองอาวุธปืน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ที่จะต้องมีความผิด โดยมีโทษจำคุก ตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 บาท ถึง 20,000 บาท เช่น ปืนปากกา ซึ่งถือว่าเป็นอาวุธชนิดหนึ่งและเป็นอาวุธที่นายทะเบียนไม่สามารถออกทะเบียนให้ได้ ผู้ใดมีไว้ในความครอบครองถือว่ามีความผิด

ตามมาตรา 23(3) ของพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ดอกไม้เพลิง วัตถุระเบิด และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ระบุว่า ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน มีกำหนดอายุตลอดเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นเจ้าของอาวุธปืนนั้น

การครอบครองปืนของผู้อื่น การครอบครองปืนของผู้อื่นที่ไม่ผิดกฎหมายมี 3กรณีคือ

3.1. ผู้ครอบครองอาวุธปืนที่ขอด้วยกฎหมายของผู้อื่นเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาอาวุธนั้นมิให้สูญหาย และผู้ครอบครองนั้นจะต้องมีคุณสมบัติที่จะมีและใช้อาวุธปืนได้ เช่น บิดานายดำ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธ ปืน ต่อมาบิดานายดำตาย นายดำจึงครอบครองอาวุธปืนนั้น เพื่อรอแจ้งการตายภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ทราบการตายและขอรับมรดกของบิดา ดังนี้ นายดำไม่มีความผิด เก็บอาวุธปืนมีทะเบียนได้ ตั้งใจว่าจะนำไปมอบให้นายทะเบียน ก็ถูกจับก่อน ดังนี้ ไม่มี ความผิด แต่ถ้าผู้เก็บอายุแค่ 15 ปี (ยังมีอาวุธปืนไม่ได้) หรือปืนที่เก็บได้เป็นปืนเถื่อน ดังนี้ถ้าผู้เก็บได้เอามาใช้ก็มีความผิดด้วย

3.2. ครอบครองอาวุธปืนของทางราชการทหารและตำรวจ และของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ

3.3. ครอบครองอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนประจำเรือเดินทะเล รถไฟ และอากาศยานตามปกติได้แสดงและให้พนักงานศุลกากรตรวจสอบตามกฎหมายแล้ว
หมายเหตุ ควรสังเกตว่ากฎหมายยกเว้นให้แต่อาวุธปืนของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มิได้ยกเว้นแก่ตำรวจหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

4. การพกพาอาวุธปืน

4.1 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้บุคคลพกพาอาวุธปืน

การออกใบอนุญาตให้บุคคลใดพกพาอาวุธปืนติดตัวไปได้นั้น จะออกให้เฉพาะแก่บุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนจากนายทะเบียนท้องที่แล้วเท่านั้น นั้นหมายความว่าบุคคลที่จะพกพาอาวุธปืนติดตัวได้นั้นจะต้องมีใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.4) แล้ว

4.2 คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต

4.2.1 ประชาชนชาวไทย คือ ต้องมีสัญชาติไทย กรณีไม่มีสัญชาติไทย ต้องมี

หนังสือรับรองความประพฤติจากข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ผู้บังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไป

4.2.1.1 อายุ 35 ปีขึ้นไป ยกเว้นบุคคลที่เคยได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ได้รับมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนในการอนุญาต

4.2.1.2 มีเงินฝากในสถาบันการเงินอย่างน้อย 1,000,000 บาท และมีการฝากเงินเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือนติดต่อกันจนถึงวันยื่นคำร้อง หรือสามารถใช้พันธบัตรรัฐบาล หรือสลากออมสินที่มีมูลค่า 1,000,000 บาทขึ้นไป

4.2.1.3 กรณีเป็นเจ้าของกิจการ หรือกรรมการผู้จัดการบริษัทหรือกรรมการผู้รับมอบอำนาจผูกพันบริษัท ต้องมีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 10,000,000 บาทขึ้นไป และมีเงินหมุนเวียนในกระแสรายวันของบริษัทในรอบ 1 ปี เกินกว่า 10,000,000 บาทขึ้นไป

4.2.2 ข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535 มาตรา 4 อันได้แก่

4.2.2.1 นายกรัฐมนตรี

4.2.2.2 รองนายกรัฐมนตรี

4.2.2.3 รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

4.2.2.4 รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

4.2.2.5 รัฐมนตรีว่าการทบวง

4.2.2.6 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

4.2.2.7 รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง

4.2.2.8 ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี

4.2.2.9 ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี

4.2.2.10 ที่ปรึกษารัฐมนตรี และที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนัก

นายกรัฐมนตรี

4.2.2.11 เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

4.2.2.12 รองเลขาธิการฝ่ายการเมือง

4.2.2.13 โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

4.2.2.14 รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

4.2.2.15 เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

4.2.2.16 ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

4.2.2.17 เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

- 4.2.2.18 ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- 4.2.2.19 ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง
- 4.2.3 ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ
- 4.2.4 ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนหรือพลตำรวจ ซึ่งดำรงตำแหน่งหน้าที่ด้านการป้องกันปราบปราม สืบสวน หรือการข่าว และข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร
- 4.2.5 ข้าราชการทหารตั้งแต่ยศพันโท นาวาโท หรือนาวาตรีขึ้นไป
- 4.2.6 ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป
- 4.2.7 พนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐเทียบเท่าระดับ 7 ของข้าราชการพลเรือนขึ้นไป
- 4.2.8 ข้าราชการบำนาญ ขณะเกษียณอายุราชการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป
- 4.2.9 ข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการประเภทอื่น ข้าราชการตำรวจ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ปฏิบัติหน้าที่สืบสวนปราบปรามในเขตพื้นที่ที่อาจเกิดอันตรายต่อชีวิต และอยู่ในชั้นสัญญาบัตรระดับ 3 หรือหัวหน้าแผนกขึ้นไปแล้วแต่ประเภท กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการสิทธิมนุษยชน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา และกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- 4.3. หลักฐานที่ต้องนำมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
 - 4.3.1 คำร้องขอมีใบอนุญาตมีอาวุธปืนติดตัว (แบบ ป.1) พร้อมรายละเอียดประกอบท้ายแบบคำร้อง
 - 4.3.2 ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.4) ภูมิลำเนาในแบบ ป.4 ต้องตรงกับทะเบียนบ้าน และเป็นข้อมูลในปัจจุบัน พร้อมสำเนา 1 ชุด
 - 4.3.3 ทะเบียนบ้านพร้อมสำเนา 1 ชุด
 - 4.3.4 รูปถ่ายหน้าตรง แต่งชุดสากล หรือชุดสุภาพ ไม่สวมหมวก ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป
 - 4.3.5 บัตรประจำตัวประชาชน
 - 4.3.6 หลักฐานแสดงฐานะทางการเงิน สำเนาบัญชีเงินฝากกระแสรายวันของบริษัท ในรอบ 1 ปี โดยการรับรองจากกรรมการ ใช้ในกรณีที่เป็นเจ้าของกิจการ หรือกรรมการผู้จัดการบริษัท หรือกรรมการผู้รับมอบอำนาจผูกพันบริษัท
 - 4.3.7 บัญชีเงินฝากธนาคาร โดยการรับรองจากธนาคาร ถ่ายสำเนาทุกหน้า และรับรองทุกหน้าพร้อมตราประทับโดยธนาคาร (บัญชีฝากประจำ หรือออมทรัพย์ หรือสำเนาพันธบัตรรัฐบาล หรือสำเนาสลากออมสิน จำนวน 1,000,000 บาทขึ้นไป เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ติดต่อกันจนวันถึงวันที่ยื่นคำร้อง

4.3.8 หลักฐานการประกอบอาชีพ พร้อมสำเนา 1 ชุด เช่น หากเป็นเจ้าของกิจการจะใช้สำเนาใบทะเบียนการค้า หรือ หนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นบริษัทโดยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการที่สามารถลงชื่อผูกพันบริษัทได้ เป็นต้น

4.3.9 สำเนาหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ส่วนบุคคลในรอบปีที่ผ่านมา (นำบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีไปด้วย)

4.3.10 ใบรับรองแพทย์ที่ยืนยันว่าเป็นผู้มีสภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง สำหรับกรณีผู้ขอมืออายุ 75 ปีขึ้นไป

4.3.11 หลักฐานแสดงเหตุผลความจำเป็น พิเศษมากกว่าปกติธรรมดา ที่ต้องการใช้เป็นหลักฐานประกอบในการพิจารณาอนุญาตให้มีอาวุธปืน

4.3.12 ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนติดตัว พร้อมสำเนา 1 ชุด (ถ้ามี)

4.3.13 หนังสือรับรองความประพฤติจากผู้บังคับบัญชาสำหรับกรณีรับราชการได้แก่

4.3.13.1 ข้าราชการพลเรือน ผู้รับรองต้องเป็นผู้บังคับบัญชาระดับรองอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไปในส่วนกลาง หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดขึ้นไปในส่วนภูมิภาค

4.3.13.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้รับรองต้องมีตำแหน่งรองหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจนั้น หรือเทียบเท่าขึ้นไป

4.3.13.3 ข้าราชการทหารที่มียศต่ำกว่าพลตรี พลเรือตรี หรือพลอากาศตรี ต้องมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาชั้นยศพลโท พลเรือโท พลอากาศโท

4.3.13.4 ข้าราชการตำรวจชั้นยศต่ำกว่าพลตำรวจตรีต้องมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชา หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือ ผู้บังคับการหน่วยขึ้นตรงสำหรับข้าราชการตำรวจที่สังกัดในระดังกองบังคับการขึ้นตรงต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

4.3.13.5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่ หรือผู้ช่วยเหลือราชการในการป้องกันประเทศ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐ อันหมายรวมถึง (ก) ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ข) ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของกรมการปกครอง สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน (ค) ประชาชนผู้ได้รับมอบให้มีและใช้อาวุธปืนจากหน่วยราชการที่มอบให้ประชาชนมี และใช้เพื่อช่วยเหลือราชการในเขตจังหวัด จะต้องมีหนังสือรับรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด

4.3.13.6 ข้าราชการการเมืองท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ข้าราชการในสังกัดกรุงเทพมหานคร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน จะต้องมีหนังสือรับรองจากปลัดกรุงเทพมหานคร ขึ้นไป

4.3.13.7 ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรี ข้าราชการทหารยศพลตรี ขึ้นไปไม่ต้องมีหนังสือรับรอง ทั้งนี้ต้องระบุตำแหน่ง ระดับของตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบ ความประพฤติ และเหตุผลจำเป็นที่ต้องพกพาอาวุธปืนติดตัว

4.4 สถานที่ยื่นคำร้อง

4.4.1 ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อนายทะเบียนอาวุธปืน ท้องที่กรุงเทพมหานคร ที่งาน 2 (ใบอนุญาตมีอาวุธปืนติดตัว) กองบังคับการ 1 กองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

4.4.2 ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดอื่นให้ยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา หรือนายทะเบียนอาวุธปืนท้องที่ กรุงเทพมหานคร ตามข้อ 1

4.5 การพิจารณาการออกใบอนุญาต พิจารณาจากเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้อง มีอาวุธปืนติดตัว (บงกช เอกกาญจนกร ,2557)

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 และตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 (ตามคำสั่งคณะ ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519) กฎหมายห้ามมิให้บุคคลพกพา อาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่ เป็นกรณีมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ เช่น ถูกรังแกตามคนร้าย หรือ ไฟไหม้บ้าน ต้องขนของและปืนหนีออกจากบ้าน หรือต้องพกปืนเพื่อป้องกันตัว เพราะนำเงินจำนวน มากติดตัวไป ต่างจังหวัด เป็นต้น

ดังนั้นแม้จะพกติดตัวไปเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของอาวุธปืน เช่น ลำกล้อง หรือเครื่อง กระสุนปืน ก็มีความผิดฐานพกพาอาวุธปืนติดตัวไปด้วย กรณีนี้รวมไปถึงการพกพาอาวุธปืนที่แม้มี ทะเบียนหรือไม่มีทะเบียน อาวุธปืนที่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ หรือไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ อาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงได้ กล่าวคืออยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ หรือใช้การไม่ได้ อาวุธปืนที่ไม่มีเครื่อง กระสุนปืน อาวุธปืนที่แยกชิ้นส่วนออกจากกัน เมื่อมีการพกพาติดตัวไปก็มีความผิดฐานพกพาอาวุธปืน ติดตัวทั้งสิ้น (สวนิต สตงคุณท์, 2544 : 118)

แต่มีข้อสังเกตว่า ไม่ว่าในกรณีใดกฎหมายห้ามเด็ดขาดมิให้พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อมณัสการ การรื่นเริงการมหรสพหรือการอื่นใด หมายความว่าถึงแม้จะมีใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวก็ตาม ก็ไม่สามารถพกพาอาวุธปืนโดยเปิดเผย หรือพาไปใน ชุมชนชุมชน ที่จัดให้มีขึ้นเพื่อการดังกล่าว แต่กฎหมายไม่ห้ามสำหรับเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหารและตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ หรือประชาชนผู้ได้รับ มอบหมายให้มีหรือใช้อาวุธปืนซึ่งอยู่ในระหว่างการช่วยเหลือราชการ และมีเหตุจำเป็นต้องมีและใช้

อาวุธปืนในการนั้น (ตามบทบัญญัติ มาตรา 8 ทวิ แห่ง พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ.2490 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 3)

จะเห็นได้ว่ากฎหมายยังคงเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์นำอาวุธปืนที่ตนมีไว้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้พกพา นำติดตัวไปเพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สินได้ภายในขอบเขตที่กฎหมายให้กระทำได้ โดยสภาพเป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ มีแนวทางพอสรุปได้ดังนี้คือ (ตามบันทึก ตร.ที่ 0501/30476 ลง วันที่ 11 ธันวาคม 2517 กำหนดแนวทางในการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ ให้ใช้ดุลพินิจในการตรวจค้น จับกุม ผู้พกพาอาวุธปืนไปในทางสาธารณะสถานให้เป็นการถูกต้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 ได้บัญญัติไว้ ต่อมาได้มีคำสั่งของคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลง วันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 3 แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 8 ทวิ แห่ง พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ.2490)

1. ถ้าได้นำอาวุธปืนใส่กระเป๋าเก็บไว้ในช่องเก็บของท้ายรถ ซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด
2. เอาอาวุธปืนใส่กระเป๋าใส่กุญแจแล้ววางไว้ในรถซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด
3. ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด จำนวนเป็นหมื่นๆ นำติดตัวมาแล้วมีอาวุธปืนได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนแล้วใส่ไว้ในช่องที่เก็บของท้ายรถยนต์เพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สิน
4. ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด นำอาวุธปืนติดตัวมาด้วย โดยแยกอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนออกจากกัน ใส่กระเป๋าเอกสารไว้ที่พนักเบาะหลังรถยนต์
5. ห่ออาวุธปืน และแหวนบรรจุกระสุน (แม็กกาซีน) แยกออกคนละห่อเก็บไว้ในกระโปรงท้ายรถยนต์ซึ่งใส่กุญแจ

สำหรับผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตให้พกพาในกรุงเทพฯ คือ ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในต่างจังหวัดคือ ผู้ว่าราชการจังหวัด

5. การมีอาวุธปืนเพื่อเก็บ

ผู้ใดประสงค์จะมีอาวุธปืนไว้เพื่อเก็บก็ต้องขออนุญาตด้วย การเก็บในที่นี้หมายถึง การมีไว้โดยไม่ใช้อาวุธปืนนั้น เช่น การเก็บไว้เป็นที่ระลึก เป็นต้น การมีอาวุธปืนเพื่อเก็บ “การเก็บ” ซึ่งผู้ใดที่ต้องการจะมีอาวุธปืนไว้เพื่อเก็บก็จำเป็นต้องขออนุญาตจากทางราชการด้วย โดยผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ ให้ไปขอใบอนุญาตมีอาวุธปืนไว้เพื่อเก็บ ณ กองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วน คนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดให้ยื่นขอใบอนุญาตต่อนายทะเบียนท้องที่ใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนไว้เพื่อเก็บ จะออกให้แก่อาวุธปืนดังต่อไปนี้เท่านั้น คือ

- 5.1. อาวุธปืนที่นายทะเบียนเห็นว่าชำรุดจนใช้ไม่ได้
- 5.2. อาวุธปืนแบบพ่นสมัย เช่น ปืนที่ใช้ในสมัยโบราณ, ปืนที่เป็นของเก่าแก่

5.3. อาวุธปืนที่เป็นรางวัลจากการแข่งขันยิงปืนในทางราชการ

เพราะฉะนั้นถ้าเป็นอาวุธปืนประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ย่อมไม่ได้รับอนุญาตให้มีไว้เพื่อเก็บ นอกจากนี้แล้วกฎหมายยังมีข้อห้ามเกี่ยวกับอาวุธปืนที่มีไว้เพื่อเก็บอีกด้วย คือ ห้ามมิให้ยิงอาวุธปืนนั้น และห้ามมิให้มีเครื่องกระสุนที่จะใช้สำหรับอาวุธปืนที่จะมีไว้เพื่อเก็บ

หมายเหตุ ผู้ใดที่มีอาวุธไว้เพื่อเก็บโดยมิได้รับอนุญาต ถือว่ามีความผิดต้องได้รับโทษตามกฎหมายการขออนุญาต การที่ประชาชนจะมีหรือใช้อาวุธปืนได้โดยถูกกฎหมายนั้นจำเป็นที่จะต้องขออนุญาตจากทางราชการก่อน ซึ่งเมื่อทางราชการอนุญาตแล้ว ก็จะได้ออกใบอนุญาตให้ไปใบอนุญาตเกี่ยวกับอาวุธปืนที่สำคัญ ได้แก่

6. การออกใบอนุญาตอาวุธปืน

6.1. ใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล (แบบ ป.3)

6.2. ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธและเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล (แบบ ป.4) มี 2 ประเภทด้วยกัน ได้แก่

6.2.1 ใบอนุญาตแบบชั่วคราว มีอายุ 6 เดือนนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตเท่านั้น

6.2.2 ใบอนุญาตแบบถาวร ใช้ได้ตลอดเวลาที่ผู้ได้รับใบอนุญาตยังเป็นเจ้าของอาวุธปืนนั้นอยู่

สถานที่ราชการขออนุญาต สำหรับผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ ให้ยื่นขออนุญาต ต่อ นายทะเบียน ณ กองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ต่างจังหวัดให้ยื่นคำร้องขอต่อ นายอำเภอท้องที่ เมื่อได้ยื่นคำร้องขอใบอนุญาตต่อทางราชการแล้ว นายทะเบียนก็จะพิจารณาว่าควรจะออกใบอนุญาตให้ผู้ขอหรือไม่ ซึ่งมีข้อสังเกตที่สำคัญ ๆ ดังนี้ 1.ในการออกใบอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนนั้น จะออกให้ได้ใน 3 กรณี เท่านั้น คือ เพื่อใช้ในการป้องกันตนเองและทรัพย์สิน เพื่อใช้ในการเล่นกีฬา และเพื่อใช้ในการยิงล่าสัตว์ แต่ถ้าไม่เข้ากรณีหนึ่งในสามกรณีนี้ทางราชการมักจะไม้ออกใบอนุญาตให้ 2. ใบอนุญาตหนึ่งใบจะออกให้สำหรับอาวุธปืนหนึ่งกระบอกเท่านั้น 3. ทางราชการจะไม่ออกใบอนุญาตให้มีหรือใช้ ให้แก่อาวุธที่เป็นอาวุธสงคราม 4. ผู้ที่จะขอใบอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนได้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามตามกฎหมาย อาทิเช่น บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (อายุยังไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์), บุคคลที่เป็น คนไร้ความสามารถ (คนวิกลจริต, คนจิตฟั่นเฟือน), บุคคลที่ไม่มีอาชีพและรายได้ คนจรจัด บุคคลผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง นอกจากนี้ทางราชการจะไม่ออกใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในท้องที่ที่บุคคลนั้นขออนุญาตน้อยกว่าหกเดือน

ขั้นตอนในการออกใบอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืน ในขั้นแรกนายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ ซื้ออาวุธ (แบบ ป.3) และใบอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนแบบชั่วคราว (แบบ ป.4 ชั่วคราว) ให้ก่อน ทั้งนี้ เพื่อที่จะให้ผู้ขออนุญาตไปจัดการหาซื้ออาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนมาให้

พร้อมเสียก่อนโดยไม่ผิดกฎหมาย จากนั้นให้ผู้ขออนุญาตนำอาวุธปืนดังกล่าวไปให้นายทะเบียนตรวจสอบว่าอาวุธปืนและเครื่องกระสุนที่จะหามานั้น มีชนิดและขนาดตรงตามที่ระบุไว้ในแบบ ป. 3 และ ป. 4 ชั่วคราวหรือไม่ ถ้าตรง นายทะเบียนก็จะออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนเป็นอย่างถาวร (แบบ ป.4 ถาวร) ต่อไป แต่ทั้งนี้จะต้องนำเอาอาวุธปืนไปให้นายทะเบียนตรวจสอบภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ได้ออกใบอนุญาตชั่วคราวให้ ถ้าเกินกำหนด 6 เดือนดังกล่าวไป ต้องถือว่าผู้ขออนุญาตนั้นมีอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนไว้ในความครอบครองโดยมิได้รับอนุญาต

หมายเหตุ กรณีที่ซื้ออาวุธจากเจ้าของที่ได้รับอนุญาตแล้ว ผู้ซื้อจะต้องไปขอรับใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืนนั้นจากนายทะเบียนก่อน จากนั้นให้ผู้ซื้อซื้อนำใบอนุญาตให้ซื้อไปขอรับปืนจากผู้ขายได้เลย หรือจะไปหานายทะเบียนพร้อมกันทั้งผู้ซื้อและเจ้าของปืน ซึ่งนายทะเบียนก็จะทำการออกแบบ ป.4 ให้ผู้ซื้อต่อไป

การโอนอาวุธปืน กฎหมายห้ามมิให้โอนอาวุธปืนให้แก่บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน แม้ผู้โอนจะเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนได้ แต่ถ้าโอนอาวุธปืนให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต ผู้โอนจะมีความผิด “การโอน” หมายถึง การโอนกรรมสิทธิ์อาวุธปืนของตนให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของ

การรับโอนอาวุธปืนทางมรดก ในกรณีที่เจ้าของอาวุธปืนซึ่งมีใบอนุญาตอยู่แล้วถึงแก่ความตายกฎหมายกำหนดให้ทายาทของผู้ตายหรือบุคคลอื่น ๆ ซึ่งมีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือใบอนุญาตให้มี หรือใช้อาวุธปืนของผู้ตาย ไปแจ้งการตายของเจ้าของปืนให้นายทะเบียนทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รู้ถึงการตายของผู้ตาย ถ้าไม่มาแจ้งถือว่ามีความผิด ต้องโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท สำหรับนายทะเบียนที่จะไปแจ้งการตายดังกล่าวได้ ได้แก่

1. นายทะเบียนท้องที่ที่ออกใบอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนนั้น
2. นายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ตายมีภูมิลำเนาอยู่
3. นายทะเบียนท้องที่ที่ผู้แจ้งการตายมีภูมิลำเนาอยู่

เมื่อได้แจ้งการตายต่อนายทะเบียนแล้ว ให้ทายาทผู้ได้รับอาวุธซึ่งเป็นมรดกของผู้ตาย ไปติดต่อกับนายทะเบียนท้องที่ภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ผู้ตาย (เจ้าของปืน) ถึงแก่ความตาย เพื่อขอรับใบอนุญาตใหม่ ทั้งนี้เพราะถึงแม้ว่าทายาทจะได้กรรมสิทธิ์ในอาวุธปืนนั้นแล้วก็ตาม แต่ก็ยังถือว่าเป็น การมีอาวุธในความครอบครอง โดยมิได้รับอนุญาต ซึ่งผิดกฎหมาย เพราะฉะนั้นจึงต้องยื่นคำร้องต่อ นายทะเบียนท้องที่ เพื่อขอใบอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืน (แบบ ป.4) ซึ่งทางราชการก็จะพิจารณาว่า ทายาทหรือผู้ขออนุญาตมีคุณสมบัติที่ต้องห้ามตามกฎหมายหรือไม่ ถ้าไม่มีก็จะได้ออกใบอนุญาตให้ต่อไป

7. กรณีต้องแจ้งนายทะเบียน

- 7.1 อารูปีนหายหรือถูกทำลายต้องแจ้งนายทะเบียนภายใน 15 วัน
- 7.2 ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ต้องขอใบอนุญาตแทนภายใน 30 วัน นับแต่ทราบเหตุ การสูญหาย หรือถูกทำลาย
- 7.3 ถ้าผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อารูปีนตาย ทายาทต้องแจ้งนายทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่ทราบวันตายของผู้ได้รับใบอนุญาต มิฉะนั้นมีความผิด
- 7.4 ผู้ได้รับอนุญาตย้ายที่อยู่ ต้องแจ้งย้ายต่อนายทะเบียนภายใน 15 วัน นับแต่วันย้าย โดยต้องแจ้ง 2 ที่คือแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ย้ายออกภายใน 15 วัน นับแต่วันย้ายออก และแจ้งต่อนายทะเบียนที่ย้ายเข้าภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ย้ายเข้า ใครไม่แจ้งมีความผิด
- 7.5 ผู้ได้รับใบอนุญาต หากกลายเป็นผู้ไม่มีสิทธิรับใบอนุญาตในภายหลัง เช่น กลายเป็นคนวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถ ต้องคืนอารูปีนและใบอนุญาตต่อนายทะเบียนโดยมิชักช้า มิฉะนั้นจะมีความผิด
- 7.6 ผู้ได้นำอารูปีนมาจากต่างประเทศ ต้องส่งมอบอารูปีนแก่พนักงานศุลกากรหรือแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่โดยมิชักช้า มิฉะนั้นจะมีความผิด

8. การเพิกถอนใบอนุญาต

นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้ ถ้าออกให้โดยหลงผิดหรือ ผู้ได้รับอนุญาตเป็นคนเคยต้องโทษมาก่อน เป็นต้น เมื่อเพิกถอนแล้วผู้ได้รับอนุญาตต้องมอบปิ่นและใบอนุญาตคืนแก่นายทะเบียน โดยไม่ชักช้า อนึ่ง การให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาตหรือการใช้ใบอนุญาตของผู้อื่น มีโทษถึงจำคุก (กฎหมายเกี่ยวกับอารูปีน ,ออนไลน์ ,2561)

เมื่อพิจารณาเหตุผลในการออกพระราชบัญญัติอารูปีนที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าเพื่อลดจำนวนอาชญากรรมที่เกิดจากการใช้อารูปีน โดยเฉพาะปิ่นเถื่อน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ต้องการมีและใช้อารูปีนดังกล่าว นำอารูปีนดังกล่าวมาขออนุญาต หรือนำมามอบให้แก่นายทะเบียนท้องที่ ซึ่งการดังกล่าวเป็นวิธีลดปัญหาปิ่นเถื่อนหรือปิ่นไม่มีทะเบียนในประเทศไทย และมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีและใช้อารูปีนที่มีทะเบียนหรือถูกกฎหมาย ทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการพกพาในสถานการณ์ที่เหมาะสม จึงกล่าวได้ว่า กฎหมายนั้นห้ามมิให้บุคคลมีอารูปีน เว้นแต่มาขออนุญาต และกฎหมายยกเว้นให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆมีอารูปีนได้ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของตำรวจและทหาร (บงกช เอกกาญจนกร, 2557: 26)

ตามพระราชบัญญัติอารูปีน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอารูปีน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2522 ให้หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจสามารถมีและใช้อารูปีนได้ เพื่อป้องกันทรัพย์สินอันใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ และเป็นการลดภาระหน้าที่ของราชการตำรวจหรือทหาร และได้เปลี่ยนแปลงอัตราโทษตามกฎหมายให้สูงเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงในครั้งนั้นมีรายละเอียดต่างๆที่ไม่รัดกุมเพียงพอ ทำให้ไม่สามารถออกกฎกระทรวงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับชนิด ขนาด จำนวน การมีและการใช้เก็บรักษา การพกพาติดตัว การซ่อมแซม ฯลฯ เพื่อจะให้หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจบางประเภทสามารถมีและใช้ได้ ซึ่งอาจทำให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆมีและใช้อาวุธปืนโดยไม่มีมาตรการควบคุมที่เหมาะสม

นอกจากนี้ ในขณะนั้นรัฐบาลได้ขยายโครงการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือราชการของทหารและตำรวจมากขึ้น เพื่อป้องกันและรักษาความมั่นคงของประเทศและความสงบเรียบร้อยของประชาชนให้ปลอดภัยจากภัยต่างๆ สมควรให้ประชาชนผู้ให้ความร่วมมือแก่ทางราชการดังกล่าว สามารถมีและใช้อาวุธบางประเภทและอาจพกพาติดตัวได้ตามความเหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับสำหรับประชาชนทั่วไป

จากการทบทวนกฎหมายควบคุมอาวุธปืนของประเทศไทยข้างต้นที่กล่าวมาข้างต้นพิจารณาได้ว่าประเทศไทยมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเพียงฉบับเดียว คือ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 (มีการแก้ไขตามมาอีก 9 ครั้ง) ย่อมทำให้บทกฎหมายบางมาตราย่อมไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน โดยระบบกฎหมายควบคุมอาวุธปืนของประเทศไทยมีลักษณะเป็นระบบที่เป็นการอนุญาตให้ประชาชนมี ใช้ หรือพกพาอาวุธปืนนั้น ไม่ได้มีการอนุญาตแบ่งประเภทอาวุธปืนตามอำนาจความร้ายแรงของอาวุธปืน แต่มีการกำหนดตัวบุคคลผู้มีอำนาจในการอนุญาตโดยพิจารณาจากพื้นที่ๆ ประชาชนผู้ขออนุญาตมี ใช้ หรือพกพาอาวุธปืนนั้นอาศัยอยู่ นอกจากนี้เมื่อการพิจารณาอนุญาตไม่มีการแบ่งประเภทอาวุธปืนตามอำนาจความร้ายแรงของอาวุธปืนแล้ว ในการพิจารณาอนุญาต ย่อมไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาต และความเข้มงวดของการอนุญาตตามอำนาจความร้ายแรงของอาวุธปืน กล่าวคือ ทั้งอาวุธปืนที่มีอำนาจไม่ร้ายแรงและอาวุธปืนที่มีอำนาจร้ายแรง ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันในการพิจารณาอนุญาต ซึ่งย่อมไม่ส่งผลดีต่อการควบคุมอาวุธปืน

อาวุธปืนกับการประกอบอาชีพการกรม

ในสมัยดั้งเดิมมนุษย์ไม่มีอาวุธปืนใช้ จึงได้พัฒนาอาวุธใช้สำหรับการล่าสัตว์และใช้ทำร้ายศัตรูโดยการใช้หินหรือโลหะ ซึ่งต่อมาได้พัฒนาทำให้มีความแหลมคม มีประสิทธิภาพทำร้ายมากขึ้น มีการทำอาวุธให้สามารถทำร้ายศัตรูทั้งในระยะใกล้ประชิดตัว เช่น มีด หอก ดาบ และอาวุธที่ใช้ทำร้ายศัตรูในระยะไกลๆ เช่น หนังสี่ เกาทัณฑ์ ธนูต่อมาได้มีการค้นพบสารเคมี เช่น กำมะถัน ดินประสิว เมื่อนำมาผสมกันเข้าและบดอัดแน่นใช้ทำเป็นลูกกระสุน และได้มีการสร้างปืนใหญ่โดยใส่ลูกกระสุนดินดำ ซึ่งต่อมาได้มีการพัฒนาอาวุธปืน จนกระทั่งเป็นอาวุธที่มีประสิทธิภาพสามารถทำอันตรายต่อชีวิตและร่างกายได้โดยง่ายแม่นยำและร้ายแรงดังนั้นวัตถุประสงค์เดิมในการสร้างอาวุธปืนก็เพื่อใช้เป็นเครื่อง

ทำร้ายต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆโดยในปัจจุบันอาวุธปืนถูกใช้ คือ 1. เพื่อใช้เป็นการคุ้มครองความปลอดภัยต่อชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน ตลอดจนใช้เพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีเพราะมนุษย์มีสิทธิและหน้าที่ในการป้องกันตนเองและทรัพย์สิน และ 2. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือทำร้ายชีวิตร่างกายของมนุษย์และสัตว์ซึ่งเป็นแนวทางที่ไม่ดีและไม่ถูกต้องตามกฎหมายและศีลธรรมอาวุธปืนเป็นอาวุธที่มีอำนาจร้ายแรง สามารถทำลายชีวิตคนและสัตว์ได้ในระยะไกลและระยะใกล้ประชิดตัว มีวัตถุประสงค์ในการสร้างเพื่อเป็นเครื่องประหารชีวิตของมนุษย์และสัตว์มีอำนาจร้ายแรงโดยใช้ยิงได้อย่างแม่นยำ มีลูกกระสุนที่ใช้ดินปืน ปัจจุบันมีการพัฒนาลูกกระสุนปืนหลายแบบ ทำให้เป็นเครื่องมือในการทำลายล้างชีวิตของมนุษย์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและหวังผลได้มากขึ้น

กล่าวได้ว่าบทบาทของอาวุธปืน มีทั้งด้านบวกคือการป้องกัน และด้านลบคือการรุกรานบทบาทของอาวุธปืนในสังคมไทยมีความจำเป็นเพื่อใช้ปกป้องทรัพย์สินจากโจรผู้ร้าย ซึ่งรูปแบบควรอยู่ในที่ตั้ง ไม่ควรพกพาออกมานอกบ้าน แต่ปืนกลับกลายเป็นสิ่งที่พกพาออกมา จึงเป็นการสร้างปัญหา ทั้งที่เอาไปยิงคนและเอาไปเป็นเครื่องมือในการชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ในขณะที่มุมมองของนักวิชาการต่างประเทศท่านหนึ่ง นายเฮนเรียตตา มัวร์ จากสถาบันเพื่อความยั่งยืนของโลก มหาวิทยาลัยลอนดอน ให้ความเห็นจากตัวอย่างในประเทศญี่ปุ่นว่า คนญี่ปุ่นไม่ได้มองเรื่องการครอบครองอาวุธปืนเป็นเรื่องสิทธิพลเมือง และการปฏิเสธแนวคิดที่ว่า ปืนเป็น “เครื่องมือสำหรับปกป้องทรัพย์สินของตนจากผู้อื่น”

หากกฎหมายไทยต้องเข้มงวดเรื่องการครอบครองอาวุธปืนมากขึ้นดังที่ นายเอียน โอเวอร์ตัน ผู้อำนวยการบริหาร Action of Armed Violence แห่งสหราชอาณาจักรมีความเห็นว่า จำนวนปืนในครอบครองเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อความรุนแรงในสังคม ในสังคมที่มีปืนน้อย ความรุนแรงก็น้อยลงตามไปด้วย โดยนายโอเวอร์ตัน เปรียบเทียบวิธีแบบญี่ปุ่นกับวิธีอเมริกัน โดยชี้ว่าในกรณีแบบอเมริกันนั้นเป็นการ “ติดอาวุธให้ตำรวจ” หากตำรวจหลายนายต่างพร้อมซักปืนออกมาทันควันเมื่อเจอกับเหตุร้าย เหตุการณ์จะกลายเป็นการประลองการใช้อาวุธย่อยๆระหว่างตำรวจกับคนร้าย ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจญี่ปุ่นไม่ค่อยได้ใช้ปืน พวกเขาใช้การต่อสู้ป้องกันตัวเช่นยูโดมากกว่า พวกเขาใช้เวลาฝึกเคนโดน้อยกว่าและนานกว่าฝึกการใช้อาวุธปืน (เคล็ดลับญี่ปุ่นในการคุมกำเนิดคดีจากปืน ,ออนไลน์, 2561)

แผนภาพที่ 2 – 1 คนไทย 10 คน จะมีปืน 1 กระบอก



ที่มา : อาวุธปืน , ออนไลน์, 5 พฤศจิกายน 2561

อัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนต่อหัวของไทยสูงกว่าสหรัฐอเมริกา ตัวเลข 4.45 คน ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งตัวเลขของไทยสูงเป็นอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นรองเพียงฟิลิปปินส์เท่านั้นที่ 7.42 คน ต่อประชากร 100,000 คน ทั้งนี้ในสถิติงานวิจัยดังกล่าวเห็นว่า อัตราผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนในญี่ปุ่นและสิงคโปร์แทบจะไม่มีเลย อัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนของไทยเกือบ 5 เท่าของมาเลเซีย และตัวเลขการเสียชีวิตจากอาวุธปืนในไทยสูงเทียบเท่ากับอิรัก ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศที่อันตรายที่สุดในโลก (“อัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนใน 'ไทย' สูงเทียบเท่า 'อิรัก'” ,ออนไลน์, 2561) แต่เหตุฆาตกรรมส่วนใหญ่ในไทยมักเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ความรุนแรงจากกลุ่มแก๊งต่างๆ หรือความขัดแย้งส่วนตัว ไม่ใช่การกราดยิงเพื่อสังหารหมู่อย่างในสหรัฐ นอกจากนี้ อาวุธปืนหลายล้านกระบอกมีอยู่ทั่วประเทศและหลายกระบอกก็เป็นปืนเถื่อนและไม่ได้ขึ้นทะเบียน

ประเทศไทยมีกฎหมายอนุญาตให้ครอบครองปืนได้ถ้าหากมีไว้ใช้ป้องกันตัวและป้องกันการบุกรุกทรัพย์สิน แต่การได้ใบอนุญาตครอบครองอาวุธปืนในไทยค่อนข้างง่าย ถึงแม้ว่าจะมีการตรวจสอบประวัติและต้องมีอายุถึงเกณฑ์

รายงานเกี่ยวกับไทยมีสถิติอาชญากรรมด้วยอาวุธปืนสูง โดยมีการระบุถึงเรื่องแรงจูงใจส่วนใหญ่ว่าเป็นเรื่องของ "การเสียหน้า" หรือ "ความขัดแย้งทางธุรกิจ" ซึ่งมีการขยายประเด็นในเรื่องของ "การเสียหน้า" ที่ดูเป็นเรื่องเล็กน้อยสำหรับในหลายวัฒนธรรมแต่ในไทยดูเหมือนจะเป็นเรื่องจริงจังมาก จนเป็นเรื่องที่น่านำมาถกเถียงอภิปรายและหาวิธีการโต้ตอบการเสียหน้าอย่างเหมาะสมแทน

การอ้างว่าการรักษาหน้าตาเป็นพฤติกรรมที่เป็นปกติทั่วไปในวัฒนธรรมนี้(Asian Correspondent, SCPR , 2561)

ในปัจจุบันการประกอบอาชญากรรมของอาชญากรมักมีอาวุธปืนเป็นส่วนหนึ่ง เนื่องจากอาวุธปืนเป็นอาวุธที่มีอำนาจร้ายแรง กล่าวคือสามารถทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายได้โดยง่าย อีกทั้งยังมีขนาดเล็ก กะทัดรัด พกพาได้สะดวก เหมาะกับการแอบซ่อนปิดบังได้ ไม่เพียงเท่านั้น ยังสามารถซื้อมาได้โดยง่ายอีกด้วย ทำให้รัฐต้องออกกฎหมายมาควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดการมีอาวุธปืน การพกพาอาวุธปืน และการใช้อาวุธปืนได้อย่างตามอำเภอใจหรือโดยเสรี เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาอาชญากรรมซึ่งมีอาวุธปืนเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการกระทำความผิดได้

อาชญากรรม นักอาชญาวิทยาให้ความหมายของอาชญากรรม ว่า การกระทำหรือพฤติกรรมหนึ่งที่ละเมิดต่อบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งรัฐได้ออกกฎหมายบัญญัติไว้ว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดและได้กำหนดบทลงโทษไว้ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2551 : 74 – 75)

ซีซาร์ แบคคาเรีย (Cesare Bonesana) (ปกรณัม มณีปกรณัม, 2555: 98 – 103) เชื่อว่าเป็นเรื่องยากที่มนุษย์จะไม่ทำผิดกฎหมาย การลงโทษนั้นต้องมีการลงโทษที่รุนแรง แน่นนอนและรวดเร็ว เพื่อให้มนุษย์รู้ว่าการกระทำดังกล่าวนั้นมีผลเสียมากกว่าผลดี และส่งผลให้มนุษย์กลัวจนละเว้นไม่กระทำการดังกล่าวอีกต่อไป แบคคาเรียได้กล่าวถึงความร้ายแรงของอาชญากรรม ว่าภัยอันตรายที่เกิดจากการก่ออาชญากรรมนั้นเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดอาชญากรรมในสังคม ไม่ใช่ใช้วัดจากเจตนาในการก่ออาชญากรรม

ดังนั้นเมื่อเกิดภัยอันตรายขึ้นในสังคมต้องมีการดำเนินคดีและลงโทษต่อผู้กระทำผิดนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ใดก็ตาม ส่วนการลงโทษนั้นมีขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้นอีก และป้องกันไม่ให้บุคคลอื่นลอกเลียนแบบการก่ออาชญากรรมที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว โดยต้องมีการลงโทษที่รุนแรง ต้องมีการกำหนดโทษให้ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด โดยไม่ใช้การทรมานหรือการทารุณโหดร้าย

แบคคาเรียได้กล่าวอีกว่า การป้องกันอาชญากรรมย่อมดีกว่าการลงโทษเมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว และการป้องกันอาชญากรรมนั้นเป็นวัตถุประสงค์หลักของการออกกฎหมาย ทำให้บทบัญญัติกฎหมายนั้นต้องมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ เข้าใจง่าย ไม่สลับซับซ้อน และไม่ใช้กฎหมายที่เอื้อประโยชน์ให้แก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในสังคม แต่ใช้บังคับกับทุกคนในสังคม

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 ได้กำหนดลักษณะความผิด และกำหนดบทลงโทษสำหรับความผิดนั้นๆไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและคุ้มครองความสุขของประชาชนในสังคม เพื่อให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยจากอาชญากรรมหรือการกระทำความผิดที่มาจากการใช้อาวุธปืน และมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการที่ให้ประชาชนมีอาวุธปืนเพียงสามประการเท่านั้น คือ เพื่อใช้ป้องกันตัว ป้องกันทรัพย์สินในเคหะสถานหรือบ้าน ใช้เพื่อการศึกษา และการล่าสัตว์เท่านั้น แต่ในสังคมปัจจุบันจาก

สถานการณ์การเกิดอาชญากรรมต่างๆ มีการใช้อาวุธปืนผิดจากวัตถุประสงค์หรือเจตนาของกฎหมายดังกล่าว โดยมีการนำอาวุธปืนไปใช้ในทางที่พรากรหรือทำลายชีวิตของผู้อื่น ปัญหาการขัดผลประโยชน์ ทั้งยังพกพาอาวุธปืนมาใช้ก่ออาชญากรรม เช่น ปล้นแล้วฆ่า ฆ่าเพื่อชิงทรัพย์ เป็นต้น เป็นการอำนวยความสะดวกการก่ออาชญากรรมมากยิ่งขึ้น อันก่อให้เกิดปัญหาสังคมและเกิดความไม่สงบสุขขึ้นในสังคม เป็นการสร้างความสะเทือนขวัญ และความวิตกกังวลแก่ประชาชนทั่วไป ในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนและผู้อื่นเป็นอย่างมาก

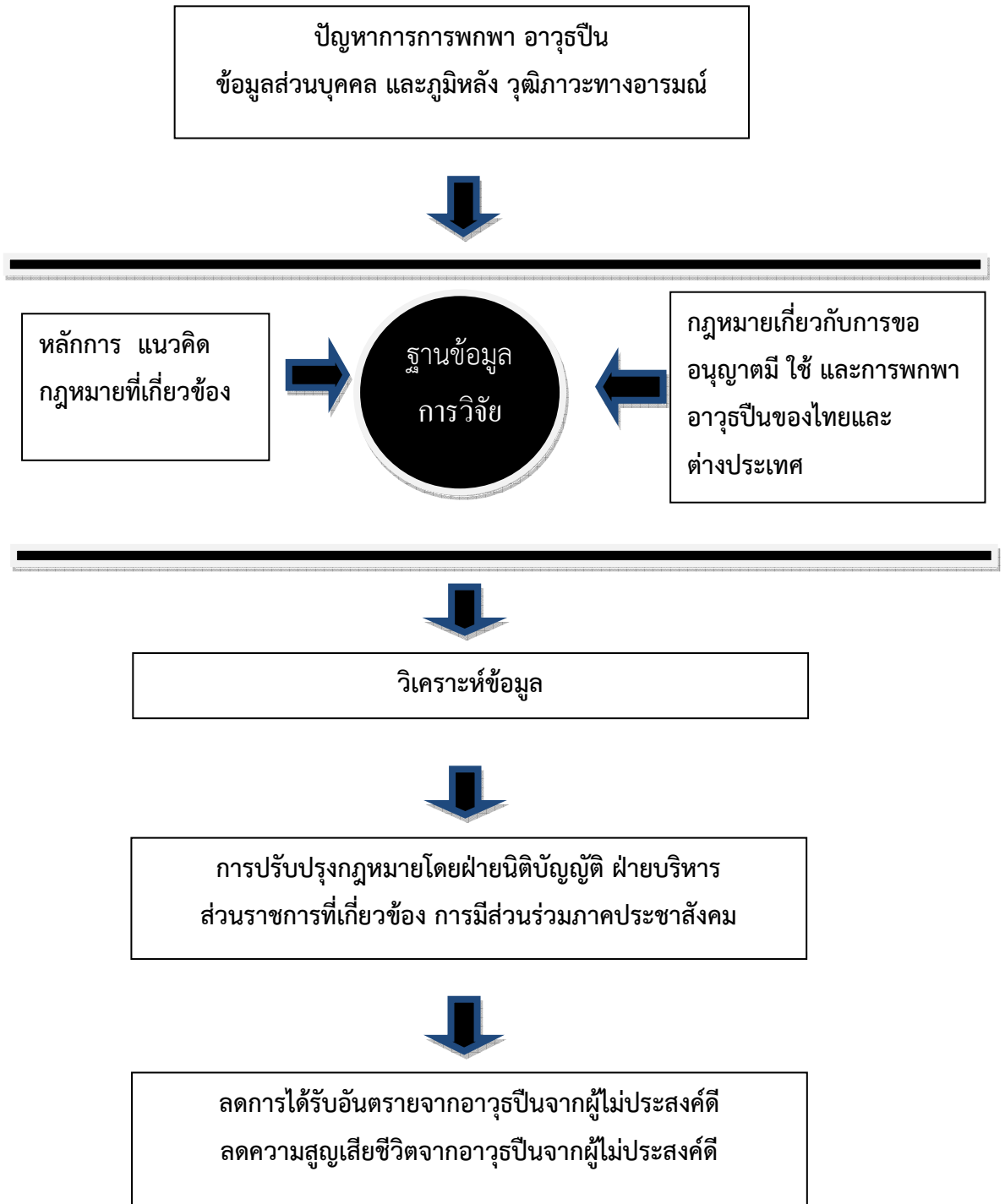
การที่ผู้กระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรมขึ้น ได้มีอาวุธปืนอยู่ในมือและสามารถใช้อาวุธปืนนั้นได้ตามอำเภอใจ แต่ขณะเดียวกันประชาชนทั่วไปที่เป็นพลเมืองดีในสังคมกลับไม่สามารถมีอาวุธปืนหรือใช้อาวุธปืนเพื่อป้องกันตัวได้ ดังนั้นหากผู้กระทำความผิด หรืออาชญากร หรือผู้มีแนวโน้มว่าจะกระทำความผิด ไม่มีอาวุธปืนอยู่ในมือ การกระทำความผิดหรือการก่ออาชญากรรมก็จะเกิดขึ้นได้ยาก หรืออาจไม่เกิดขึ้นเลย หรือผลของการก่ออาชญากรรมและการกระทำความผิดก็น่าจะสามารถลดระดับความรุนแรงลงได้กว่าการที่คนร้ายมีอาวุธปืนอยู่ในมือ เพราะหากไม่มีอาวุธปืน อาชญากรก็จะกระทำความผิดต่อกลุ่มเป้าหมายได้อย่างจำกัด

ปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบันมักจะเกิดขึ้นจากการพกพาอาวุธปืนไปยังสถานที่สาธารณะเป็นประจำ จึงเกิดคำถามในสังคมว่า “การพกพาอาวุธปืนเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นในสังคมไทยหรือไม่ และประชาชนทั่วไปพกพาอาวุธปืนติดตัวไปเนื่องจากเอาไว้ป้องกันชีวิต หรือทรัพย์สินของตนมากกว่าการพกพาเพื่อแสดงความมีอำนาจ หรือเพื่อให้ผู้อื่นหวาดกลัว หรือเพื่อก่อเหตุอาชญากรรมใช่หรือไม่” (พรนัชชา ชวนชม , 2558 : 21)

อย่างไรก็ตาม ประเด็นการควบคุมอาวุธปืนมีแนวคิดอีกมุมหนึ่งว่า การควบคุมอย่างเข้มงวดที่มากเกินไป อาจส่งผลให้เกิดปืนเถื่อนตามมา กล่าวคือ เมื่อประชาชนมีความรู้สึกว่าการขออนุญาตมี ใช้ หรือพกพาอาวุธปืนตามกฎหมายทำได้ยาก ก็อาจทำให้ประชาชนหันไปหาซื้อปืนเถื่อนแทน ซึ่งย่อมไม่ส่งผลดีต่อการควบคุมอาวุธปืน การพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายควบคุมอาวุธปืนของประเทศไทยอย่างเหมาะสมให้ไม่เป็นการควบคุมที่มากเกินไป จนส่งผลให้ประชาชนรู้สึกว่าการขออนุญาตมี ใช้ หรือพกพาอาวุธปืนตามกฎหมายทำได้ยาก อันส่งผลให้ปืนเถื่อนตามมา แต่ก็ไม่ควรควบคุมน้อยเกินไป จนอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมอันเป็นผลจากอาวุธปืน (พรนัชชา ชวนชม, 2558 : 117)

ดังนั้นรัฐควรหาทางแก้ไขปัญหาเรื่องอาวุธปืนที่อย่างรวดเร็วที่สุด โดยเริ่มจากอาวุธปืนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย และเมื่อสามารถแก้ปัญหาอาวุธปืนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายได้อย่างจริงจังแล้ว จึงค่อยจัดการปัญหาอาวุธปืนที่ไม่จดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายต่อไป (บงกช เอกกาญจนกร , 2557 : 65)

กรอบความคิดของการวิจัย



สรุป

การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการควบคุม หลักเกณฑ์การขออนุญาตครอบครอง พกพาอาวุธปืน การตรวจสอบ และการลงโทษโดยผ่านองค์กรณีบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม ตลอดจนทั้งจากความร่วมมือของภาคประชาสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การกำหนดคุณสมบัติ หลักฐานการยื่นขออนุญาตขอมิใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัว เช่น ใบรับรองแพทย์เกี่ยวกับสุขภาพจิต การฝึกอบรมการยิงปืน การสอบข้อเขียนและสอบปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อลดการได้รับอันตรายและการสูญเสียชีวิตจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี

ในบทต่อไป จะเป็นการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการครอบครอง การพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศ เพื่อศึกษาแนวทางที่ต่างประเทศใช้ ปฏิบัติ และแนวคิดในการพัฒนากฎหมายของต่างประเทศ มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักเกณฑ์ทางกฎหมายการอนุญาตให้มีและพกพาอาวุธปืน การตรวจสอบ และการลงโทษ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการมี และการพกพาอาวุธปืนในต่างประเทศ

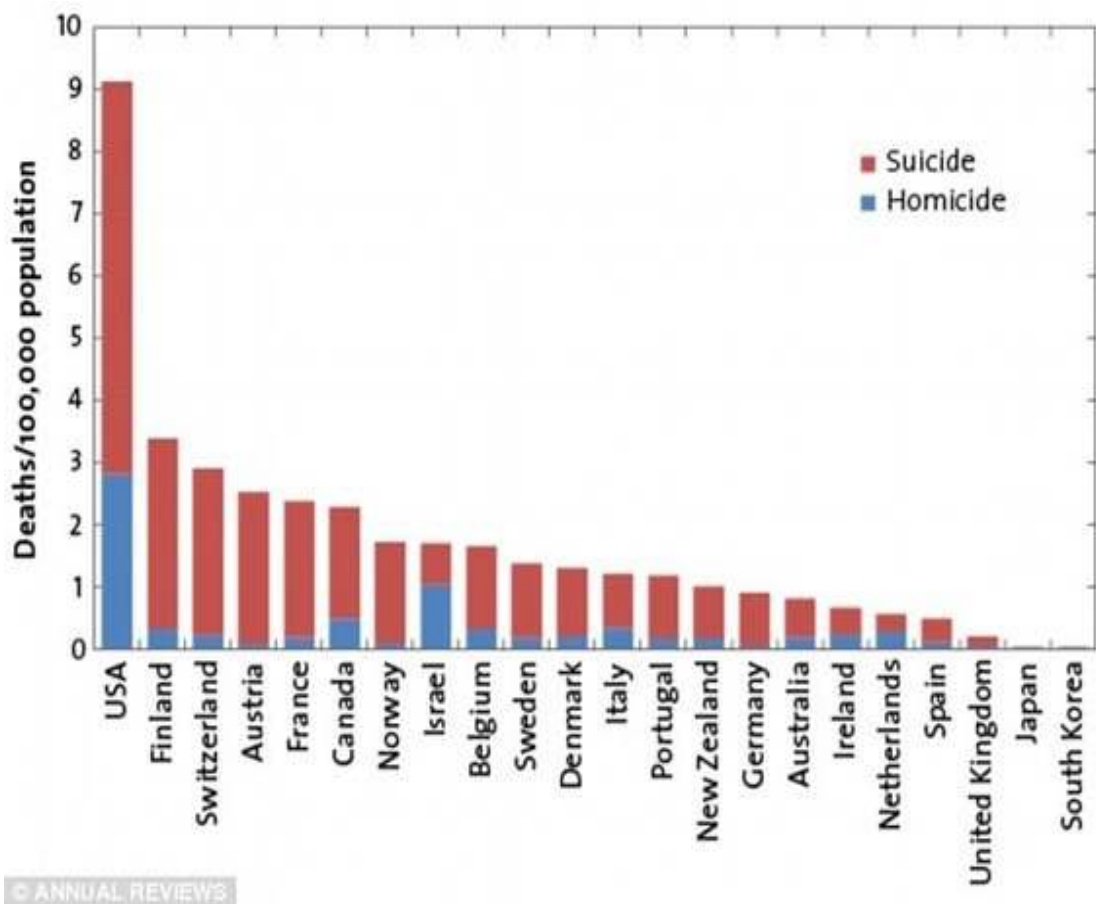
กล่าวนำ

กฎหมายที่ใช้บังคับกันอยู่ทั่วโลกนั้น ย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการ และมาตรการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการกำหนดโทษที่แตกต่างกัน เพราะกฎหมายของแต่ละประเทศต่างก็พัฒนามาจากพื้นฐานความคิด สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การศึกษากฎหมายของต่างประเทศจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ทราบความแตกต่างกันของกฎหมายต่างๆ และสามารถที่จะนำกฎหมายของแต่ละประเทศมาเปรียบเทียบกับทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการ และสามารถนำมาประเมินเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศตนเองได้

ในบทนี้จะศึกษาหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การอนุญาตการมี การใช้ การพกพา และการตรวจสอบการมีและการใช้อาวุธปืน อันเป็นมาตรการบังคับทางกฎหมายในการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืน โดยมีกฎหมายอาวุธปืนของประเทศที่เลือกมาศึกษา คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย ด้วยเหตุผลจากข้อมูลในบทก่อนหน้านี้นี้พบว่า ประเทศสหรัฐอเมริกามีการครอบครองอาวุธปืนมากที่สุดในโลกและเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีอัตราการตายด้วยอาวุธปืนสูงที่สุด ส่วนประเทศที่มีอัตราการตายจากอาวุธปืนต่ำที่สุด คือ ญี่ปุ่นและสิงคโปร์ ตามลำดับ ทั้งญี่ปุ่นมีอัตราการครอบครองปืนต่ำมาก ญี่ปุ่นมีประชากรน้อยกว่าสหรัฐฯ 2 เท่าครึ่ง แต่ญี่ปุ่นมีจำนวนปืนในประเทศน้อยกว่าสหรัฐฯถึง 380 และประเทศเพื่อนบ้านมาเลเซีย เพราะมีภูมิประเทศ ประชาชน และสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน

จากแผนภาพด้านล่างจะเห็นได้ว่า ประเทศสหรัฐอเมริกามีอัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนมากที่สุด ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นมีอัตราการเสียชีวิตน้อยเป็นอันดับรองจากประเทศเกาหลีใต้

แผนภาพที่ 3 – 1 แสดงอัตราการเสียชีวิตของพลเมืองจากอาวุธปืนของแต่ละประเทศ



ที่มา : “การควบคุมอาวุธปืนและการก่ออาชญากรรม”,ออนไลน์, 2017

สิทธิ์ในการพกพาอาวุธปืนของแต่ละประเทศนั้นมีความแตกต่างกันไปตามแต่หลักคิด บริบททางสังคม การเมือง ประเพณี และเหตุผลทางประวัติศาสตร์ ในบทความเรื่อง “11 Countries with the Best Gun Laws in the World”(การควบคุมอาวุธปืนและการก่ออาชญากรรม,ออนไลน์, 2017) ซึ่งแสดงผลการจัดอันดับประเทศที่มีมาตรการเหมาะสมต่อกฎหมายการครอบครองอาวุธปืน 11 อันดับ โดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก จากข้อมูลพบว่า บางประเทศ ใบอนุญาตเพียงใบเดียวก็สามารถครอบครองได้ตั้งแต่ปืนยิงนกไปจนถึงไรเฟิลสังหารบุคคล หรือในบางประเทศอาจจะต้องขอ

อนุญาตเพื่อครอบครองอาวุธปืนในระดับที่ยากง่ายแตกต่างกันออกไป เช่น ในไอร์แลนด์เหนือ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสหราชอาณาจักร พวกเขาเผชิญกับประวัติศาสตร์ความขัดแย้งทางเชื้อชาติที่ยืดเยื้อยาวนาน โดยกฎหมายการครอบครองอาวุธปืนนั้นผูกพันกับใบอนุญาตครอบครองอาวุธสากล และมีข้อห้ามสำหรับปืนไรเฟิลและปืนสั้น

ขณะที่หลายคนมักเข้าใจว่าฝรั่งเศสมีภาพลักษณ์เป็นประเทศที่ปราศจากการให้พลเมืองพกพาอาวุธปืน แต่กลับพบว่าประเทศนี้ขึ้นชื่ออย่างมากในเรื่องการแข่งขันกีฬายิงปืนด้วยเช่นกัน ผู้คนสามารถครอบครองอาวุธปืนสำหรับกีฬาและการล่าสัตว์ได้ ถ้ามีการขอใบอนุญาต

แต่สวีตเซอร์แลนด์แตกต่างอย่างมากกับในหลายประเทศของยุโรป จากการสำรวจพบว่าในปี 2005 ประเทศที่มีประชากรเพียง 7 ล้านคนนี้ มีประชาชนที่ครอบครองอาวุธปืนไว้ที่บ้านประมาณ 29 เปอร์เซ็นต์ต่อครัวเรือน และคาดการณ์กันว่า มีปืน 25 กระบอกต่อ 100 ครอบครัวยุคใหม่ที่ทหารปลดประจำการยังสามารถพกพาอาวุธปืนกลับบ้านได้

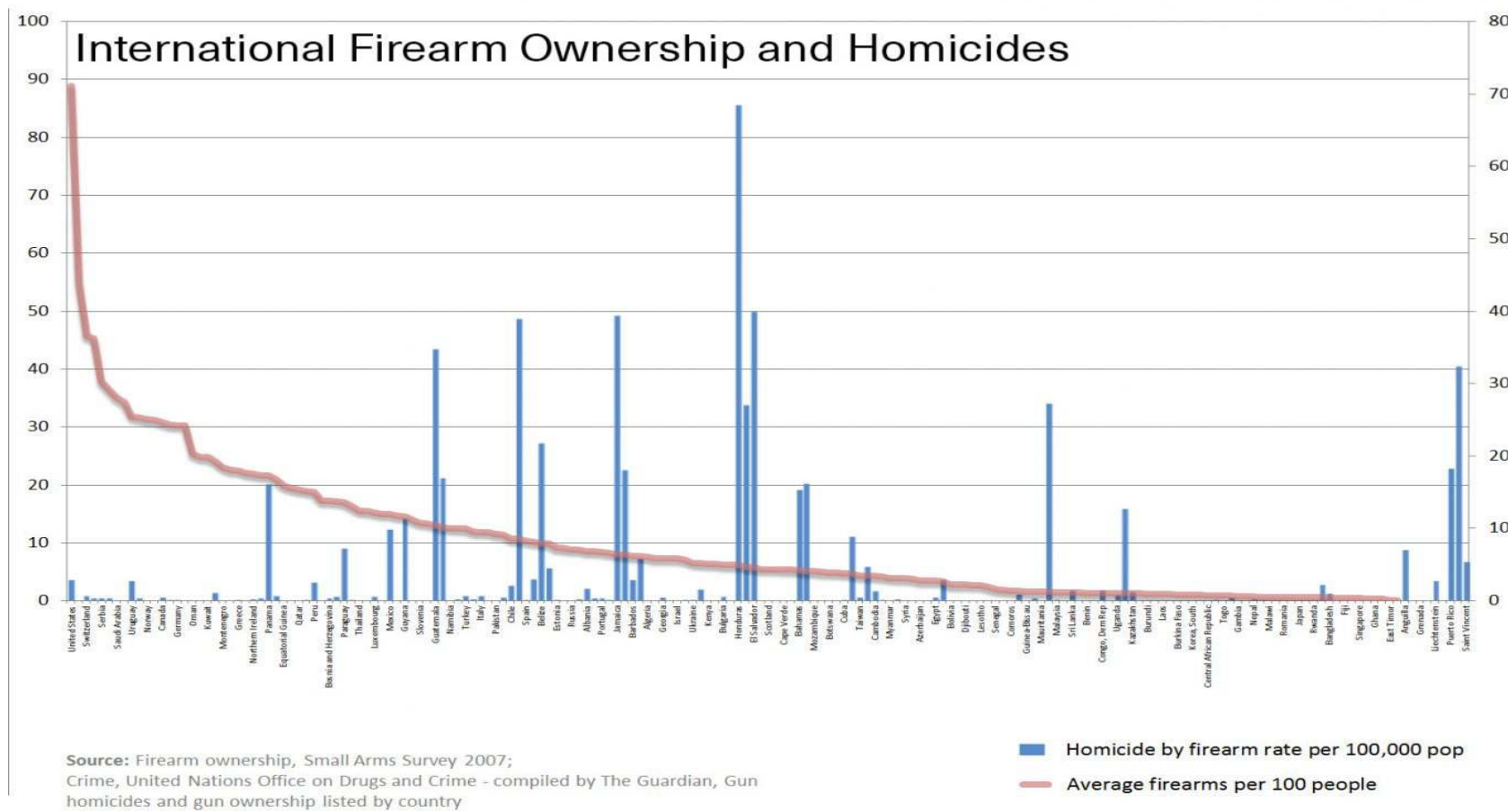
อย่างไรก็ตาม ปัญหาต่อมามีใช้ว่าพวกเขาเผชิญกับปัญหาการก่ออาชญากรรมที่เพิ่มสูงขึ้น หากแต่เป็นอัตราฆ่าตัวตายด้วยอาวุธสูงที่สุดในยุโรป ส่งผลให้ในปี 2011 สวีตเซอร์แลนด์ต้องทำประชามติห้ามพกพาอาวุธปืน เพื่อป้องกันการฆ่าตัวตายของพลเมือง

ในสวีเดน ประเทศที่มีอัตราการก่ออาชญากรรมต่ำ พบว่า ผู้ครอบครองอาวุธปืนต้องมีใบอนุญาต ซึ่งไปเป็นตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธสงคราม ที่ตราเป็นกฤษฎีกาตั้งแต่ปี 2009 สำหรับใบอนุญาตนี้ ตำรวจจะเป็นผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตให้ และต้องมีอายุ 18 ปีเต็มขึ้นไปเท่านั้นที่สามารถขออนุญาต มีข้อยกเว้นอยู่บ้างสำหรับกิจกรรมล่าสัตว์ของสมาคมยิงปืน

กรณีที่เกี่ยวข้องกันกับสวีเดน นอร์เวย์มีความเข้มงวดมากกว่า โดยการครอบครองอาวุธปืนถือเป็นสิ่งต้องห้ามโดยรัฐ หลักการนี้เป็นผลมาจากการผนวกแ่งมุ่มทั้งในทางการเมืองและในทางกฎหมายเข้าด้วยกัน พลเมืองจะได้รับอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืนเฉพาะกรณีเท่านั้น เกือบทั้งหมดจะใช้สำหรับการล่าสัตว์และใช้สำหรับเล่นกีฬา โดยใช้กฎหมายควบคุมการใช้อาวุธปืน และกฎหมายลูกที่คลอดออกมาในปี 2009 อีกฉบับสำหรับควบคุม

ในบทความเรื่อง ‘What countries have the strictest gun control laws? How has it affected their crime rates?’ (“การควบคุมอาวุธปืนและการก่ออาชญากรรม”, ออนไลน์, 2017) ให้ข้อมูลพบว่าการควบคุมอาวุธปืนของแต่ละประเทศไม่ได้ส่งผลต่ออัตราการก่ออาชญากรรมแต่อย่างใด หรือเกี่ยวข้องกับกรณีที่มีอาวุธปืนในการครอบครองจะมีความสุขในการอาศัยอยู่ในประเทศนั้นๆ

แผนภาพที่ 3 – 2 แสดงค่าเฉลี่ยการสูญเสียชีวิตจากอาวุธปืนต่อจำนวนประชากร 100,000 คน



ที่มา : gunfacts.info, ออนไลน์, 2017

แผนภาพที่ 3 – 2 เส้นสีแดงแสดงให้เห็นค่าเฉลี่ยของการถือครองอาวุธปืนต่อจำนวนบุคคล 100 คน เมื่อเปรียบเทียบกับประชากรทั้งหมดของประเทศ เส้นสีน้ำเงินแสดงค่าเฉลี่ยการสูญเสียชีวิตจากอาวุธปืนต่อจำนวนประชากร 100,000 คน

รายงานชิ้นนี้ชี้ให้เห็นว่า การพิจารณาการออกใบอนุญาตในหลายประเทศมีเหตุผลแตกต่างกันไป ซึ่งเปลี่ยนความเข้าใจโดยทั่วไปที่มักคิดกันว่า “อัตราอาชญากรรมสอดคล้องกับความเข้มงวดของการครอบครองอาวุธปืน” ซึ่งในความจริงแล้วอัตราอาชญากรรมของประเทศอาจจะมีทั้งที่สอดคล้องและไม่เกี่ยวข้องกันเลยกับการครอบครองอาวุธก็ได้

ในบางประเทศ การครอบครองอาวุธปืนนั้นเป็นไปได้ยาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนการก่ออาชญากรรม แต่ในบางประเทศ เช่น เม็กซิโก พบว่า มีการควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวดแต่กลับมีอัตราการก่ออาชญากรรมสูง ซึ่งการจำกัดการครอบครองอาวุธไม่ได้ส่งผลเป็นรูปธรรมแก่การลดลงของการก่ออาชญากรรมแต่อย่างใด

เช่นเดียวกันกับประเทศอังกฤษ ที่มีอัตราอาชญากรรมที่สูง แม้จะมีข้อห้ามในการครอบครองอาวุธปืนที่เข้มงวดตามพระราชบัญญัติที่คลอดออกมาในปี 1997 โดยยกเว้นให้เพียงอาวุธสำหรับล่าสัตว์ การกีฬา และปืนที่ระลึกจากสงครามเท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่เข้มงวดสูงสำหรับการครอบครองอาวุธปืน

บทเรียนในหลายประเทศช่วยให้เห็นว่า การอนุญาตพกพาอาวุธปืนแทบจะเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งที่ไม่ได้มีนัยยะต่อการก่ออาชญากรรมแต่อย่างใด หากแต่มาจากเงื่อนไขที่ซับซ้อนหลายประการ เช่น เป็นอคติทางเชื้อชาติ ความเหลื่อมล้ำในสังคม การใช้กฎหมายอย่างเลือกปฏิบัติ อัตราการว่างงาน เหตุผลทางประวัติศาสตร์ ฯลฯ ถึงกระนั้นก็ยังสามารถมองเห็นแบบแผนที่ดีได้จากในกลุ่มประเทศที่เงื่อนไขต่างๆ ที่กล่าวมาได้รับการพัฒนา ซึ่งพวกเขามีอัตราการก่ออาชญากรรมที่ต่ำ เหตุผลหลักไม่ใช่ว่าพวกเขาควบคุมการครอบครองอาวุธปืนหรือไม่ หากแต่พวกเขาเลือกจะปรับปรุงกฎหมายที่เห็นว่าล้าหลังอย่างมีพลวัตอยู่เสมอ เช่น ในกรณีของสวีตเซอร์แลนด์ หรือสวีเดน และอาจจะช่วยยืนยันให้มั่นใจได้ว่า การปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น เป็นสิ่งธรรมชาติ ธรรมดา ที่คนในสังคมจะอยู่ร่วมกันได้อย่างอุ่นใจขึ้นมาบ้าง เพราะเป้าหมายในแต่ละสังคมจะมีอะไรที่มากหรือน้อยกว่านี้ หากมิใช่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติและได้รับความเป็นธรรม

กฎหมายการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืนของประเทศสหรัฐอเมริกา

กุมภาพันธ์ ปี 2012 ได้เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมคนดำคนหนึ่งด้วยอาวุธปืน ผู้สังหารเป็นคนขาวในรัฐฟลอริดา ซึ่งต่อมาศาลแห่งรัฐฟลอริดาได้มีคำตัดสินให้ผู้ลั่นไกพ้นจากความผิด ด้วยเหตุผลว่าเป็นการใช้ดุลยพินิจตามหลักการป้องกันตัวเอง เหตุการณ์นี้ลุกลามบานปลายออกไป ผู้คนจำนวน

มาก่อออกมาวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งไม่ใช่แค่เรื่องการครอบครองอาวุธปืน แต่ยกระดับเป็นการรวมตัวเพื่อกดดันให้ทบวงหลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีประวัติศาสตร์อย่างยาวนาน 200 กว่าปี อันถือเป็นจุดอ้างอิงให้หลายมลรัฐของสหรัฐอนุญาตให้พลเมืองของตนพกพาอาวุธได้อย่างง่ายดาย

เป็นเพราะว่ากฎหมายการ ‘ยืนหยัดสู้’ (Stand your ground law) ที่ใช้ในสหรัฐนี้ คือกฎหมายที่อนุญาตให้ใช้อาวุธในการปกป้องตนเองได้ ถ้าบุคคลผู้นั้นเชื่อว่าชีวิตของเขากำลังได้รับอันตราย กระแสความไม่พอใจต่อกรณีนี้เป็นไปอย่างกว้างขวาง เห็นได้จากการเคลื่อนไหวในหลากหลายรูปแบบ อาทิ ล่ารายชื่อเพื่อให้มีการไต่สวนคดี เดินขบวนกดดันให้ดำเนินคดีในเชิงละเมิดสิทธิการเป็นพลเมือง จากประชาชนในหลายๆ มลรัฐ จนกลายเป็นข้อถกเถียงระดับชาติ ในประเทศที่ให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการพกพาอาวุธปืนแถวหน้าของโลก วุฒิสมาชิกบางคนเสนอให้มีการนำกฎหมายการป้องกันตนเองของพลเมืองขึ้นมาพิจารณาใหม่ ฯลฯ

ผลที่ตามมาจึงทำให้ข้อถกเถียงกลายเป็นว่า สิทธิในการพกพาอาวุธปืนสัมพันธ์มากน้อยแค่ไหนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิเพื่อปกป้องตนเอง และคำถามที่ว่า ความเชื่อในเรื่องสิทธิการพกพาอาวุธปืนและการคุ้มครองกรรมสิทธิ์ของตัวเองที่มีสิทธิในการใช้อาวุธเพื่อปกป้องตัวเองนั้น ควรจะอยู่ในระดับใดจึงจะมีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทที่เป็นจริงของแต่ละสังคม ซึ่งในหลายประเทศมีความแตกต่างกัน (อิทธิพร โคตะมี,ออนไลน์,2560)

สภานิติบัญญัติของสหรัฐฯ ประกาศจุดมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญนี้เพื่อสนับสนุนผู้บังคับใช้กฎหมายกลาง กฎหมายมลรัฐ ในการต่อสู้กับอาชญากรรมและความรุนแรง รัฐบัญญัตินี้มิได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มภาระหรือข้อจำกัดแก่ผู้ที่เคารพกฎหมายในการขอมิ การครอบครอง หรือการใช้อาวุธในการล่าสัตว์ กีฬา ป้องกันตัวหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ถูกกฎหมาย รัฐบัญญัตินี้มิได้มีเจตนาที่กีดกันการเป็นเจ้าของหรือใช้อาวุธปืนอย่างถูกกฎหมาย (สวินิต สดงคุณท์, 2544)(วิชาญ โตน้อย, 2557)

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีแนวทางดังนี้

1. แนวทางการควบคุมที่ผ่อนคลายนาน

ในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพมาโดยตลอด กฎหมายของสหรัฐอเมริกาไม่สามารถจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินกว่าจำเป็นในการปกครองประเทศ อีกทั้งยังกำหนดการมีอาวุธของประชาชนเป็นสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ ประชาชนในประเทศจึงมีความรู้สึกรู้สึกว่าการมีอาวุธปืนเป็นสิทธิพื้นฐานของบุคคล แต่ยอมให้รัฐเข้ามาควบคุมได้บางส่วน เพื่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคมส่วนรวมเท่านั้น

บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจนำเข้า ผลิต หรือจำหน่ายอาวุธปืน หรือนำเข้าผลิต หรือจัดจำหน่ายกระสุน จะต้องสมัครและรับใบอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีให้กระทำการดังกล่าวได้

2. คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต

ประเทศสหรัฐอเมริกาห้ามขายหรือส่งอาวุธ หรือกระสุนให้แก่บุคคลที่ผู้ขายรู้ หรือมีเหตุผลที่จะเชื่อได้ว่าอายุต่ำกว่า 18 ปี นอกจากนี้ ยังกำหนดคุณสมบัติของบุคคลต้องห้ามในการอนุญาต คือ บุคคลที่จะกล่าวต่อไปนี้

- 2.1 ถูกลงโทษให้จำคุกเกิน 1 ปี
- 2.2 หลบหนีคดี
- 2.3 เป็นผู้ใช้อย่างผิดกฎหมายหรือติดสารควบคุม
- 2.4 ถูกวินิจฉัยว่าผิดปกติทางจิต หรือเคยเข้ารับการรักษาในสถาบันทางจิตเวช
- 2.5 เข้ามายังสหรัฐอย่างผิดกฎหมาย
- 2.6 ถูกปลดออกจากกองทัพภายใต้เงื่อนไขขาดศีลธรรม
- 2.7 เคยเป็นประชากรของสหรัฐอเมริกาว่าถูกตัดสิทธิ
- 2.8 ถูกศาลสั่งไม่ให้เข้าใกล้ หรือข่มขู่คุ้มครองและลูกๆได้ ยกเว้นคำสั่งศาลที่ออกมาหลังประกาศของศาล รวมทั้งพบว่าบุคคลนั้นแสดงอาการเป็นอันตรายแก่คุ้มครองและลูกของตน หรือการห้ามการใช้กำลังต่อคุ้มครองหรือลูกของตน

3. มาตรการควบคุมการพกพาอาวุธปืน

ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตในสหรัฐอเมริกาผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตอาวุธปืนเป็นตามกฎหมายของแต่ละรัฐ

ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ประชาชนมีอาวุธปืนได้อย่างเสรี อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากประวัติศาสตร์การต่อสู้อันยาวนาน แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าไม่มีการควบคุมการมี การใช้ และการพกพาปืนติดตัว หากแต่รัฐใช้วิธีควบคุมทางอ้อม โดยผลักภาระการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ต้องการซื้อปืนให้เป็นหน้าที่ของตัวแทนจำหน่าย (Dealer) เป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนรัฐจะเป็นผู้ตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง (ฮิสเรอร์ ปรางทอง, 2549)

มาตรการควบคุมภายหลังได้รับอนุญาต ตัวแทนจำหน่ายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องความถูกต้องของข้อมูล เนื่องจากเป็นผู้ตรวจสอบและเป็นผู้เพิกถอนใบอนุญาตแทนรัฐ โดยรัฐบาลกลางจะเป็นผู้ตรวจสอบตัวแทนจำหน่ายอีกทีหนึ่ง ส่วนวิธีปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมายของแต่ละรัฐ

มาตรการควบคุมโดยการลงโทษ กฎหมายอาวุธปืนของสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการค้า การขนส่ง ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้แทนจำหน่าย โดยมีโทษจำคุกและปรับ

4. การกระทำความผิดของบุคคลทั่วไป

บุคคลใดก็ตามจะถูกปรับตามที่กฎหมายกำหนด หรือจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามความผิดดังนี้

- 4.1. รับครอบครอง พกพาอาวุธข้ามรัฐหรือประเทศ
- 4.2. รับอาวุธ หรือกระสุนที่ถูกส่งข้ามรัฐ หรือประเทศ

4.3.บุคคลทั่วไปพกพาอาวุธ หรือกระสุนที่ขโมยมา ถือว่าผิดกฎหมาย

4.4.บุคคลที่รับ ครอบครอง ปกปิด เก็บ แลกเปลี่ยน หรือยกให้อาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนที่ขโมยมา หรือนำไปจำหน่าย หรือรับไว้เป็นประกัน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังถูกขโมย ถือว่าผิดกฎหมาย

4.5.ถือเป็นการผิดกฎหมาย สำหรับบุคคลที่พกพาอาวุธปืนที่ไม่มีหมายเลขสินค้าของผู้นำเข้า หรือผู้ผลิต หรือถูกดัดแปลง

5.มาตรการการตรวจสอบ

สหรัฐอเมริกา มีระบบการตรวจสอบตั้งแต่ประชาชน ผู้จำหน่าย และผู้อนุญาต ทุกส่วนต่างมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ โดยเริ่มตั้งแต่การให้ตัวแทนจำหน่ายเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น เพราะสหรัฐอเมริกาจะมีมาตรการตรวจสอบต่อประชาชนน้อย เนื่องจากเป็นประเทศแห่งเสรีภาพ ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แต่สหรัฐอเมริกาจะใช้วิธีการควบคุมตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอมีอาวุธปืน ซึ่งหากมีการบิดเบือนข้อมูลในการตรวจสอบดังกล่าว ตัวแทนจำหน่ายจะต้องถูกเพิกถอนใบอนุญาต โดยการตรวจสอบตัวแทนจำหน่ายนั้น รัฐจะเป็นผู้ตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง องค์กรเอกชนโดยทั่วไปจะมีเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่ดี ทันสมัยกว่าของทางราชการ ดังนั้น ระบบการตรวจสอบ และการบันทึกจัดเก็บจึงเป็นระบบ อีกทั้งอาวุธปืนที่จำหน่ายจะมีหมายเลขมาตั้งแต่โรงงานผลิตอาวุธปืน จึงมีประสิทธิภาพ ทำให้การควบคุมหลักเกณฑ์การให้ มีอาวุธปืนมีผลให้เป็นรูปธรรมโดยที่รับไม่ต้องลงทุนและงบประมาณ (วิชาญ โตน้อย, 2557:75)

กฎหมายอาวุธปืนของประเทศสหรัฐอเมริกามีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตการห้าม การครอบครองอาวุธปืนในสถานที่ราชการ ศาล และ โรงเรียน โดยกำหนดเงื่อนไขในการพกพาอาวุธปืนไว้เฉพาะเพื่อความปลอดภัย โดยส่วนราชการ ศาล จะมีการออกกฎประกาศของตนเอง เพื่อควบคุมและการตรวจสอบได้

มีข้อมูลที่น่าสนใจจากรายงานการวิจัยของคณะแพทย์ (American Journal of Medicine, 2557)ซึ่งเปรียบเทียบอัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนในประเทศที่ประชาชนจำนวนมากมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองกับอัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนในประเทศที่การเป็นเจ้าของอาวุธปืนเป็นเรื่องหายาก ผลการวิเคราะห์ระบุว่า คำกล่าวอ้างที่ว่า การมีอาวุธปืนทำให้ประเทศมีความปลอดภัยมากขึ้น ไม่เป็นความจริง ตัวเลขแสดงให้เห็นว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีจำนวนอาวุธปืนต่อจำนวนประชากรที่สูงในโลก มีอัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนสูงที่สุด (ดูแผนภาพ 3 - 1 ประกอบ)

ประเทศสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดีโดนัลด์ทรัมป์ ได้สนับสนุนความพยายามเพื่อกวาดล้างและปรับปรุงข้อบังคับของรัฐบาลกลางสหรัฐที่มีอยู่ในขณะนี้ เรื่องการตรวจสอบประวัติของผู้ต้องการซื้อปืน เรื่องการตรวจสอบภูมิหลังอย่างเข้มงวดนี้เป็นประเด็นขึ้นมาหลังจากที่มีการเปิดเผยว่า นายนิโคลัสครุซ มือปืนวัย 19 ปี ผู้ก่อเหตุการสังหารหมู่ที่โรงเรียนมัธยมในรัฐฟลอริดา เมื่อเดือน

มีนาคม 2561 สามารถซื้อปืนไรเฟิลแบบโจมตี AR-15 ได้โดยผ่านการตรวจสอบประวัติ ถึงแม้เขาจะมีปัญหาเรื่องความผิดปกติทางจิต(ผิดลักษณะของผู้ขอใบอนุญาต ข้อ 4) เพราะเท่าที่ผ่านมาสิ่งที่มีเกิดขึ้นก็คือ เมื่อเกิดเหตุร้ายขึ้นแล้ว เจ้าหน้าที่มักทราบในภายหลังว่า ผู้มีปัญหาสุขภาพจิตหรือมีประวัติอาชญากรรมสามารถเข้าถึงอาวุธปืนได้ เพราะไม่มีการส่งข้อมูลเรื่องนี้จากรัฐบาลของมลรัฐไปยังศูนย์ข้อมูลที่ส่วนกลางแต่อย่างใด (voathai.com, ออนไลน์,2561)

แต่ความพยายามของประธานาธิบดีทรัมป์ต้องประสบอุปสรรค เนื่องจากสมาคมปืนยาวแห่งชาติสหรัฐฯ (เอ็นอาร์เอ) เป็นหนึ่งในกลุ่มการเมืองที่มีแรงโน้มน้าวมากที่สุดในประเทศ นอกจากมีงบประมาณมากพอที่จะทุ่มไปกับการล็อบบี้นักการเมืองแล้ว ยังมีสมาชิกที่เป็นผู้ออกเสียงอีกราว 5 ล้านคน ที่ผ่านมา เอ็นอาร์เอไม่เพียงต่อต้านข้อเสนอที่จะทำให้เกิดมาตรการควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวดขึ้น แต่ยังพยายามทั้งในระดับรัฐ และระดับรัฐบาลกลางให้ลดข้อจำกัดเรื่องการครอบครองปืนด้วย เมื่อปี 2559เอ็นอาร์เอทุ่มงบประมาณ 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (133.5 ล้านบาท) ไปกับการล็อบบี้ และอีกกว่า 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (1.7 พันล้านบาท) เพื่อหาเสียงสนับสนุนทางการเมือง รวมถึงอีกประมาณ 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (1 พันล้านบาท) เพื่อช่วยให้นายโดนัลด์ทรัมป์ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี (5 เหตุผลที่สหรัฐฯยังไม่มีการควบคุมอาวุธปืน,ออนไลน์,2561)

กฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืนของประเทศญี่ปุ่น

พระราชบัญญัติควบคุมการครอบครองอาวุธปืนและดาบ1958 (Firearm and Sword Possession Control Law 1958) เป็นกฎหมายเพื่อควบคุมการครอบครองอาวุธปืนของประเทศญี่ปุ่น(บงกช เอกกกาญจนกร,2557) มีมาตรหนึ่งมีจุดประสงค์ที่จะให้มีมาตรการที่จำเป็นในการควบคุมเพื่อป้องกันอันตรายและการบาดเจ็บที่เกิดจากการครอบครองอาวุธปืนและดาบ

การครอบครองหมายความว่ วัตถุใดๆที่อยู่ภายใต้อำนาจการควบคุมโดยบุคคล รวมถึงการจัดเก็บ และการพกพาด้วย การครอบครองอาวุธปืนและส่วนประกอบของอาวุธปืนนั้นถูกจำกัดอย่างเคร่งครัดตามกฎหมาย สมาชิกของกองกำลังป้องกันตนเอง ข้าราชการอื่น และบุคคลผู้ได้รับการอนุญาตจากรัฐบาลที่จะใช้อาวุธปืนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง เช่น การล่าสัตว์ นักกีฬาที่แข่งขันในการแข่งขันระดับประเทศ หรือการแข่งขันระหว่างประเทศ ตัวแทนจำหน่ายอาวุธปืน ผู้ผลิต ผู้ส่งออกอาวุธปืน และผู้สะสมปืนโบราณ การโอน การให้ยืม การยืมอาวุธปืนและส่วนประกอบของอาวุธปืนก็ถูกจำกัดเช่นกัน

คำว่า “อาวุธปืน” หมายถึง ปืนพก ปืนไรเฟิล ปืนกล ปืนล่าสัตว์ หรือปืนอื่นที่ใช้ดินปืน และปืนลม ที่ถูกระบุโดยสำนักงานคณะกรรมการ

เพื่อจะขออนุญาตครอบครองอาวุธปืน บุคคลต้องทำคำร้องต่อคณะกรรมการความปลอดภัยสาธารณะระดับจังหวัด ที่ซึ่งบุคคลผู้นั้นมีภูมิลำเนาซึ่งระบุว่าอาวุธปืนที่ตนครอบครอง และประสงค์ที่จะใช้อยู่ ณ ที่นั้น ชนิดของปืนที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองนั้นถูกจำกัด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการครอบครอง ได้แก่ ปืนล่าสัตว์ (ปืนไรเฟิล ปืนพก) หรือปืนลม ไม่รวมปืนพกอัตโนมัติที่ใช้ในการยิงเป้าบิน การล่าสัตว์ หรือป้องกันอันตรายจากสัตว์ อาวุธปืนพิเศษที่ใช้สำหรับธุรกิจเฉพาะ อาวุธปืนที่ใช้ในการทดสอบหรือวิจัย และปืนพกและปืนลมที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ

การพกพาอาวุธปืน

ตามมาตรา 10 บุคคลผู้ได้รับอนุญาตจะต้องไม่พกพา หรือขนส่งอาวุธปืน หรือดาบ ซึ่งได้รับอนุญาตดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตไว้ หรือมีเหตุจำเป็นอื่น

วรรค 2 บุคคลผู้ซึ่งได้รับอนุญาต ไม่ควรยิงปืนที่ได้รับอนุญาตนั้น เว้นแต่เหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

1. กรณีที่บุคคลได้รับใบอนุญาตครอบครองปืนล่าสัตว์ หรือ ปืนลมเพื่อใช้ล่าสัตว์ อย่างไรก็ตาม กรณีปืนล่าสัตว์ที่ได้รับอนุญาตเป็นปืนไรเฟิล และบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตครอบครองปืนไรเฟิลเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันอันตรายต่อองค์กรกลายเป็น การจำกัดเฉพาะกรณีที่จับสัตว์อื่นอันเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อป้องกันอันตรายต่อองค์กร

2 .

กรณีที่เป็นการยิงปืนในเขตที่กำหนดให้ยิง การสอนยิง หรือการฝึกซ้อมยิงปืน

วรรค 4 บุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้ครอบครองปืน เมื่อขนส่ง หรือพกพาอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตจะต้องปกปิด (ซ่อนเร้น) อาวุธปืนนั้น หรือบรรจุอยู่ในที่บรรจุอาวุธ เว้นแต่จะเข้าเงื่อนไขในวรรค 2

มาตรา 24 บุคคลผู้พกพาหรือขนส่งอาวุธปืนหรือดาบ ต้องพกพาใบอนุญาตหรือใบรับรองการลงทะเบียนสำหรับอาวุธปืนหรือดาบดังกล่าว

มาตรา 24-2 เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจพบพฤติกรรมที่ไม่ปกติ หรือสภาพแวดล้อมที่หลงเชื่อได้ว่า บุคคลนั้นพกพาหรือขนส่งอาวุธปืนหรือดาบ เพื่อจะทำให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือความตายของผู้อื่น เจ้าพนักงานตำรวจนั้นจะทำการตรวจสอบ หรือขอดูอาวุธปืนหรือดาบดังกล่าว หรือกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจพบอาวุธปืนหรือดาบที่ถูกซุกซ่อน ก็สามารถสั่งให้เปิดเผยต่อสาธารณะ การอนุญาตในการครอบครองอาวุธปืนได้

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการครอบครองอาวุธปืนและดาบ 1958 ประเทศญี่ปุ่นอนุญาตให้ประชาชนมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองได้เพื่อวัตถุประสงค์ในการกีฬา และการล่าสัตว์ ภายใต้กฎหมายที่ควบคุมอาวุธปืนอย่างเข้มงวด ไม่ว่าจะ เป็นใบอนุญาต

ประเภทอาวุธปืนที่สามารถครอบครองได้เพียงปืนยาวไรเฟิล ซึ่งสามารถติดกล้องเล็งในระยะไกล และบรรจุกระสุนผ่านแม่กาะขึ้นได้ และปืนยาวลูกซอง โดยมีเงื่อนไขว่าอาวุธปืนทั้งสองชนิด จะต้องไม่สามารถยิงได้แบบอัตโนมัติหรือกึ่งอัตโนมัติ

จากประเทศญี่ปุ่นที่มีคดีอาชญากรรมจากการใช้ปืนต่ำที่สุดในโลก ผู้ต้องการซื้อปืนต้องใช้ความอดทนและความมุ่งมั่นอย่างมาก พวกเขาต้องไปเข้าชั้นอบรมตลอดทั้งวัน ต้องสอบให้ผ่านหลักสูตรทั้งข้อเขียนและภาคปฏิบัติ คือมีการทดสอบในสนามยิงปืน และต้องได้คะแนนภาคปฏิบัติอย่างน้อย 95%ซึ่งทั้งนี้กระบวนการดังกล่าวจะต้องกระทำซ้ำใหม่ทุกๆสามปี(ไทยโพสต์. แกกกฎหมาย: แก้อย่างไรจึงจะแก้ปัญหาสังคมได้?,ออนไลน์,2017) และต้องผ่านการทดสอบสุขภาพจิตและการใช้ยาเสพติด ต่อจากนั้น ตำรวจจะตรวจสอบประวัติอาชญากรรมอย่างละเอียด ดูเรื่องความสัมพันธ์กับกลุ่มสุดโต่ง ตรวจสอบประวัติญาติพี่น้องและเพื่อนในที่ทำงานอีก นอกจากนี้ ยังมีอำนาจออกใบอนุญาตครอบครองอาวุธปืนแล้ว ตำรวจญี่ปุ่นยังมีอำนาจในการตรวจค้นและยึดอาวุธด้วย นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังห้ามการจำหน่ายและครอบครองปืนพก อนุญาตเพียงปืนลูกซองและปืนลมเท่านั้น อีกทั้งกฎหมายยังกำหนดจำนวนร้านจำหน่ายปืนไว้ที่ 3 แห่งต่อจังหวัดในกว่า 40 จังหวัดทั่วประเทศ ลูกค้าที่จะซื้อกระสุนใหม่ ต้องนำปดอกกระสุนจากกระสุนที่ซื้อไปครั้งก่อนมาเปลี่ยนใหม่

ประเทศญี่ปุ่นเข้มงวดเรื่องเก็บรักษาอาวุธปืน ซึ่งต้องเก็บในตู้ล็อก และเครื่องกระสุนปืนต้องเก็บแยกต่างหากจากอาวุธปืน ไม่สามารถเก็บในตู้เดียวกัน โดยมีการทำแผนที่ตั้งตู้เก็บปืน และเครื่องกระสุนปืน ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยละเอียด ว่าเก็บไว้ในบริเวณใดของบ้าน ถ้าหากมีการเคลื่อนย้ายตู้ล็อกดังกล่าว ต้องมีการทำแผนผังใหม่ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกด้วย โดยเจ้าหน้าที่จะมาทำการตรวจสอบทุกปี และหลังจากสามปี ใบอนุญาตครอบครองอาวุธจะหมดลง ซึ่งหมายความว่า คุณจะต้องเข้าอบรมอีกครั้ง และต้องสอบให้ผ่านอีกครั้งด้วย (เคล็ดลับญี่ปุ่นในการควบคุมกำเนิดคดีจากปืน,ออนไลน์,2017)

ด้านการพกพา คือ ต้องห้าม เว้นแต่ผู้ครอบครองจะได้รับอนุญาตที่จะใช้อาวุธปืนหรือมีเหตุผลอื่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อได้รับอนุญาต ผู้ครอบครองจะต้องปิดบัง (ซ่อนเร้น) อาวุธปืนดังกล่าว หรือใส่ไว้ในที่เก็บอาวุธปืน หรืออาวุธปืนนั้นต้องไม่มีกระสุนปืนบรรจุอยู่ เมื่อผู้ครอบครองอาวุธปืนพกพาอาวุธปืน จะต้องพกพาใบอนุญาตพกพาไปด้วย กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจร้องขอจะตรวจสอบ เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจหน้าที่จะควบคุมการครอบครองอาวุธปืน เมื่อมีความสงสัยที่สมเหตุสมผลว่า บุคคลใดพกพาอาวุธปืนหรืออาจจะก่อภัยคุกคามชีวิตหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นหรือความสงบสุขของสาธารณะ โดยตัดสินจากพฤติกรรมที่ผิดปกติหรือพฤติกรรมประกอบ หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นการจำเป็น สามารถสั่งให้นำอาวุธปืนมาตรวจสอบได้ อาวุธปืนจะถูกส่งให้กับเจ้าของภายในระยะเวลา 5 วัน นับแต่วันที่ส่งมอบอาวุธปืนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ เว้นแต่เจ้าหน้าที่

ตำรวจพบว่า การครอบครองนั้นผิดกฎหมาย

กฎหมายการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืนของประเทศสิงคโปร์

ตามกฎหมายอาวุธปืนของสิงคโปร์ Arms and Explosives Act (Chapter 13) ตาม มาตรา 9 ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตการมีและใช้อาวุธปืน ได้แก่ บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้ง โดยรัฐมนตรี ไม่จำกัดว่าเป็นตำรวจ หลักเกณฑ์การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน ห้ามบุคคลใดมีอาวุธ ปืนและวัตถุระเบิด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไข และใบอนุญาตจะหมดอายุหลัง ระยะเวลาที่กำหนดไว้

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต

ตามมาตรา 9 (1) และ (2) ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตอาจออกใบอนุญาตตามกฎหมายให้ บุคคลที่จ่ายค่าธรรมเนียม หรือ ค่าใช้จ่ายอื่นใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

1. มาตรการควบคุมการพกพาอาวุธปืน

ผู้ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนมีสิทธิที่จะขอใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนได้ จาก หน่วยงานหรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี ซึ่งจะต้องเสียค่าธรรมเนียม หรือ ค่าใช้จ่ายอื่นใด ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

2. มาตรการควบคุมภายหลังได้รับใบอนุญาต

บุคคลใดครอบครองอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดที่ได้มาไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องผลจาก การหมดอายุ ถูกพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตจะต้องถูกควบคุมตัวไว้ที่สถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุด ถ้า เจ้าของอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดที่ฝากไว้ไม่ได้รับอนุญาตให้มีอำนาจครอบครองและใช้ในการจัดส่งสิ่ง นั้นภายใน 6 เดือนนับจากวันที่ฝาก ให้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดตกเป็นของรัฐ

และทุกคนที่มีใบอนุญาตครอบครองปืนมีความมุ่งหมายที่จะเดินทางออกจาก ประเทศสิงคโปร์เป็นระยะเวลาเกินกว่า 1 เดือน ก่อนที่จะเดินทางออกไป จะต้องโอนอาวุธปืนนั้นไป ยังบุคคลที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 13 หรือจัดส่งไปให้หรือฝากไว้กับสถานีตำรวจ (วิชาญ โต้น้อย ,2557 : 68)

3. การเพิกถอนใบอนุญาต

ใบอนุญาตที่ออกตามกฎหมายจะถูกพัก หรือเพิกถอนโดยเหตุผลของผู้มีอำนาจออก ใบอนุญาต ว่า มีการกระทำความผิดหรือการไม่ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมหรือเงื่อนไขตามที่ ใบอนุญาตได้ออกไว้ อาจถูกยึดไว้โดยเจ้าพนักงานตำรวจ และให้ตกเป็นของรัฐตามคำร้องขอของผู้มี อำนาจออกใบอนุญาต

บุคคลใดครอบครองอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายเนื่องผลจากการหมกตออายุ จะถูกพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต ถ้าเจ้าของอาวุธปืนและวัตถุระเบิดที่ฝากไว้ไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอำนาจครอบครองและใช้ในการจัดส่งสิ่งนั้นภายใน 6 เดือนนับจากวันที่ฝาก ให้สิ่งนั้นตกเป็นของรัฐ

4. มาตรการควบคุมการค้าอาวุธปืน

ตามกฎหมาย Arms and Explosives Act (Chapter 13) กำหนดควบคุมการผลิต การขาย การเก็บรักษา การขนส่ง การนำเข้า การส่งออก การครอบครอง และการใช้อาวุธและวัตถุระเบิด โดยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีมีอำนาจออกใบอนุญาตให้บุคคลและหน่วยงาน

มาตรการควบคุมการลงโทษ

ประเทศสิงคโปร์ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้รุนแรง มีการกำหนดโทษขั้นต่ำขั้นสูงไว้ และมีการลงโทษโดยด้วยเหตุด้วย โดยเฉพาะถ้าเป็นการค้าอาวุธโดยผิดกฎหมาย มีโทษถึงประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต และถ้ามีข้อสันนิษฐานว่า บุคคลใดครอบครองอาวุธมากกว่า 2 ชิ้น ถือว่าเป็นผู้มีอาวุธ และยังกำหนดโทษรวมไปถึงบุคคลข้างเคียงที่มีพฤติการณ์ในทางรู้เห็นกับผู้กระทำความผิดด้วย (สรรรค์ชัย โปธิสุวรรณ, 2553)

บทลงโทษเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนโดยผิดกฎหมาย จะถูกลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี และจะต้องได้รับโทษด้วยการโบยด้วยหวายไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง

ถ้าพกพาอาวุธปืนไปโดยผิดกฎหมาย จะถูกลงโทษไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 14 ปี และจะต้องได้รับโทษด้วยการโบยด้วยหวายไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง

ในกรณีที่บุคคลใดมีอาวุธปืนอยู่ในเวลาที่เขากระทำความผิด หรือในเวลาที่ถูกจับกุมตามความผิด จะถูกลงโทษจำคุกตลอดชีวิต และจะต้องได้รับโทษด้วยการโบยด้วยหวายไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง บุคคลใดใช้ หรือพยายามใช้อาวุธปืนกระทำความผิดตามกฎหมายอาญา จะมีความผิดและจะถูกลงโทษประหารชีวิต

การใช้อาวุธเลียนแบบ(ปลอม)ในการกระทำความผิด บุคคลใดซึ่งในเวลากระทำความผิด หรือพยายามกระทำความผิด หรือสนับสนุนให้มีการกระทำความผิด ด้วยการใช้อาวุธเลียนแบบใดๆ ในลักษณะเพื่อให้บุคคลใดๆเกิดความหวาดกลัวต่อการสูญเสียชีวิต หรือ บาดเจ็บ จะมีความผิดและถูกตัดสินลงโทษจำคุกเป็นเวลา 10 ปี และจะต้องได้รับโทษด้วยการโบยด้วยหวายไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง (วิชาญ โตน้อย, 2557 : 70)

5. มาตรการควบคุมโดยการตรวจสอบ

ในการขออนุญาตมีอาวุธปืน มีการตรวจสอบจากหลายหน่วยงาน อีกทั้งได้กำหนด

บทลงโทษที่รุนแรง กำหนดโทษขั้นต่ำสูงไว้ มีบทลงโทษประหารชีวิต และการโบยด้วยหวายอีกด้วย

นอกจากนี้ อาวุธ ปืน รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการสงครามไม่ว่าประเภทใดๆ ที่ถูกค้นพบ โดยปราศจากการแสดงตัวว่าผู้ใดเป็นเจ้าของ อาจถูกยึดไว้โดยเจ้าพนักงานตำรวจ และภายหลังที่ศาลเห็นสมควรให้มีการประกาศสิ่งของนั้นที่ยังไม่มีเจ้าของปรากฏตัว สิ่งของนั้นจะถูกยึดไว้เป็นของรัฐ อีกทั้ง ผู้มีอำนาจสามารถออกใบอนุญาตมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินการค้นบ้านที่อยู่อาศัย เพื่อค้นหาอาวุธหรือปืน ซึ่งมีเหตุผลที่น่าเชื่อว่าจะไม่ถูกทำการโอนหรือฝากไว้ตามที่กฎหมายกำหนด

กฎหมายการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืนของประเทศมาเลเซีย

ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย มีกฎหมายที่มีโครงสร้างคล้ายคลึงกับกฎหมายอาวุธปืนของประเทศไทยมากที่สุด การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและการขออนุญาตพกพาอาวุธปืนจะต้องขออนุญาตในเรื่องดังกล่าว โดยมี Arms Act, 1960 (Act 206) เป็นกฎหมายหลักที่เป็นมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน บุคคลผู้มีอำนาจอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนนั้น ของสหพันธรัฐมาเลเซียให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจหรือเจ้าพนักงานตำรวจผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตให้มีหรือพกพาตามกฎหมายโดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมตำรวจสำหรับประเทศไทยเป็นอำนาจของอธิบดีกรมการปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตจังหวัดอื่นๆ และนายอำเภอในเขตนั้นๆ ถือได้ว่าบุคคลผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนมีความคล้ายคลึงกัน

วัตถุประสงค์ของการมีและการใช้อาวุธปืนประเทศมาเลเซียมีวัตถุประสงค์ของการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน พออนุมานจากมาตรา 39 ที่กำหนดห้ามไม่ให้ผู้ใดใช้ปืนยิง เว้นแต่จะยิง ณ สถานที่ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือให้ใช้เป็นสนามยิงปืน จากอธิบดีกรมตำรวจแห่งสถานที่นั้น ตั้งอยู่ หรือเพื่อป้องกันชีวิตหรือทรัพย์สิน หรือได้รับอำนาจให้ยิง ฆ่า หรือล่าสัตว์ต่างๆ และกระทำตามอำนาจหน้าที่ให้ไว้ตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการคุ้มครองชีวิตสัตว์ป่า หรือผู้นั้นเป็นคนในสังกัดกองทัพหรือเจ้าพนักงานตำรวจหรือบุคคลอื่นใดในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรและกระทำภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน

การขออนุญาต

มาตรา 4 (1) คำขอสำหรับใบอนุญาตอาวุธปืน หรือใบอนุญาตพกพาปืนให้ยื่นต่ออธิบดีกรมตำรวจรัฐ ซึ่งผู้ยื่นคำขอมีถิ่นอยู่ (2)อธิบดีกรมตำรวจจะอนุญาตตามคำขออนุญาตอาวุธปืน หรือใบอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนฉบับใดก็ได้ตามควรแก่กรณี ถ้าเป็นที่พอใจว่าคำขอนั้นมีเหตุอันสมควร ในการให้ผู้ขอมีไว้ในครอบครอง ยึดถือ ควบคุม พกพาและใช้ ได้ตามควรแก่กรณี ซึ่งอาวุธปืน

และเครื่องกระสุนปืน (3)..... ในส่วนเกี่ยวกับเครื่องกระสุนปืนก็จะมีกำหนดไว้ให้ยึดถือไว้เป็นจำนวนเท่าใด ในเวลาหนึ่งใด (4) รายการต่างๆของใบอนุญาตอาวุธปืน หรือใบอนุญาตพกพาทุกฉบับที่ออกให้ ต้องลงไว้ในทะเบียนซึ่งอธิบดีกรมตำรวจแห่งรัฐเก็บรักษาไว้ตามรูปแบบ วิธีการ และสถานที่ตั้งที่อาจจะกำหนดไว้ (ชะรัตน์ เพชรประไพ, 2558)

1. มาตรการควบคุมการพกพาอาวุธปืน

ประเทศมาเลเซียให้บุคคลผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืน บุคคลนั้นอาจยื่นคำขอใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนได้ โดยยื่นต่ออธิบดีกรมตำรวจแห่งรัฐซึ่งผู้นั้นคำขอมีถิ่นที่อยู่ ระบุความจำเป็นในการพกพา และในการนี้ให้ผู้นั้นมีอำนาจกระทำการได้เท่าที่จำเป็น ไม่เป็นอันตรายต่อสาธารณชน หรือผลประโยชน์ของสาธารณชน ในการพกพาจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับเครื่องกระสุนปืนจำนวนเท่าใด ในระยะเวลาเท่าใด กำกับไว้ในใบอนุญาตนั้น (ณัฐพล เลิศธำรงค์ดี, 2555)

2. มาตรการควบคุมภายหลังได้รับใบอนุญาต

ประเทศมาเลเซียได้กำหนดไว้ในลักษณะเดียวกับกฎหมายประเทศสิงคโปร์ โดยมาเลเซียกำหนดไว้ว่า ในกรณีผู้ซึ่งครอบครองอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนใดของตนกลายเป็นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะใบอนุญาตหมดอายุ ถูกเพิกถอน หรือถูกยกเลิกซึ่งใบอนุญาต คือ คำอนุญาตให้พกพาและใช้ต้องส่งมอบอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนนั้นต่อสถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุด โดยไม่ชักช้าเกินความจำเป็น ถ้าเจ้าของอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนดังกล่าว ซึ่งได้ฝากไว้ที่สถานีตำรวจไม่ได้รับอนุญาตและยื่นคำขอรับสิ่งดังกล่าวภายในกำหนด 6 เดือนนับแต่วันที่ได้ฝากไว้ให้ถือว่าอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนนั้นเป็นอันถูกริบ

ในกรณีอาวุธปืนสูญหายหรือถูกทำลาย

บุคคลผู้มีชื่อในใบอนุญาตจะต้องแจ้งสถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุด ให้เร็วที่สุด ภายใน 14 วัน นับแต่วันที่รู้ถึงการสูญหายหรือถูกทำลาย ถ้าละเลยไม่แจ้งจะต้องถูกลงโทษปรับไม่เกิน 1,000ริงกิต

บุคคลใดเจตนาทำให้เสียหาย ทำลายเปลี่ยนแปลง ดัดแปลง ปลอมแปลง เครื่องหมายใดๆที่กำหนดตัวอาวุธปืน ที่ออกไว้ตามใบอนุญาต โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมตำรวจแห่งรัฐ จะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000ริงกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืน ถ้าออกจากประเทศเกินกว่า 3 เดือน จะต้องฝากอาวุธปืนไว้กับผู้มีใบอนุญาต หรือโอนอาวุธปืนให้กับผู้มีอำนาจ หรือฝากไว้ที่สถานีตำรวจ (วิชาญ โตน้อย, 2557 : 63 – 64)

การเพิกถอนใบอนุญาตและการรับอาวุธปืน

ประเทศมาเลเซีย อธิบดีกรมตำรวจ หรือเจ้าพนักงานตำรวจผู้มีอำนาจ หรือออก

ใบอนุญาตให้มีหรือพกพา มีอำนาจเพิกถอนหรือให้หยุดใช้ชั่วคราว ซึ่งใบอนุญาตหรือพกพาใดๆ ที่ออกตามกฎหมายนี้ เพื่อเหตุผลแห่งความปลอดภัยสาธารณะและประการอื่นๆ โดยจัดแจ้งไว้ให้ปรากฏ

เมื่อใบอนุญาตให้มีหรือพกพาใดๆ ถูกเพิกถอนหรืองดใช้ ให้บุคคลที่ยึดถือใบอนุญาตดังกล่าวไว้ส่งมอบใบอนุญาตดังกล่าวแก่สถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุดโดยมิชักช้า

ถ้าเจ้าของอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนใดๆ ซึ่งได้ฝากไว้ที่สถานีตำรวจมิได้รับใบอนุญาตที่ออกให้ตนครอบครองสิ่งดังกล่าว และยื่นขอรับสิ่งดังกล่าวภายในกำหนด 6 เดือนนับแต่วันที่ได้ฝากไว้ ให้ถือว่าอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนนั้นเป็นอันถูกริบ

มาตรการควบคุมโดยการลงโทษ ประเทศมาเลเซียได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดโทษไว้หลากหลายมาก ถือว่าเป็นการใช้มาตรการควบคุมโดยการลงโทษอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการนำอาวุธปืนไปใช้ในทางให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน โดยกำหนดบทลงโทษไว้ดังนี้

- 2.1 บทลงโทษเกี่ยวกับใบอนุญาต
- 2.2 บทลงโทษเกี่ยวกับอาวุธปืนอื่น
- 2.3 บทลงโทษภายหลังได้รับใบอนุญาต
- 2.4 บทลงโทษในการใช้อาวุธปืน
- 2.5 บทลงโทษไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข

บทลงโทษเกี่ยวกับใบอนุญาต บุคคลใดมีไว้ในครอบครอง ยึดถือ หรือพกพาอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนโดยไม่มีใบอนุญาต หรือเครื่องกระสุนปืนเกินจำนวน ต้องระวางโทษไม่เกิน 7 ปีหรือปรับไม่เกิน 10,000 ริงกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทลงโทษเกี่ยวกับอาวุธปืนอื่นๆ บุคคลใช้อาวุธปืนเลียนแบบขัดขวางการจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือไม่เกิน 4 ปี ถ้ามีอาวุธเลียนแบบไว้ในครอบครองจำคุกไม่เกิน 14 ปี

บุคคลใดเมาสุรา หรือประพฤติดัวด้วยกิริยาไม่เรียบร้อยในขณะที่พกพาอาวุธปืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 ริงกิต

บุคคลใดมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองเพื่อเตรียมการกระทำความผิดกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี ปรับไม่เกิน 10,000 ริงกิต

บุคคลใดทำอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธใดสูญหาย หรือถูกลักไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 ริงกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทลงโทษภายหลังได้รับอนุญาต ทำให้เสียหาย ทำลาย ดัดแปลง หรือแปลงเครื่องหมายใดๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 ริงกิต

บทลงโทษในการใช้อาวุธปืน บุคคลใดยิงอาวุธปืนและเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับอันตราย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 5,000 ริงกิต รวมทั้งผู้ช่วยเหลือในการกระทำความผิด

บทลงโทษไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข บุคคลใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติใดๆ ตาม

กฎหมายนี้ และไม่มีบทกำหนดโทษไว้โดยเฉพาะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 รिंगกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ

อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนอยู่ในครอบครองบุคคลใด หรืออยู่ในบ้านของบุคคลใด ถือว่าบุคคลนั้นมีอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง ซึ่งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนหรือสิ่งเทียมอาวุธปืน ทั้งนี้ตามความมุ่งหมายแห่งกฎหมายนี้ จนกว่าพิสูจน์ว่ามีได้เป็นเช่นนั้น

3. มาตรการโดยการตรวจสอบ

ประเทศมาเลเซียได้บัญญัติการอนุญาตให้มี หรือพกพาอาวุธปืนติดตัวจะพิจารณาจากเหตุผลของการมีไว้ในครอบครอง ยึดถือ หรือควบคุม และยังคงพิจารณาอีกว่าการอนุมัติจะไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของสาธารณชนหรือต่อผลประโยชน์ของสาธารณชนด้วย เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าจะพกพาหรือใช้อาวุธปืนจะต้องได้รับอนุญาตพกพา ใบอนุญาตมีอาวุธปืนและใบอนุญาตพกพา จะมีอายุเพียง 1 ปี และต้องต่อใบอนุญาตใหม่

4. การตรวจสอบอาวุธปืนของประเทศมาเลเซีย

จะมีความต่อเนื่องไม่ขาดตอน รายการต่างๆของใบอนุญาตอาวุธปืนหรือใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนทุกๆใบที่ออกให้ จะลงไว้ในทะเบียนซึ่งอธิบดีตำรวจแห่งรัฐเก็บรักษาไว้ตามรูปแบบและวิธีการและสถานที่ดังที่กำหนดไว้ ทำให้รัฐสามารถทราบความเคลื่อนไหว และสถานการณ์ใช้งานของปืนได้ตลอดเวลา ซึ่งนับว่าเป็นมาตรการที่สามารถควบคุมการใช้อาวุธปืนในการกระทำความผิดได้เป็นอย่างดี (วิชาญ โตน้อย 2557 หน้า 62 – 66)

เกี่ยวกับโทษประหารชีวิตของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน เมื่อ 11 ตุลาคม 2561 รัฐบาลมาเลเซียอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาที่จะให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต และเตรียมเสนอกฎหมายเพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา (ผู้จัดการออนไลน์ “นักสิทธิเฮ! มาเลเซียจ่อแก้กฎหมายยกเลิกโทษ ‘ประหารชีวิต’”, ออนไลน์, 11 ตุลาคม 2561)

จากการศึกษากฎหมายต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น ไม่มีการผ่อนผันในเรื่องเหตุจำเป็นเร่งด่วนเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาตเลย (บงกช เอกกาญจนกร, 2557 หน้า 160 – 171)

กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธปืนในประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ ได้บัญญัติกฎหมายให้มีการออกกฎระเบียบในการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนเพื่อความชัดเจนของกฎหมาย ในการที่จะใช้ดุลพินิจบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และในบางเรื่องก็ได้กำหนดกฎหมายไว้ชัดเจนเพื่อเป็นกรอบในการใช้ดุลพินิจพิจารณาให้ใช้อาวุธปืนตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศ

แนวความคิดและหลักการเกี่ยวกับการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืน พิจารณาได้ดังนี้

กรณีประเทศสหรัฐอเมริกา มีระบบกฎหมายควบคุมอาวุธปืนโดยเสรี แนวทางควบคุมที่ผ่อนคลายเป็นมาก เนื่องจากเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพมาโดยตลอด กฎหมายของสหรัฐอเมริกาไม่สามารถจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินกว่าความจำเป็นในการปกครองประเทศ ทั้งข้อกำหนดของการมีอาวุธปืนของประชาชนเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ (บทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ 2 (ค.ศ. 1971) สหรัฐอเมริกาไม่มีการตรวจสอบอาวุธปืนโดยตรง มีลักษณะพิเศษที่เป็นการให้ผู้แทนจำหน่ายเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น โดยเป็นระบบควบคุมทางอ้อมผ่านทางผู้แทนจำหน่าย โดยผลกระทการตรวจสอบให้ผู้แทนจำหน่ายอาวุธปืนเป็นผู้ควบคุมตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอมีอาวุธปืน อย่างไรก็ตาม มีการตรากฎหมายในเชิงป้องปรามให้ผู้แทนจำหน่ายต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบคุณสมบัติ แต่ระบบกฎหมายควบคุมอาวุธปืนของสหรัฐอเมริกาก็มีข้อเสียที่ควรนำมาพิจารณาด้วยเช่นกัน กล่าวคือ เนื่องมาจากการควบคุมอาวุธปืนเป็นระบบการควบคุมโดยเสรีในช่วงระยะหลังประเทศได้เกิดโศกนาฏกรรมขึ้นหลายครั้ง อันเป็นผลมาจากอาวุธปืนส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตหลายราย

กรณีประเทศญี่ปุ่นนั้น การควบคุมเป็นไปอย่างเข้มงวดมาก จึงทำให้จำนวนบุคคลซึ่งครอบครองอาวุธปืนลดลงอย่างมาก เนื่องจากกฎระเบียบที่เข้มงวด

กรณีประเทศสิงคโปร์นั้น เป็นหนึ่งในกฎหมายควบคุมปืนที่เคร่งครัดที่สุดตามบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน การครอบครองอาวุธปืนที่ผิดกฎหมาย หรือการพกพาอาวุธปืน

กรณีประเทศมาเลเซียมีกฎหมายอาวุธปืนที่มีโครงสร้างคล้ายคลึงกับกฎหมายอาวุธปืนของประเทศไทยมาก การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน และการขออนุญาตพกพาอาวุธปืนจะต้องขออนุญาตในเรื่องดังกล่าว

กรณีประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 และได้มีการแก้ไขเรื่อยมา 9 ครั้งนั้น เป็นกฎหมายในการควบคุมเกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน โดยมีหลักการการจำกัดสิทธิในการอนุญาตให้ประชาชนมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนมากที่สุด

สรุปจากกฎหมายการควบคุม การมี การใช้ อาวุธปืนของต่างประเทศ ได้ว่า

1. กรณีประเทศสหรัฐอเมริกา

ข้อดีได้แก่ แม้บางรัฐจะมีการเปิดเสรีในการพกพาอาวุธปืนตามบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ 2 (ค.ศ. 1791) แต่การมีอาวุธปืนได้นั้นจะกระทำโดยเคร่งครัด โดยมีการตรวจสอบประวัติผ่านตัวแทนจำหน่าย (Dealer) ซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยาก ซึ่งเป็นการตรวจสอบบุคคลผู้มีสิทธิในการพกพาขั้นต้นหนึ่ง มีการจำกัดเขตต้องห้ามไม่ให้พกพาอาวุธปืน เช่น เขตโรงเรียน สถานที่ราชการ

ดังนั้นหากพบพาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้จะต้องมีความผิด และต้องได้รับโทษเสมอ

จุดอ่อนได้แก่ การเปิดให้พกพาอาวุธปืนโดยเสรีก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม เนื่องจากอเมริกามีขั้นตอนตรวจสอบประวัติอาชญากรรม แต่ไม่มีขั้นตอนในการตรวจสอบประวัติ สุขภาพจิต มีการอนุญาตให้มีอาวุธปืนได้หลายกระบอก โดยไม่ได้ตรวจสอบการใช้หรือการจัดเก็บว่า เก็บไว้พื้นมือเด็กหรือไม่ จึงเกิดโศกนาฏกรรมบ่อยครั้ง

2.กรณีประเทศญี่ปุ่น

ข้อดีได้แก่ จากกฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืนและดาบ ค.ศ. 1958 เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีความเคร่งครัด ทำให้ประชาชนเคารพกฎหมายเป็นอย่างมาก อีกทั้งญี่ปุ่นมี ขั้นตอนในการขออนุญาตมีอาวุธปืนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการกีฬาหรือการล่าสัตว์ที่ยุ่งยากซับซ้อน แต่ ก็เป็นขั้นตอนและวิธีการที่ดี เช่นมีการเข้าอบรมทั้งวัน มีการสอบภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ทำให้ทราบว่า ผู้ขอออกใบอนุญาตนั้นมีความรู้เกี่ยวกับอาวุธปืนและใช้อาวุธปืนเป็น มีการตรวจสอบสุขภาพจิตและ ตรวจสอบประวัติอย่างเข้มงวดโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้ทราบว่าผู้ขอใบอนุญาตมีอาวุธปืนไม่ได้เป็นผู้ป่วยทางจิตหรือมีประวัติอาชญากรรมใดๆ มีการตรวจสอบถึงที่เก็บอาวุธปืนโดยต้องทำเป็นแผนผังตู้ ล็อก เพื่อให้สามารถเก็บอาวุธปืนพื้นมือเด็กได้อีกด้วย โดยขั้นตอนนี้ไม่ใช่กระทำเมื่อออกใบอนุญาต ครั้งแรก แต่ต้องกระทำซ้ำทุกๆสามปี

จุดอ่อนได้แก่ เป็นบทบัญญัติที่บังคับใช้มาเป็นระยะเวลายาวนานอาจมีความไม่ ทันสมัย หรือไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมของประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบัน

3.กรณีประเทศสิงคโปร์

สิงคโปร์เป็นหนึ่งในกฎหมายควบคุมปืนที่เคร่งครัดที่สุดตามบทบัญญัติของกฎหมาย เกี่ยวกับอาวุธปืน การครอบครองอาวุธปืนที่ผิดกฎหมาย หรือการพกพาอาวุธปืนนั้น มีโทษจำคุกและ โทษปรับ การใช้หรือพยายามใช้อาวุธปืนเมื่อยอมรับการกระทำความผิดจะมีโทษถึงแก่ความตาย โทษ ประหารชีวิตนี้ยังบังคับใช้กับผู้สมรู้ร่วมคิดกับผู้กระทำความผิดที่อยู่ในขณะกระทำความผิดด้วย บุคคลใดที่ ถูกพิสูจน์ว่ามีการครอบครองที่ผิดกฎหมายหรือมีอาวุธปืนมากกว่าสองกระบอกจะถูกเชื่อว่าเป็นความ จริง ได้ทำการค้าอาวุธปืนที่ผิดกฎหมาย จนกระทั่งจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นไปในทางตรงข้าม การค้าอาวุธ ปืนที่ผิดกฎหมายจะถูกลงโทษโดยการประหารชีวิต หรือการจำคุกตลอดชีวิตและปรับ

ประเทศสิงคโปร์นั้นมีกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนอยู่ 2 ฉบับ คือ Arm and Explosives ACT (Chapter 13) และ Arm and Explosives ACT (Chapter 14)

ข้อดีของกฎหมาย Arm and Explosives ACT (Chapter 13) ได้แก่ มีข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืน ในลักษณะที่เป็นที่สงสัยว่าจะนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ผิดกฎหมาย ก่อให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขสาธารณะ อาจถูกจับกุมโดยปราศจากหมายจับเมื่อถูกพบ หรือถูกกักขัง เช่นนี้ทำให้ง่ายต่อการจับกุมผู้พกพาอาวุธปืน และเป็นการป้องกันอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นได้ มีข้อยกเว้นสำหรับบุคคลสามารถพกพาอาวุธปืนได้โดยไม่ต้องขออนุญาต เช่น สมาชิกกองกำลังที่มีหน้าที่ป้องกันประเทศ เป็นต้น

จุดอ่อนของกฎหมาย Arm and Explosives ACT (Chapter 13) ได้แก่ หากผู้พกพาอาวุธปืนไม่ได้จะนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ผิดกฎหมายที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขของสาธารณะ ก็อาจเป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลดังกล่าว หรืออาจทำให้เสียเวลาเนื่องจากโดนจับกุม และอาจให้เกิดการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำการจับกุม

ข้อดีของกฎหมาย Arm and Explosives ACT (Chapter 14) ได้แก่ เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่เคร่งครัดทำให้กฎหมายมีประสิทธิภาพ มีข้อยกเว้นสำหรับบุคคลสามารถพกพาอาวุธปืนได้โดยไม่ต้องขออนุญาตในระหว่างเวลาการปฏิบัติหน้าที่

จุดอ่อนของกฎหมาย Arm and Explosives ACT (Chapter 14) ได้แก่ บทสันนิษฐานสำหรับผู้คบหากับผู้พกพาอาวุธปืน ว่าบุคคลที่คบหากัน หรือถูกพบในกลุ่มของบุคคลอื่นใดที่พกพาอาวุธโดยผิดกฎหมาย สันนิษฐานอย่างสมเหตุสมผลได้ว่าบุคคลนั้นรู้ว่าบุคคลอื่นพกพา จะมีความผิดและตัดสินลงโทษเช่นเดียวกับบุคคลอื่นที่ตนได้คบหาหรืออยู่รวมกลุ่มในขณะที่ถูกพบนั้น เป็นบทสันนิษฐานทางกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมสำหรับผู้ที่ไม่อาจทราบได้ว่าบุคคลที่ตนคบหาหรือรวมกลุ่มนั้นพกพาอาวุธปืนอย่างผิดกฎหมาย แม้ว่าจะมีบทพิสูจน์ก็ตาม

ตารางที่ 3-1เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศกับของไทย

กฎหมาย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย
1.กฎหมายควบคุมอาวุธปืน	รัฐบัญญัติควบคุมอาวุธปืน ค.ศ.1968 สนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายรัฐบาลกลาง กฎหมายมลรัฐ และกฎหมายท้องถิ่น เกี่ยวกับอาวุธปืน	พระราชบัญญัติควบคุมการครอบครองอาวุธปืน และดาบ ค.ศ. 1958	Arm and Explosives ACT (Chapter 13) และ Arm and Explosives ACT (Chapter 14)	Arms Act, 1960 เป็นกฎหมายหลักที่เป็นมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน	พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และการแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2 พ.ศ.2491, ฉบับที่ 3 และ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2501, ฉบับที่ 5 พ.ศ.2517, ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2518, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 12 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2519, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519, พ.ร.บ. ฉบับที่ 7 2522, ฉบับที่ 8 พ.ศ.2530, ฉบับที่ 9

พ.ศ.2543)

ตารางที่ 3-1เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศกับของไทย (ต่อ)

กฎหมาย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย
2.การขออนุญาตให้มีและใช้	ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตอาวุธปืนเป็นไปตามกฎหมายของแต่ละมลรัฐ	อำนาจเป็นของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการ ได้แก่ คณะกรรมการด้านความปลอดภัยสาธารณะจังหวัด	ตามมาตรา 9 ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตการมีและใช้อาวุธปืน ได้แก่ บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี ไม่จำกัดว่าเป็นตำรวจ หลักเกณฑ์การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน ห้ามบุคคลใดมีอาวุธปืนและวัตถุระเบิดเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไข	อำนาจเป็นของอธิบดีกรมตำรวจหรือเจ้าพนักงานตำรวจผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตให้มีหรือพกพาตามกฎหมายโดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมตำรวจ	อำนาจเป็นของอธิบดีกรมการปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร, ผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตจังหวัดอื่นๆ และนายอำเภอในเขตนั้นๆ

--	--	--	--	--	--

ตารางที่ 3-1เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศกับของไทย (ต่อ)

กฎหมาย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย
3.การควบคุมการพกพา	สหรัฐอเมริกาให้ประชาชนมีอาวุธปืนได้อย่างเสรี แต่รัฐใช้วิธีควบคุมทางอ้อม โดยผลัการะการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ต้องการซื้อปืนให้เป็นหน้าที่ของตัวแทนจำหน่าย (Dealer) เป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนรัฐจะ	ตามมาตรา 10 บุคคลผู้ได้รับอนุญาตจะต้องไม่พกพา หรือขนส่งอาวุธปืน หรือดาบ ซึ่งได้รับอนุญาตดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตไว้ หรือมีเหตุจำเป็นอื่น วรรค 4 บุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้ครอบครองปืนเมื่อขนส่ง หรือพกพาอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตจะต้อง	ผู้ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนมีสิทธิที่จะขอใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนได้ จากหน่วยงานหรือบุคคลที่ได้รับ การแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี	มาเลเซียให้บุคคลผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืน บุคคลนั้นอาจยื่นคำขออนุญาตพกพาอาวุธปืนได้ โดยยื่นต่ออธิบดีกรมตำรวจแห่งรัฐซึ่งผู้ยื่นคำขอมีถิ่นที่อยู่ ระบุ ความจำเป็นในการพกพา และในการนี้ให้	ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 และตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 (ตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519) กฎหมายห้ามมิให้บุคคลพกพาอาวุธปืนติดตัว

	เป็นผู้ตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง การพกพาอาวุธปืนของ ประเทศสหรัฐอเมริกา แบ่งเป็นการพกพาแบบ เปิดเผย และ การ พกพาโดยปกปิด บางมลรัฐสามารถ พกพาอาวุธปืนโดย	ปกปิด (ซ่อนเร้น) อาวุธปืน นั้น หรือบรรจุอยู่ในที่บรรจุ อาวุธ เว้นแต่จะเข้าเงื่อนไข ในวรรค 2 (1.กรณีทีบุคคล ได้รับใบอนุญาตครอบครอง ปืนหรือปืนลม เพื่อใช้ล่าสัตว์ 2.กรณีที่เป็นการยิงปืนใน เขตที่กำหนดให้ยิง การสอน ยิง หรือการฝึกซ้อมยิงปืน)		ผู้ขอมีอำนาจกระทำ การได้เท่าที่จำเป็น ไม่ เป็นอันตรายต่อ สาธารณชน หรือ ผลประโยชน์ของ สาธารณชน ในการพกพาจะ กำหนดเงื่อนไข เกี่ยวกับเครื่องกระสุน	ไปในเมือง หมู่บ้านหรือทาง สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็ นกรณีมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็น และเร่งด่วนตามสมควรแก่ พฤติการณ์ หมายความว่าถึงแม้ จะมีใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติด ตัวก็ไม่สามารถพกพาอาวุธปี นโดยเปิดเผย หรือพาไปใน ชุมชน
--	--	---	--	--	---

ตารางที่ 3-1เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศกับของไทย (ต่อ)

กฎหมาย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย
3.การควบคุม การพกพา(ต่อ)	เปิดเผยโดยปราศจาก ใบอนุญาตได้			ปืนจำนวนเท่าใด ใน ระยะเวลาเท่าใด กำกับไว้ในใบอนุญาต นั้น เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าจะพกพาหรือใช้	

				<p>อาวุธปืนจะต้องได้รับ อนุญาตพกพา ใบอนุญาตมีอาวุธปืน และใบอนุญาตพกพา จะมีอายุเพียง 1 ปี และต้องต่อใบอนุญาต ใหม่</p>	
--	--	--	--	--	--

ตารางที่ 3-1เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศกับของไทย (ต่อ)

กฎหมาย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย
4.มาตรการการตรวจสอบ	องค์กรเอกชนโดยทั่วไป จะมีเครื่องมือ หรือ อุปกรณ์ที่ดี ทันสมัย	ญี่ปุ่นยังห้ามการจำหน่าย และครอบครองปืนพก อนุญาตเพียงปืนลูกซองและ	ตามกฎหมาย กำหนด ควบคุมการผลิต การขาย การเก็บรักษา การขนส่ง	การตรวจสอบอาวุธ ปืนของมาเลเซียจะมี ความต่อเนื่องไม่ขาด	กรณีที่ซื้ออาวุธจากเจ้าของที่ได้ รับอนุญาตแล้ว ผู้ซื้อจะต้องไป ขอรับใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืน

<p>กว่าของทางราชการ ดังนั้น ระบบการ ตรวจสอบ และการ บันทึกจัดเก็บจึงเป็น ระบบ อีกทั้งอาวุธปืนที่ จำหน่ายจะมีหมายเลข มาตั้งแต่โรงงานผลิต อาวุธปืน จึงมี ประสิทธิภาพ ทำให้การ ควบคุมหลักเกณฑ์การ ให้มีอาวุธปืน มีผลให้ เป็นรูปธรรม</p>	<p>ปืนลมเท่านั้น อีกทั้งกฎหมายยังกำหนด จำนวนร้านจำหน่ายปืนไว้ที่ 3 แห่งต่อจังหวัดในกว่า 40 จังหวัดทั่วประเทศ ลูกค้าที่จะซื้อกระสุนใหม่ ต้องนำปลอกกระสุนจาก กระสุนที่ซื้อไปครั้งก่อนมา เปลี่ยนใหม่</p>	<p>การนำเข้า การส่งออก การ ครอบครอง และการใช้ อาวุธและวัตถุระเบิด โดยผู้ ที่ได้รับแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีมี อำนาจออกใบอนุญาตให้ บุคคลและหน่วยงาน อีก ทั้งได้กำหนดบทลงโทษที่ รุนแรง กำหนดโทษขั้นต่ำ ขั้นสูงไว้ มีบทลงโทษ ประหารชีวิต และการโบย ด้วยหวายอีกด้วย</p>	<p>ตอน รายการต่างๆ ของใบอนุญาตอาวุธ ปืนหรือใบอนุญาต พกพาอาวุธปืนทุกๆ ใบที่ออกให้ จะลงไว้ ในทะเบียนซึ่งอธิบดี ตำรวจแห่งรัฐเก็บ รักษาไว้ตามรูปแบบ และวิธีการ ทำให้รัฐ สามารถทราบความ เคลื่อนไหว สถานการณ์ใช้งาน ของปืนได้ตลอดเวลา</p>	<p>นั้นจากนายทะเบียนก่อน จากนั้น ให้ผู้ขอซื้อนำใบอนุญาตให้ซื้อไป ขอรับปืนจากผู้ขายได้เลย หรือจะ ไปหานายทะเบียนพร้อมกันทั้งผู้ ซื้อและเจ้าของปืน การโอนอาวุธปืนกฎหมายห้าม มิให้โอนอาวุธปืนให้แก่บุคคลที่ไม่ ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน แม้ผู้โอนจะเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ มีและใช้อาวุธปืนได้ แต่ถ้าโอน อาวุธปืนให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต ผู้โอนจะมีความผิด กรณีต้องแจ้งนายทะเบียน 1.อาวุธปืนหายหรือถูกทำลาย 2.ใบอนุญาตสูญหายหรือถูก ทำลาย</p>
---	--	---	---	---

ตารางที่ 3-1เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศกับของไทย (ต่อ)

กฎหมาย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย
--------	--------------	---------	----------	----------	-----

<p>4.มาตรการการตรวจสอบ(ต่อ)</p>				<p>ซึ่งนับว่าเป็นมาตรการที่สามารถควบคุมการใช้อาวุธปืนในการกระทำความผิดได้เป็นอย่างดี</p>	<p>3.ถ้าผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนตาย ทายาทต้องจ้างนายทะเบียน</p> <p>4.ผู้ได้รับอนุญาตย้ายที่อยู่</p> <p>5.ผู้ได้รับใบอนุญาต หากกลายเป็นผู้ไม่มีสิทธิรับใบอนุญาตในภายหลัง เช่น กลายเป็นคนวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถ ต้องคืนอาวุธปืนและใบอนุญาตต่อนายทะเบียน</p> <p>6.ผู้ได้นำอาวุธปืนมาจากต่างประเทศ</p>
---------------------------------	--	--	--	--	--

ตารางที่ 3-1เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศกับของไทย (ต่อ)

กฎหมาย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย	
5.เงื่อนไขการพกพา	กฎหมายอาวุธปืนของสหรัฐอเมริกามีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตการห้าม การครอบครองอาวุธปืนในสถานที่ราชการ ศาล และโรงเรียน โดยกำหนดเงื่อนไขในการพกพาอาวุธปืนไว้เฉพาะเพื่อความปลอดภัย โดยส่วนราชการ ศาล จะมี การออกกฎประกาศของตนเองเพื่อ	ด้านการพกพา คือ ต้องห้ามเว้นแต่ผู้ครอบครองจะได้รับอนุญาตที่จะใช้อาวุธปืนหรือมีเหตุผลอื่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อได้รับอนุญาตผู้ครอบครองจะต้องปิดบัง (ซ่อนเร้น) อาวุธปืนดังกล่าวหรือใส่ไว้ในที่เก็บอาวุธปืนหรืออาวุธปืนนั้นต้องมีกระสุนปืนบรรจุอยู่ เมื่อผู้ครอบครองอาวุธปืนพกพาอาวุธปืน จะต้องพกพาใบอนุญาตพกพาไป ด้วย กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจร้องขอจะตรวจสอบ เจ้าหน้าที่พนักงานตำรวจมีอำนาจ				ถึงแม้จะมีใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวก็ตาม ก็ไม่สามารถพกพาอาวุธปืนโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมชนมชน แต่กฎหมายไม่ห้ามสำหรับเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหารและตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ หรือประชาชนผู้ได้รับมอบหมายให้มีหรือใช้อาวุธปืนซึ่งอยู่ในระหว่างการช่วยเหลือราชการ และมีเหตุจำเป็นต้องมีและใช้อาวุธปืนในการนั้น กฎหมายยังคงเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์นำอาวุธปืนที่ตนมีไว้โดยชอบด้วยกฎหมายแต่ยังไม่ได้รับอนุญาต

		หน้าที่จะควบคุมการ ครอบครองอาวุธปืน เมื่อมี ความสงสัยที่สมเหตุสมผลว่า			ให้พกพานำติดตัวไปเพื่อป้องกัน ตัวและทรัพย์สินได้ภายใน ขอบเขตที่กฎหมายให้กระทำได้
--	--	---	--	--	--

ตารางที่ 3-1เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศกับของไทย (ต่อ)

กฎหมาย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย
5.เงื่อนไขการ พกพา (ต่อ)	ควบคุมและการ ตรวจสอบได้ ในระหว่างการพกพา อาวุธปืน ต้องถูกถอด กระสุนปืน ทั้งอาวุธปืน และกระสุนปืนต้องไม่ สามารถเข้าถึงได้ทันที หรือไม่สามารถเข้าถึงได้ โดยตรงจากห้อง โดยสารของ ยานพาหนะ (เช่นเดียวกับของ ประเทศไทย)	บุคคลใดพกพาอาวุธปืนหรือ อาจจะก่อภัยคุกคามชีวิต หรือทรัพย์สินของบุคคลอื่น หรือความสงบสุขของ สาธารณะ โดยตัดสินจาก พฤติกรรมที่ผิดปกติหรือ พฤติการณ์ประกอบ			มีแนวทางพอสรุปได้ดังนี้คือ 1. ถ้าได้นำอาวุธปืนใส่กระเป๋า เก็บไว้ในช่องเก็บของท้ายรถ ซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ ทันทีทันใด 2. เอาอาวุธปืนใส่กระเป๋าใส่ กุญแจแล้ววางไว้ในรถซึ่งไม่ สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด 3. ไปเก็บเงินจากลูกค้า ต่างจังหวัด จำนวนเป็นหมื่นๆ นำติดตัวมาแล้วมีอาวุธปืนได้รับ อนุญาตจากนายทะเบียนแล้วใส่ ไว้ในช่องที่เก็บของหน้ารถยนต์

					<p>เพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สิน</p> <p>4. ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด นำอาวุธปืนติดตัวมาด้วย โดยแยกอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนออกจากกัน ใส่กระเป๋าเอกสารไว้ที่พนัก</p>
--	--	--	--	--	--

ตารางที่ 3-1 เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศกับของไทย (ต่อ)

กฎหมาย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย
5.เงื่อนไขการพกพา (ต่อ)					<p>เบาหลังรถยนต์</p> <p>5. ห่ออาวุธปืน และแหวนบรรจุกระสุน(แม่กกาซีน)แยกคนละห่อ เก็บในกระโปรงท้ายรถยนต์ซึ่งใส่กุญแจ</p>

--	--	--	--	--	--

ที่มา : ประมวลผลโดยผู้วิจัย, 2562

สรุป

สรุปได้ว่า ทั้งประเทศที่มีการควบคุมอย่างเข้มงวด อาทิ ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศที่มีการควบคุมอย่างเสรี เช่นสหรัฐอเมริกา ต่างก็อนุญาตให้ประชาชนมีใช้ และพกพาอาวุธปืนได้ โดยถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่จะป้องกันตนเองและทรัพย์สิน แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องของมาตรการควบคุม หลักเกณฑ์การขออนุญาตมี ใช้ และพกพาอาวุธปืน การกำหนดเงื่อนไข การตรวจสอบ และความเข้มงวดในการพิจารณาอนุญาต

ในบทต่อไปจะได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงหลักเกณฑ์เงื่อนไขและการควบคุมการมี ใช้ และพกพาอาวุธปืนของประเทศไทย ประเด็นต่างๆในบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 และแก้ไขเพิ่มเติม อันเป็นข้อสงสัย ไม่ชัดเจน กลุ่มเครือข่าย ไม่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

บทที่ 4

แนวทางการพกพาอาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย

ปัญหาการมีใช้และการพกพาอาวุธปืนที่ผ่านมา

การมีปืนไว้ในครอบครองได้ ผู้ครอบครองจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการโดยการจดทะเบียนอาวุธปืนว่าการอำเภอ มิเช่นนั้นผู้ครอบครองจะครอบครองอาวุธปืนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย มีความผิดตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ มาตรา 72 มีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ถึง 10 ปีและปรับ 2,000 ถึง 20,000 บาท หากเป็นการครอบครองปืนของผู้อื่นที่มีทะเบียน มีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 5 ปีและปรับ 1,000 ถึง 10,000 บาท

สำหรับการพกพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ แม้จะเป็นปืนมีทะเบียนก็ตาม ผู้พกพาปืนก็ต้องมีใบอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนด้วย และแม้จะมีใบอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนแล้วก็ตาม ก็ห้ามพกพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพกพาไปในที่ชุมนุมชน ที่จัดงานมหรสพ เทศกาลรื่นเริง หรือที่อื่นใดในทำนองเดียวกับที่กล่าวมา เว้นแต่จะเป็นเจ้าพนักงาน ข้าราชการ หรือประชาชนที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานรักษาความสงบเรียบร้อย (ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 และตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 (ตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519))ตามมาตรา 72 ทวิ วรรคสอง หากผู้ใดมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่ง ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้นั้นฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคสองด้วย ต้องโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาท ถึง หนึ่งหมื่นบาท

พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 เป็นกฎหมายทางอาญา แต่วัตถุประสงค์นี้มีใช้กฎหมายที่ระบุงการกระทำอันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของสังคมโดยตรง ดังเช่นประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติ อันหมายถึง ลักษณะความผิดที่เป็นไปได้ในตัวของมัน เช่น ความผิดฐานฆ่าคนตาย หรือความผิดฐานลักทรัพย์ (สุเจตน์ สังข์สัมพันธ์สกุล, 2555) การแก้ไขกฎหมายโดยการเพิ่มเติมโทษให้สูงขึ้นจึงมิใช่การแก้ปัญหาคั้งแต่ต้นเหตุ (ตราชูชัยพฤกษ์, 2534: 116 – 117)

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 นั้นใช้บังคับแก่อาวุธทุกชนิด กรณีของอาวุธปืนจะมีพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดและดอกไม้เพลิง พ.ศ. 2490 บัญญัติไว้โดยเฉพาะ โดยมีโทษหนักกว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 ลักษณะการบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 และ พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 นั้นมีความคล้ายคลึงกัน แต่

ตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ นั้น มีการบัญญัติกรณีพิเศษ และมีโทษสูงกว่าเรื่องจากมีการระวางโทษจำคุกด้วย ดังนั้น การพกพาอาวุธปืนไปย่อมจะต้องได้รับโทษสูงกว่าอาวุธธรรมดาอื่นๆ เนื่องจากอาวุธปืนเป็นอาวุธที่ร้ายแรง ไม่เหมาะสมที่จะให้ประชาชนมีเสรีภาพในการพกติดตัวเข้าไปในเมือง ทางสาธารณะ หรือที่ชุมชน อีกทั้งรัฐต้องการที่จะรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยจากอาชญากรรมให้มากที่สุด (ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, 2554 : 398 – 399)

ความผิดฐานพกพาอาวุธ ตามมาตรา 371 นั้น หากอาวุธดังกล่าวเป็นอาวุธปืน จะเป็นการผิดกฎหมายหลายบท ต้องลงโทษบทหนักตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จึงต้องลงโทษตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ ตามปกติในการฟ้องคดีพกพาอาวุธปืนนั้น พนักงานอัยการจะอ้างมาตรา 8 ทวิ ควบคู่ไปกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 ด้วย เนื่องจากตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวินั้น ไม่ได้ให้อำนาจศาลในการสั่งริบอาวุธปืนนั้น จึงต้องอาศัยอำนาจประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 ในการให้อำนาจศาลในการสั่งริบอาวุธปืนนั้นๆ ได้ด้วย ไม่ว่าจะป็นปืนที่มีใบอนุญาตหรือไม่ก็ตาม ถ้าศาลเห็นว่าป็นกรณีร้ายแรง ศาลก็มีอำนาจสั่งริบอาวุธปืนได้โดยอาศัยอำนาจประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การริบอาวุธปืนนั้นเป็นดุลพินิจของศาล ไม่ได้บัญญัติไว้ว่าต้องริบ

จากการพิจารณาศึกษาพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ของคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา โดยการวิจัยเชิงสำรวจ ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากผู้แทนของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเข้าไปประชุมวุฒิสภาเพื่อรายงาน เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2546 ปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการอนุญาตให้บุคคลมีอาวุธปืนยังคงมีความจำเป็นอยู่ แต่อาจกำหนดมาตรการในการอนุญาตให้มีอาวุธปืนอย่างเคร่งครัดมากยิ่งขึ้น ส่วนการอนุญาตให้พกพานั้น เห็นควรไม่ให้มีการอนุญาตพกพาอาวุธปืน และมีผู้เสนอญัตติเห็นว่าการที่พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ยังคงอนุญาตให้ประชาชนมีอาวุธปืนไว้ในความครอบครองนั้น น่าจะไม่เหมาะสมจะก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี เนื่องจากเหตุผล ดังนี้

1.การรักษาความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน เป็นหน้าที่ของรัฐจะต้องจัดเจ้าหน้าที่ดำเนินการอยู่แล้ว จึงไม่ควรให้ประชาชนทั่วไปมีอาวุธปืนไว้เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนอีก และในข้อเท็จจริงผู้ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนส่วนใหญ่ก็ไม่สามารถคุ้มครองตนเองได้

2.อาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตให้มีโดยชอบด้วยกฎหมาย มีจำนวนไม่น้อยที่ถูกนำไปใช้ในการกระทำความผิด

3.อาวุธปืน หากเก็บรักษาไม่ดี หรือผู้ใช้ไม่มีความรู้ ได้เกิดอุบัติเหตุขึ้นแล้วจำนวนมาก

4.ผู้มีอาวุธปืนและพกพาติดตัว เมื่อเกิดความมีนเมา หรือมีความคึกคะนอง หรือมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น ก็มีโอกาสใช้อาวุธปืนได้ง่าย

5. เป็นเครื่องมือเสริมความน่ายำเกรงแก่ผู้มีอิทธิพล เพราะผู้มีอิทธิพลจะทรงความมีอิทธิพลได้ก็ต้องมีบุคคลที่เป็นมือปืนไว้คอยรับใช้

6. การอนุญาตให้บุคคลมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองได้ ย่อมเป็นการยากในการปราบปรามอาวุธปืนผิดกฎหมาย เป็นต้น

7. หลักเกณฑ์การอนุญาตให้บุคคลมีอาวุธปืน ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม กล่าวคือโดยสิทธิขั้นพื้นฐาน ต้องถือว่าทุกชีวิตย่อมมีค่าเท่าเทียมกัน ซึ่งรัฐธรรมนูญก็ได้รับรองไว้ว่า บุคคลย่อมเสมอกันในทางกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

8. อาวุธปืนทุกกระบอกต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ ทำให้เสียดุลการค้า

คณะกรรมการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภามีข้อเสนอแนะ แสดงจากรายงานการศึกษา ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 17 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2546 (สุเจตน์ ส่งสัมพันธ์สกุล, 2555 : 20 -22)

1. ไม่ควรอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนโดยเด็ดขาด โดยตำรวจและทหารให้พกพาได้ เฉพาะในการปฏิบัติหน้าที่ในเครื่องแบบ กรณีนอกเครื่องแบบให้ยกเว้นเฉพาะตำรวจสันติบาล และเมื่อใช้ในหน้าที่ราชการเสร็จแล้วต้องมีการส่งคืนตามระเบียบทันที ทั้งนี้โดยจะต้องกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนให้รุนแรงอาจถึงโทษประหารชีวิต

2. ควรจำกัดจำนวนร้านค้าที่จำหน่ายอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไม่ให้มีเพิ่มมากยิ่งขึ้น และผู้ที่ซื้อกระสุนปืนจะต้องได้รับอนุญาตด้วย และการพิจารณาอนุญาตต้องเป็นไปโดยเข้มงวด เช่น เจ้าของปืนที่ซื้อมาจะต้องมีหลักฐานหรือมีเหตุผลว่ากระสุนเดิมที่มีอยู่ได้ใช้ไปในเรื่องใด เพราะอะไร หรือต้องมีหลักฐานว่ากระสุนเดิมเสื่อมอายุ รวมทั้งควรกำหนดมาตรการควบคุมกระสุนปืนที่ใช้สำหรับการซ้อมยิงให้ใช้ได้ เฉพาะในสนามซ้อมยิงปืนที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

3. ควรจัดให้มีศูนย์รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการขออนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน และการอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนโดยให้นายทะเบียนกลางทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติ และจัดระบบการรวบรวมข้อมูลทางสถิติ

4. การกำหนดมาตรการควบคุม

4.1 ควรกำหนดมาตรการการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนโดยเคร่งครัดและเข้มงวด โดยทำการตรวจสอบความจำเป็นอย่างยิ่งของแต่ละบุคคล ตลอดจนพิจารณากระแสการหมุนเวียนทางด้านการเงิน อาชีพที่มั่นคง มีบุคคลรับรองประวัติความประพฤติและสถานะทางการเงิน

4.2 กรณีเจ้าของอาวุธปืนเปลี่ยนที่อยู่หรือเปลี่ยนที่อยู่ภูมิลำเนา จะต้องมีการแจ้งย้ายอาวุธปืนติดตามไปด้วย

4.3 ผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนควรต้องพิจารณาการควบคุมอาวุธปืน ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดจำนวนการอนุญาตให้มีอาวุธปืนต่อคนให้เหมาะสม รวมทั้งหา

มาตรการในการควบคุมอาวุธปืนที่หมดสภาพแล้วว่าจะมีการดำเนินการอย่างไร

- 4.4 ให้มีการแยกประเภทอาวุธปืนให้เป็นระบบ เช่น อาวุธปืนที่ชำรุด อาวุธปืนที่ควรเก็บรักษา อาวุธปืนสวยงาม และอาวุธที่ใช้ในการกีฬา เป็นต้น
5. ควรกำหนดให้มีการนำอาวุธปืนมาตรวจสอบทุกกระยะ 3 ปี หรือ 5 ปี
6. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้แก่ผู้ขออนุญาตมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองในเรื่องกฎแห่งความปลอดภัย รวมทั้งให้มีการทดสอบหลังจากฝึกอบรม เช่นเดียวกับใบอนุญาตขับรถ
7. อาวุธปืนทุกกระบอกจะต้องทำการยิงเพื่อเก็บหลักฐานไว้ที่กองทะเบียนประวัติสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
8. ควรหามาตรการควบคุมเกี่ยวกับอาวุธอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งอาจมีขึ้นในอนาคตด้วย ผลการศึกษาทำให้เห็นว่าพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 นั้นมีปัญหาในการบังคับใช้ และสมควรได้รับการแก้ไข อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงเหตุผลและแนวคิดของประชาชนส่วนใหญ่ และคณะกรรมการฯ ถึงการไม่ควรอนุญาตให้พาพาอาวุธปืน (บงกช เอกกาญจนกร, 2557)

การกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน

การอนุญาตให้บุคคลธรรมดาามีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตามมาตรา 13 แห่ง พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 นั้น ประกอบกับ มาตรา 55 (มาตรา 55 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ร่วมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วยในส่วนที่เกี่ยวกับการศุลกากรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย)

เมื่อพิจารณากับหลักกฎหมายของต่างประเทศ โดยเฉพาะญี่ปุ่นนั้น ซึ่งการควบคุมเป็นไปอย่างเข้มงวดมาก จึงทำให้จำนวนบุคคลซึ่งครอบครองอาวุธปืนลดลงอย่างมาก

เนื่องจากกฎระเบียบที่เข้มงวด จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติเรื่องคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน รวมทั้งหลักเกณฑ์ดังกล่าว มีความไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะประเด็นหลักเกณฑ์และวิธีการ จึงเห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภาข้างต้น โดยควรนำแนวทางของญี่ปุ่นมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดคุณสมบัติขออนุญาตให้บุคคลมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของประเทศไทย กล่าวคือ

1. ผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนควรมีการเข้าอบรม โดยมีการสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะการใช้อาวุธปืน รวมทั้งการ

ตรวจสอบสภาวะด้านสุขภาพจิต และตรวจสอบประวัติอย่างเข้มงวด เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสังคม

2.ควรกำหนดให้ผู้ขออนุญาตระบุเหตุผลที่ต้องขอใบอนุญาตมีใช้อาวุธปืนลงในคำขออนุญาตมีใช้อาวุธปืน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยเฉพาะอาวุธปืนที่มีอำนาจร้ายแรง

3.ควรมีการกำหนดให้มีการขออนุญาตซื้อเครื่องกระสุนปืน โดยมีบทบัญญัติเพิ่มเติมในกรณีการจำหน่ายเครื่องกระสุนปืน เนื่องจากปัจจุบันการจำหน่ายเครื่องกระสุนปืนไม่ได้มีการตรวจสอบผู้ซื้อ จึงควรตรวจสอบผู้มาซื้อเครื่องกระสุนให้เข้มงวดเพื่อป้องกันคนทั่วไปนำไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย

การกำหนดอายุใบอนุญาตการมีและใช้อาวุธปืน

การขออนุญาตมีใช้อาวุธปืน อายุของใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนที่ พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มาตรา 23 (3) กำหนดให้มีอายุตลอดความเป็นเจ้าของอาวุธปืนของบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตนั้น เสมือนเป็นการทำให้ใบอนุญาตมีอายุเป็นการถาวร ซึ่งย่อมไม่ส่งผลดีต่อการควบคุมอาวุธปืน เนื่องจากไม่มีการตรวจสอบใดๆหลังจากได้รับใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืน ซึ่งในกรณีต่อมาภายหลังจากการได้รับใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนแล้ว หากผู้ถือใบอนุญาตขาดคุณสมบัติในการมีและใช้อาวุธปืน อันมีผลจะต้องถูกเพิกถอนใบอนุญาต ดังนั้นตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 รัฐย่อมไม่มีโอกาสทราบข้อมูลดังกล่าวได้เลย แตกต่างจากกรณีของต่างประเทศเช่น มาเลเซีย ตามกฎหมาย Arm Act 1960 ใบอนุญาตมีอาวุธปืนและใบอนุญาตพกพา จะมีอายุเพียง 1 ปี และต้องต่อใบอนุญาตใหม่เนื่องจากหากในเวลาที่ยุติใบอนุญาตจะต้องมาต่ออายุใบอนุญาตเมื่อใกล้ครบกำหนดอายุของใบอนุญาต หากผู้ถือใบอนุญาตตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามกฎหมาย หรือมีเหตุอื่นประการใดที่ทำให้ไม่อาจต่อใบอนุญาตได้ รัฐย่อมทราบได้ในเวลาที่ยุติใบอนุญาตมาต่ออายุใบอนุญาต ด้วยเหตุผลดังกล่าว ควรเสนอแนวทางให้มีการกำหนดอายุของใบอนุญาต ของประเทศไทย และให้เหมาะสมกับประเภทของอาวุธปืน กล่าวคือ

ควรเสนอแนวทางให้มีการกำหนดอายุของใบอนุญาต และให้เหมาะสมกับประเภทของอาวุธปืน โดยเฉพาะอาวุธปืนที่มีอำนาจร้ายแรง ให้มีอายุเพียง 1 ปี และต้องต่อใบอนุญาตใหม่เพื่อที่กรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องมาขอใบอนุญาต จะทำให้สามารถตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ได้รับใบอนุญาต ว่ามีคุณสมบัติครบหรือไม่ สภาวะสุขภาพจิตของบุคคลนั้นเป็นลักษณะใด

การถอดถอนใบอนุญาต

พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 ได้กำหนดให้มีการเพิกถอนใบอนุญาตได้ใน 2 กรณี คือ กรณีภายหลังจากได้มีการออกใบอนุญาตแล้ว ปรากฏภายหลังว่า ผู้ถือใบอนุญาตเป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ตามมาตรา 66 ระบุว่า “ถ้าปรากฏว่าผู้ที่ได้รับใบอนุญาตตามความในพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ ให้นายทะเบียนท้องที่หรือรัฐมนตรีสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสียเมื่อได้รับคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตส่งมอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด และใบอนุญาตแก่นายทะเบียนท้องที่โดยไม่ชักช้า”

หรือ กรณีภายหลังจากได้มีการออกใบอนุญาตแล้ว ปรากฏภายหลังว่า ผู้ถือใบอนุญาตนั้นได้รับใบอนุญาตมาก่อนแล้ว ภายหลังตกเป็นผู้ซึ่งจะออกให้ไม่ได้ ตามมาตรา 65 (บัญญัติว่า “ผู้รับใบอนุญาตคนใดตกเป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้แจ้งพฤติการณ์นั้น และส่งมอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด และใบอนุญาตแก่นายทะเบียนท้องที่โดยไม่ชักช้า และให้นายทะเบียนท้องที่หรือรัฐมนตรีสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสียถ้าผู้รับใบอนุญาตเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือเป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบให้ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้ควบคุมดูแลแล้วแต่กรณีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามความในวรรคก่อน”)

การเพิกถอนใบอนุญาตทั้งสองกรณี เป็นกรณีที่ขาดการตรวจสอบจากรัฐ ทำให้บทบัญญัติดังกล่าวมีปัญหาในการบังคับใช้ สามารถพิจารณาได้ว่า ปัญหานี้เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากปัญหากำหนดใบอนุญาต ที่ตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มาตรา 23(3) กำหนดให้มีอายุตลอดความเป็นเจ้าของอาวุธปืนของบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตนั้น จากกรณีการศึกษาของต่างประเทศ คือ มาเลเซีย ตามกฎหมาย Arm Act 1960 ใบอนุญาตมีอาวุธปืนและใบอนุญาตพกพา จะมีอายุเพียง 1 ปี และต้องต่อใบอนุญาตใหม่กล่าวคือ

ควรมีการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้มีกำหนดอายุใบอนุญาตที่ต้องมีการมาร้องขอต่อใบอนุญาตอย่างสม่ำเสมอแล้ว ย่อมจะส่งผลให้รัฐสามารถตรวจสอบพบเหตุได้รวดเร็วขึ้นด้วย และทำให้บทบัญญัติตามมาตรา 65 และ มาตรา 66 มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้การถอดถอนใบอนุญาตมากยิ่งขึ้น

การออกใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน

ประเทศไทยมีการออกใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัวในกรณีมีความจำเป็น ซึ่งเป็น “ดุลพินิจ” ของผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต จากการศึกษาที่ประเทศไทยนั้น การอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนในปัจจุบัน มีการเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงต่อร่างกายและชีวิต ทำให้ต้องพิจารณาว่ายังคงมีความจำเป็นหรือไม่ที่จะอนุญาตให้ประชาชนพกพาอาวุธปืน

จากการศึกษากฎหมายการควบคุมอาวุธปืนในต่างประเทศในบทที่ 3 คือประเทศ

สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น มาเลเซีย และสิงคโปร์ ไม่มีการผ่อนผันในเรื่องเหตุจำเป็นเร่งด่วนเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาตเลย เช่น สหรัฐอเมริกา แม้จะเป็นประเทศที่มีการควบคุมอาวุธปืนอย่างเสรี แต่ในกรณีการอนุญาตให้ประชาชนพกพาอาวุธปืนนั้น จะต้องมีการพิจารณาอนุญาตเป็นพิเศษ คือการอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนได้ในกรณียกเว้น

ความชัดเจนของบทบัญญัติเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืน

ก่อนอื่นขอกล่าวบทวนเกี่ยวกับ คำว่า อาวุธปืน ตามความหมายในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 4(1) ได้บัญญัติว่า “อาวุธปืน” หมายถึงรวมตลอดถึงอาวุธปืนทุกชนิดที่ใช้ส่งเครื่องกระสุนปืน โดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือเครื่องกลใด ๆ ใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน และส่วนหนึ่งส่วนใดของเครื่องนั้นๆ (กฎกระทรวง (ฉบับที่ 3) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490)

ตามมาตรา 371 ของประมวลกฎหมายอาญา ได้มีการบัญญัติถึงการพกพาอาวุธ ซึ่งรวมไปถึงอาวุธปืนด้วย และมาตรา 8 ทวิ ของพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืน (มาตรา 8 ทวิ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดพกพาอาวุธปืน ติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต เว้นแต่ในกรณีที่ต้องมีติดตัว เมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์”) ซึ่ง พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 นั้นเป็นพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา ถือว่าเป็นกฎหมายอาญาประเภทหนึ่ง ซึ่งต้องบัญญัติให้ชัดเจน เพราะกฎหมายอาญานั้นเกี่ยวข้องกับการรื้อถอนหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล และต้องตีความโดยเคร่งครัด ห้ามใช้กฎหมายใกล้เคียงอย่างยิ่งลงโทษทางอาญาแก่บุคคล

ความหมายของ คำว่า”พาไป” กับ “พาติดตัวไป”มีความหมายแตกต่างกัน พิจารณาจาก มาตรา 371 ของประมวลกฎหมายอาญา และ มาตรา 8 ทวิสอง ของ พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 คำว่า “พาไป” หมายถึง การนำติดตัวไปกับตัวซึ่งส่วนใดส่วนหนึ่งของอาวุธปืน เช่น ลำกล้อง หรือ เครื่องกระสุนปืน โดยต้องมีการนำอาวุธปืนเคลื่อนที่ไปโดยศาสตราจารย์จิตติ ติงศภัทย์ (บงกช เอกกาญจนกร, 2557 : 152) ได้ให้นิยามของคำว่า “พาไป” ว่า การนำอาวุธไปกับตัวด้วยโดยไม่จำเป็นต้องติดตัว ส่วนคำว่า “พาติดตัวไป” ศาลฎีกาได้ให้ความหมายไว้ว่า การพาติดตัวไปไม่จำเป็นว่าอาวุธปืนนั้นต้องอยู่ติดตัวเสมอ ถ้าหากอาวุธปืนนั้นสามารถอยู่ในความรู้เห็น อยู่ในสายตา หรือสามารถควบคุมได้ของบุคคลผู้พาไป และมีการพาเคลื่อนที่ไปมา ก็ถือเป็นการพาอาวุธปืนติดตัวไปแล้ว กล่าวคือสาระสำคัญอยู่ที่การพาอาวุธปืนเคลื่อนที่ไปมา และบุคคลนั้นต้องสามารถหยิบอาวุธปืนมาใช้งานได้โดยสะดวกหรือโดยง่าย นั่นคือสามารถหยิบฉวยขึ้นมาใช้งานได้ทันทีทันใด ดังนั้นตามความหมายนี้ หากไม่สามารถหยิบใช้งานได้โดยง่ายก็จะไม่มีความผิดฐานพกพาอาวุธปืนติดตัวไป

อย่างไรก็ตามกรณีนี้รวมไปถึงการพกพาอาวุธปืนที่แม้มีทะเบียนหรือไม่มีทะเบียนด้วย (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5704/2543) อาวุธปืนที่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้หรือไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2910/2550) อาวุธที่ไม่สามารถยิงได้ (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4367/2544) คืออยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ หรือใช้การไม่ได้ อาวุธที่ไม่มีเครื่องกระสุนปืน อาวุธปืนที่แยกชิ้นส่วนออกจากกัน เมื่อมีการพาดิตตัวไปก็มีความผิดฐานพาอาวุธปืนติดตัวทั้งสิ้นกล่าวคือ ตามความหมายข้างต้น หากไม่สามารถหยิบใช้งานได้ง่ายก็จะเป็นความผิดฐานพกพาอาวุธปืนติดตัวไป

กรณีการพกพาปืนอย่างไรไม่ผิดกฎหมาย

จากเหตุที่การพาอาวุธปืนไป หรือ พาอาวุธปืนติดตัวไปนั้น ยังไม่มีการบัญญัติลักษณะ และวิธีการพาไว้เป็นกฎหมาย มีเพียงบันทึกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 0501/30476 ลง วันที่ 11 ธันวาคม 2517 กำหนดแนวทางในการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ ให้ใช้ดุลพินิจในการตรวจค้น จับกุม ผู้พกพาอาวุธปืนไปในทางสาธารณะสถานให้เป็นการถูกต้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 ได้บัญญัติไว้ ต่อมาได้มีคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลง วันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 3แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 8 ทวิ แห่ง พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ.2490 ขึ้นอีก และ หนังสือกรมตำรวจที่0503(ส)/277663 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2525 โดยได้กำหนดการพกพาตามแนวข้อ ขาดไม่พ้องของอธิบดีกรมอัยการเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะสถานโดยได้รับอนุญาตให้พกพาจากเจ้าพนักงาน ซึ่งถือว่าเป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนและสมควรแก่พฤติการณ์ โดยมีแนวทางการพกปืนอย่างไรไม่ผิดกฎหมาย ดังนี้

1. ถ้านำอาวุธปืนใส่กระเป๋าเก็บไว้ในช่องเก็บของท้ายรถซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด
2. เอาอาวุธปืนใส่กระเป๋าใส่กุญแจแล้ววางไว้ในรถซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด
3. ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด จำนวนเป็นหมื่นๆ นำติดตัวมาแล้วมีอาวุธปืนได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนแล้วใส่ไว้ในช่องที่เก็บของท้ายรถยนต์เพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สิน
4. ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด นำอาวุธปืนติดตัวมาด้วย โดยแยกอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนออกจากกัน ใส่กระเป๋าเอกสารไว้ที่พนักเบาะหลังรถยนต์
5. ห่ออาวุธปืน และแหวนบรรจุกระสุน (แม็กกาซีน) แยกออกคนละห่อเก็บไว้ในกระโปรงท้ายรถยนต์ซึ่งใส่กุญแจ

เมื่อนำคำว่า “อาวุธปืน” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มาพิจารณา ประกอบกับนิยามความหมาย “การพกพา” ที่ใช้ในปัจจุบัน จะพบความขัดแย้งกัน ด้วยเหตุผลอันเนื่องมาจากการตีความตาม หนังสือบันทึก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 0501/30476 ลง วันที่ 11 ธันวาคม 2517 และ ที่ 0503(ส)/277663 ลงวันที่ 30 กันยายน 2525 และการใช้ “ดุลพินิจ” ของ

เจ้าหน้าที่พนักงานตำรวจ การพกพาอาวุธปืนที่บรรจุกระสุนปืนไว้ แต่ใส่กระเป่าถือไว้และเก็บไว้ในช่องใส่ของหน้ารถยนต์ จะไม่สามารถหยิบฉวยนำมาใช้ได้ทันที จะไม่มีความผิด แต่การพกพาส่วนหนึ่ง ส่วนใดของอาวุธปืน การพกพาอาวุธปืนที่ไม่สามารถใช้งานได้ หรือในสภาพไม่สมบูรณ์ใช้การไม่ได้ หรือแยกชิ้นส่วนออกจากกันไปโดยใส่กระเป่าไว้ข้างตัว อาจมีความผิดฐานพกพาอาวุธปืนได้ ด้วยเหตุว่าถือ เป็นอาวุธปืนตามมาตรา 4(1) และการพกพาอยู่ในลักษณะสามารถหยิบฉวยได้ง่าย เกิดการตีความ ตามลายลักษณ์อักษรโดยเคร่งครัด และ ไม่ตรงเจตนารมณ์ของกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนที่จะใช้เพื่อ ลดและป้องกันอาชญากรรม(บงกช เอกกาญจนากร, 2557 : 154) เนื่องจากกรณีพกพาอาวุธปืนนั้น เป็นกรณีที่กระทบต่อความสงบและความปลอดภัยของสังคมโดยรวมมากกว่า กรณีการมี ใช้อาวุธปืน

การใช้ดุลพินิจของนายทะเบียนที่แตกต่างกันในการอนุญาต

กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2522) ไม่ได้กำหนดว่า การอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนในการป้องกันตัวและทรัพย์สิน บุคคลธรรมดา ข้าราชการ หรือเจ้าพนักงานผู้รักษาความสงบเรียบร้อย จะมี ขนาด ชนิด ประเภท จำนวนเท่าใด ตามข้อ 2 กำหนดไว้เพียงว่า อาวุธปืนประเภทใด ที่นายทะเบียนจะอนุญาตให้ได้ ไม่ได้กำหนดว่าบุคคลผู้มีหน้าที่อย่างไรจะใช้อาวุธปืนประเภทใด ขนาด และจำนวนเท่าใด จึงทำให้นายทะเบียนท้องที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงใช้”ดุลพินิจ”ในการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนที่แตกต่างกัน ดังรายงานของนายทะเบียนในแต่ละท้องที่ได้อนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนที่แตกต่างกันมาก เช่น ในแต่ละเดือนบางอำเภอไม่ได้อนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนเลย บางอำเภอได้อนุญาตให้มีและใช้อาวุธมากกว่า 100 ราย จึงบ่งบอกถึงความแตกต่างกันของนายทะเบียนที่ใช้ดุลพินิจที่แตกต่างกัน ในส่วนของข้อมูลของผู้ที่ได้รับอนุญาต บางคนมีอาวุธปืนมากกว่า 100 กระบอก ที่ใช้ในวัตถุประสงค์เดียวกัน คือในการป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน ซึ่งเป็นการอนุญาตเกินความจำเป็น และเป็นการใช้ดุลพินิจของนายทะเบียนที่แตกต่างกันในการอนุญาตแต่ละบุคคล (วิชาญ โตน้อย , 2557)

ดังนั้น การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลใดมีหรือใช้อาวุธปืน จึงควรมีหลักการ มาตรการที่ชัดเจน และมีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์อย่างแท้จริง ซึ่งสามารถส่งผลเสียหายกับประชาชนผู้ใช้สิทธิของตนในการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนเพื่อป้องกันตนเองและทรัพย์สิน

สาระ ร่าง พระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯ (ฉบับที่...) พ.ศ. ...

สาระ ร่าง พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เข้าสู่สภานิติบัญญัติ ครั้งที่ 15/2560 เมื่อ 9 มีนาคม 2560

1. วัตถุประสงค์เพื่อ

1.1. เพิ่มประสิทธิภาพของมาตรการในการรักษาความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการรักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง และการรักษาความมั่นคงของประเทศ

1.2. เพื่อให้กฎหมายเกิดความรัดกุม มีความทันสมัย สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างในการตีความกฎหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมในการบังคับใช้

1.3. เพื่อป้องกันการกระทำผิดกฎหมายหรือการก่ออาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นจากการได้มาโดยง่ายของดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน อีกทั้ง เพื่อให้มีมาตรการควบคุมดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน ในลักษณะเดียวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด เนื่องจากมีความร้ายแรงอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตได้เช่นเดียวกัน

1.4. แก้ไขปรับปรุงอัตราโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

2. ในร่าง พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เข้าสู่สภานิติบัญญัติ ครั้งที่ 15/2560 เมื่อ 9 มีนาคม 2560 มีเนื้อหารวม 46 มาตรา มีสาระในบางมาตราที่น่าสนใจ กล่าวคือ

ร่างมาตรา 10 แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 8 ทวิ วรรคสาม (2) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง (1) (ข) หรือ (ค) ซึ่งอยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่เพื่อการป้องกันประเทศ หรือรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐสามารถพกพาอาวุธปืนติดตัวได้ แม้ไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

ร่างมาตรา 13 แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 13 ที่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต โดยพิจารณาจากสัญชาติ อายุ ความสามารถตามกฎหมาย ที่อยู่หรือภูมิลำเนา ความประพฤติ และประวัติการกระทำความผิดในทางอาญาของบุคคล โดยได้กำหนดห้ามมิให้ออกใบอนุญาตแก่ มาตรา 13(1) บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย มาตรา 13(2) บุคคลซึ่งเป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก สำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 290 (มาตรา 290 ผู้ใดมิได้มีเจตนาฆ่า แต่ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี) มาตรา 295 (มาตรา 295 ผู้ใดทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย หรือจิตใจของผู้อื่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ) มาตรา 296 (มาตรา 296 ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ถ้าความผิด นั้น มีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 289 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ) มาตรา 297 (มาตรา

297 ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย จนเป็นเหตุให้ ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือน ถึงสิบปี)

มาตรา 298 (มาตรา 298 ผู้ใดกระทำความผิดตาม มาตรา 297 ถ้าความผิด นั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 289 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี) และได้พ้นโทษมายังไม่เกินห้าปีในวันยื่นคำขอใบอนุญาต เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยความจำเป็น หรือเพื่อป้องกันตามมาตรา 69 หรือบันดัลโทษะ มาตรา 13(4) บุคคลซึ่งเป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกสำหรับความผิดฐานผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ มาตรา 13(6) บุคคลซึ่งไม่สามารถจะใช้อาวุธปืนได้โดยกายพิการหรือทุพพลภาพ เว้นแต่จะมีไว้เพื่อเก็บตามมาตรา 11 (ใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนไว้เพื่อเก็บ ให้ออกได้สำหรับอาวุธปืนที่นายทะเบียนเห็นว่า ชำรุดจนใช้ยิงไม่ได้ หรืออาวุธปืนแบบพ่นสมัย หรืออาวุธปืนซึ่งได้รับเป็นรางวัลจากการแข่งขันยิงปืนในทางราชการ)

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต นั้น เดิมไม่ได้กำหนดเรื่องสัญชาติไทยไว้ จึงทำให้คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยมีสิทธิขอมิและใช้อาวุธปืนได้ แต่ร่างพ.ร.บ.นี้แก้ไขให้บุคคลที่มีสัญชาติไทยเท่านั้นที่สามารถขอหรือใช้อาวุธปืนได้

ร่าง มาตรา 22(1) กำหนดให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน มีอาวุธปืนติดตัวไปได้ สำหรับตำรวจอาณัติกร มาตรา 22(2) อธิบดีกรมการปกครอง สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และเฉพาะผู้ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ประจำในเขตกรุงเทพมหานคร มาตรา 22(3) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตจังหวัดของตน และเฉพาะผู้ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ประจำในเขตจังหวัดนั้นๆ

และเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือถ้าผู้รับใบอนุญาตแสดงตนให้เป็นที่หวาดเสียวต่อประชาชน ผู้ออกใบอนุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรานี้โดยมีกำหนดระยะเวลา หรือจะสั่งเพิกถอนเสียก็ได้

จะเห็นได้ว่า การออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนและใช้อาวุธปืน มีการแก้ไขให้อธิบดีกรมการปกครอง ออกใบอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร และเฉพาะผู้ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ประจำในเขตกทม. จากเดิมให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผบ.ตร.) มีอำนาจออกใบอนุญาต ในส่วนอื่นให้คงเหมือนเดิมคือ ผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบอนุญาตในเขตของตนเอง และเฉพาะผู้ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ประจำในเขตจังหวัดนั้น และผบ.ตร. มีอำนาจออกใบอนุญาตตำรวจอาณัติกร

ขณะที่บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนมีโทษทั้งจำและปรับตามลักษณะความผิด โดยมีการเพิ่มโทษให้หนักกว่าเดิม ตั้งแต่จำคุก 1 ปีถึง 20 ปี

การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 85 ทวิ โดยกำหนดในกรณีที่มีผู้ใดทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัวหรือ

ตกใจ โดยการขู่เข็ญหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใด เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจว่าวัตถุหรือสิ่งของนั้นเป็นอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนหรือวัตถุระเบิด หรือแจ้งข้อความหรือส่งข่าวสารซึ่งรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจว่ามีผู้พาไปหรือมีการวางวัตถุระเบิดในชุมนุมชนหรือสถานที่แห่งใดและเป็นเหตุให้ผู้อื่นที่อยู่ในชุมนุมชนหรือสถานที่แห่งนั้นตื่นตกใจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6 หมื่นบาท

ร่างมาตรา 42 กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้อาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นายทะเบียนท้องที่มีอำนาจเรียกผู้รับใบอนุญาตให้นำอาวุธมาเพื่อจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับอาวุธปืนตามมาตรา 10/2 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายใน 6 ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ร่าง เพิ่มมาตรา 55 วรรคสอง กำหนดจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิดที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้

ร่าง เพิ่มมาตรา 66/1 กำหนดให้นายทะเบียนท้องที่มีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตนำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด หรือดอกไม้เพลิง พร้อมกับใบอนุญาตมาส่งมอบเพื่อทำการตรวจสอบ

เนื้อหายังได้มีการยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2543 พร้อมกับกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ไว้ในส่วนท้ายของร่าง พ.ร.บ.อาวุธปืนฉบับใหม่ อาทิ ใบอนุญาตให้ทำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ครั้งแรก ฉบับละ 500,000 บาท ต่ออายุปีต่อไปฉบับละ 50,000 บาท ใบอนุญาตให้ค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนครั้งแรก ฉบับละ 150,000 บาท ต่ออายุปีต่อไป ฉบับละ 15,000 บาท ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนสำหรับปืนยาวประจูปาก ปืนอัดลม ฉบับละ 1,000 บาท ปืนอื่นฉบับละ 5,000 บาท ใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ฉบับละ 5,000 บาท เป็นต้น (“สนช. เห็นชอบกฎหมายปืนและระเบิด”.หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ,12 ตุลาคม 2560)

นอกจากนี้ยังมีสาระสำคัญ คือ การกำหนดนิยาม “เครื่องบังคับเสียงให้เบาผิดปกติ” ซึ่งเดิมไม่ได้กำหนดไว้ ให้ความหมายว่า อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเข้ากับอาวุธปืน เพื่อให้การใช้อาวุธปืนมีการเก็บเสียงหรือมีเสียงเบาผิดปกติ เนื่องจากในปัจจุบัน มีการนำไปใช้ประกอบเข้ากับอาวุธปืน ทำให้บุคคลทั่วไปไม่สามารถรับรู้ถึงการก่ออาชญากรรม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมเฉพาะดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา ตามกฎหมาย The Gun Control 1968 มาตรา 921 (3) คำว่าอาวุธปืน (C) หมายรวมถึง เครื่องดับเสียงหรือเครื่องเก็บเสียงของอาวุธปืน

แนวทางการพกพาอาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย

เอกสารวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายอาวุธปืนของต่างประเทศสี่ประเทศ ด้วยเหตุผลข้างต้น เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายอันเกี่ยวกับการควบคุมการขออนุญาตมี ใช้

และ พกพาอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การลดการได้รับอันตรายจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี และการลดความสูญเสียชีวิตจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี

รวมทั้งผลการประมวลบทสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ของผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานศาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย จึงขอเสนอแนวทาง การพกพาอาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย

1. ประเด็นข้อกำหนดการพกพาอาวุธปืน ประเทศไทยมีบทบัญญัติกฎหมายและมาตรการในการครอบครองอาวุธปืนไว้อย่างเข้มงวด

ผู้ทรงคุณวุฒิจากศาล และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ข้อคิดว่า “กฎหมายที่ไม่ยืดหยุ่น อาจก่อให้เกิดสภาพช่องว่างที่สามารถทำให้ส่งผลความวุ่นวายซับซ้อนขึ้นไปอีก และกระบวนการขออนุญาตพกพาปืนอย่างถูกกฎหมายที่ไม่ยืดหยุ่น และมีช่องโหว่ เปิดโอกาสให้ผู้ค้าอาวุธร้านปืน และผู้ที่อยู่ในแวดวงสามารถทำการซื้อขายที่หลีกเลี่ยงข้อกำหนดของทางภาครัฐได้ เช่น กรณีการจ่ายสินบนเพื่อเร่งระบบการขออนุญาตพกพาให้เร็วขึ้น” อีกนัยหนึ่งคือ ความไม่โปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ อีกทั้งการใช้สนามซ้อมยิงปืนเป็นศูนย์กลางการซื้อขายปืนสวัสดิการ และปืนไม่มีทะเบียน ที่ก่อให้เกิดสังคมของกลุ่มผู้พกพาที่รวมตัวกันขึ้น นำมาซึ่งเปิดโอกาสให้มีการซื้อขายที่อยู่นอกเหนือการควบคุม และการซื้อขายอันไม่โปร่งใสให้แพร่ขยายยิ่งขึ้น” ผู้ทรงคุณวุฒิจากศาล และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ข้อคิดเพิ่มเติมว่า “การอนุญาตให้บุคคลธรรมดาและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน มีความไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะประเด็นหลักเกณฑ์และวิธีการ ประวัติการกระทำความผิดในทางอาญาของบุคคล”

ผู้วิจัยจึงพิจารณาจากข้อมูลของต่างประเทศที่ได้ศึกษาในบทที่ 3 ว่าควรนำแนวทางของญี่ปุ่นมาใช้เป็นแนวทางในการอนุญาตให้บุคคลมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน กล่าวคือ

1.1. ผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนควรมีการเข้าอบรม โดยมีการสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนถึงทักษะการใช้อาวุธปืน รวมทั้งการตรวจสอบสถานะด้านสุขภาพจิต และตรวจสอบประวัติอย่างเข้มงวด เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสังคม

1.2. ควรกำหนดให้ผู้ขออนุญาตระบุเหตุผลที่ต้องขอใบอนุญาตมี ใช้อาวุธปืนลงในคำขออนุญาตมี ใช้อาวุธปืน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยเฉพาะอาวุธปืนที่มีอำนาจร้ายแรง

1.3. ควรมีการกำหนดให้มีการขออนุญาตซื้อเครื่องกระสุนปืน โดยควรมีบทบัญญัติเพิ่มเติม ในกรณีการจำหน่ายเครื่องกระสุนปืน เนื่องจากปัจจุบันการจำหน่ายเครื่องกระสุนปืนไม่ได้มีการตรวจสอบผู้ซื้อ ควรตรวจสอบผู้มาซื้อเครื่องกระสุนให้เข้มงวดเพื่อป้องกันคนทั่วไปนำไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย

และผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นประกอบว่า “ควรนำอาวุธปืนมาเพื่อเก็บปลอกกระสุนทุกกระบอก และบันทึกไว้ว่าใครเป็นผู้ครอบครอง เพื่อเป็นฐานข้อมูล”

1.4.ควรมีการตรวจสอบอาวุธปืนลักษณะที่มีความต่อเนื่องไม่ขาดตอน โดยเฉพาะรายการต่างๆของใบอนุญาตอาวุธปืนหรือใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนทุกๆใบที่ออกให้ จะทำให้รัฐสามารถทราบความเคลื่อนไหว และสถานการณ์ใช้งานของปืนได้ตลอดเวลา ซึ่งนับว่าเป็นมาตรการที่สามารถควบคุมการใช้อาวุธปืนในการกระทำความผิดได้เป็นอย่างดี

2. ประเด็นการขออนุญาตพกพา มี ใช้ อาวุธปืน อายุของใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนที่กำหนดให้มีอายุตลอดความเป็นเจ้าของอาวุธปืนของบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตนั้น

ผู้ทรงคุณวุฒิจากกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นว่า “เสมือนเป็นการทำให้ใบอนุญาตมีอายุเป็นการถาวร ซึ่งย่อมไม่ส่งผลดีต่อการควบคุมอาวุธปืน เนื่องจากไม่มีการตรวจสอบใดๆหลังจากได้รับใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืน ซึ่งในกรณีต่อมาภายหลังจากได้รับใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนแล้ว หากผู้ถือใบอนุญาตขาดคุณสมบัติในการพกพา มีและใช้อาวุธปืน จึงควรมีระเบียบให้ผู้ออกใบอนุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตที่ออกให้โดยมีกำหนดระยะเวลา หรือจะสั่งเพิกถอนเสียก็ได้”

และผู้ทรงคุณวุฒิจากกระทรวงมหาดไทยได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตให้ชัดเจน การขออนุญาตน่าจะเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น โดยคัดเลือกจากส่วนราชการและภาคประชาชน เพื่อให้ร่วมกันตรวจสอบคุณสมบัติ อีกทั้งเพื่อไม่ให้เป็นการดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเดียว”

“นอกจากนี้การขอใบอนุญาตควรมีขั้นตอน และเอกสารประกอบการพิจารณาหลายอย่างเพื่อควบคุมให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเป็นผู้เหมาะสมที่ควรจะมีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง”

ผู้วิจัยจึงพิจารณาจากข้อมูลของต่างประเทศที่ได้ศึกษาในบทที่ 3 ว่าควรนำแนวทางของประเทศมาเลเซีย ให้มีการกำหนดอายุของใบอนุญาต และให้เหมาะสมกับประเภทของอาวุธปืน โดยเฉพาะอาวุธปืนที่มีอำนาจร้ายแรง ตามกฎหมาย Arm Act 1960 ใบอนุญาตมีอาวุธปืนและใบอนุญาตพกพา จะมีอายุเพียง 1 ปี และต้องต่อใบอนุญาตใหม่เนื่องจากหากในเวลาที่ยังถือใบอนุญาตจะต้องมาต่ออายุใบอนุญาตเมื่อใกล้ครบกำหนดอายุของใบอนุญาต หากผู้ถือใบอนุญาตตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามกฎหมาย หรือมีเหตุอื่นประการใดที่ทำให้ไม่อาจต่อใบอนุญาตได้ รัฐย่อมทราบได้ในเวลาที่ผู้ถือใบอนุญาตมาต่ออายุใบอนุญาต ทำให้สามารถตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ได้รับใบอนุญาต ว่ามีคุณสมบัติครบหรือไม่ สภาวะสุขภาพจิตของบุคคลนั้นเป็นลักษณะใด

3. ประเด็นการออกใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัวในที่สาธารณะ ในกรณีมีความจำเป็น ซึ่งเป็น”ดุลพินิจ”ของผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต และการใช้”ดุลพินิจ”ของเจ้าหน้าที่พนักงานตำรวจ การพกพาอาวุธปืนที่แม้มีทะเบียนหรือไม่มีทะเบียน อาวุธปืนที่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้

หรือไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ อาวุธที่ไม่สามารถยิงได้ หรือใช้การไม่ได้ อาวุธที่ไม่มีเครื่องกระสุน ปืน อาวุธปืนที่แยกชิ้นส่วนออกจากกัน เมื่อมีการพาดพิงตัวไปก็มีความผิดฐานพาอาวุธปืนติดตัวทั้งสิ้น โดยที่ยังไม่มีการบัญญัติลักษณะและวิธีการพาไว้เป็นกฎหมาย มีเพียงบันทึกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดแนวทางในการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ ให้ใช้ดุลพินิจในการตรวจค้น จับกุม ผู้พกพาอาวุธ ปืนไปในทางสาธารณะสถาน อีกทั้ง ดุลพินิจ”ในการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนที่แตกต่างกันของนาย ทะเบียนในแต่ละท้องที่ได้อนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนที่แตกต่างกันมาก

ผู้ทรงคุณวุฒิจากศาล ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า “จึงควรมีหลักการ มาตรการที่ชัดเจน และมีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์อย่างแท้จริง ซึ่งทั้งนี้ ทั้งนั้นการใช้ “ดุลพินิจ” อาจมีความบกพร่องจากความคุ้นเคยกันหรือระบบอุปถัมภ์ได้”

4. ประเด็น บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนมีโทษทั้งจำและปรับตามลักษณะความผิด

ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านให้ความเห็นตรงกันในประเด็นนี้ว่า “ควรมีการเพิ่มโทษให้หนัก กว่าเดิม และไม่ควรมีโทษรอลงอาญา หรือโทษปรับหากเป็นอาวุธปืนประเภทร้ายแรง เพราะมีผลกระทบต่อ ชีวิตของผู้อื่น”

และมีผู้ทรงคุณวุฒิจากศาลและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ความเห็นในประเด็นนี้ ว่า “ผู้กระทำความผิดเพิ่มจำนวนมากขึ้น และพบผู้กระทำความผิดซ้ำ เมื่อมีคดีเพิ่มขึ้น เจ้าหน้าที่ต้องทำงานหนัก มากขึ้นด้วย เนื่องจากผู้กระทำความผิดยังไม่เกรงกลัวบทลงโทษ จึงควรมีการเพิ่มโทษให้หนักกว่าเดิม”

ผู้วิจัยจึงพิจารณาจากข้อมูลของต่างประเทศที่ได้ศึกษาในบทที่ 3 เกี่ยวกับการเพิ่ม โทษให้หนักกว่าเดิม ดังเช่นประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้รุนแรง มีการ กำหนดโทษขั้นต่ำสูงไว้ โดยเฉพาะถ้าเป็นการซื้อขายอาวุธโดยผิดกฎหมาย มีโทษถึงประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือในกรณีที่บุคคลใดมีอาวุธปืนอยู่ในเวลาที่เขากระทำความผิด หรือในเวลา ที่ ถูกจับกุมตามความผิด จะถูกลงโทษขั้นสูง

สรุป

การศึกษาประเด็นปัญหาการกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนการ กำหนดอายุใบอนุญาตการถอดถอนใบอนุญาต และบทบัญญัติเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนของประเทศ ไทยและต่างประเทศ และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำมาวิเคราะห์จึงได้แนวทางการพกพา อาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย เพื่อแก้ปัญหาการมีใช้และการพกพาอาวุธปืนของประเทศไทย

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยวอชิงตันสำรวจพบว่าประเทศไทยมีสถิติผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนสูง อัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนต่อหัวของไทย อยู่ที่ 4.45 คน ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งตัวเลขของไทยสูงเป็นอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นรองเพียงฟิลิปปินส์เท่านั้น เหตุฆาตกรรมส่วนใหญ่ในไทยมักเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ความรุนแรงจากกลุ่มแก๊งต่างๆ "การเสียหน้า" ที่ดูเป็นเรื่องเล็กน้อยสำหรับในหลายวัฒนธรรม แต่ในไทยดูเหมือนจะเป็นเรื่องจริงจังมาก และความขัดแย้งส่วนตัว ไทยมีกฎหมายอนุญาตให้ครอบครองปืนได้ถ้าหากมีไว้ใช้ป้องกันตัวและป้องกันการบุกรุกทรัพย์สิน แต่การได้ใบอนุญาตครอบครองอาวุธปืนในไทยค่อนข้างง่ายถึงแม้ว่าจะมีการตรวจสอบประวัติและต้องมีอายุถึงเกณฑ์

อาวุธปืนนั้น มี 2 ประเภท คือปืนในระบบเช่นปืนที่ใช้ราชการทหาร ตำรวจ กรมการปกครอง เจ้าหน้าที่ป่าไม้ และที่รัฐอนุญาตออกให้กับประชาชน เพื่อป้องกันทรัพย์สิน ที่เชื่อกันว่ามีฐานข้อมูลสามารถตรวจสอบความเป็นเจ้าของได้ และปืนนอกระบบ บทบาทของอาวุธปืน มีทั้งด้านบวกคือการป้องกัน และด้านลบคือการรุกราน บทบาทของอาวุธปืนในสังคมไทยมีความจำเป็นเพื่อใช้ปกป้องทรัพย์สินจากโจรผู้ร้าย ซึ่งรูปแบบควรอยู่ในที่ตั้ง ไม่ควรพกพาออกมานอกบ้าน แต่ปืนกลับกลายเป็นสิ่งที่พกพาออกมา จึงเป็นการสร้างปัญหา ทั้งที่เอาไปยิงคนและเอาไปเป็นเครื่องมือในการชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ นายเอียน โอเวอร์ตัน ผู้อำนวยการบริหาร Action of Armed Violence แห่งสหราชอาณาจักรมีความเห็นว่า “จำนวนปืนในครอบครองเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อความรุนแรงในสังคม” ในสังคมที่มีปืนน้อย ความรุนแรงก็น้อยลงตามไปด้วยเมื่อพิจารณาถึงความปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยในสังคมแล้ว หากให้บุคคลมีการพกพาอาวุธปืนได้อย่างเสรี ก็จะทำมาซึ่งความไม่สงบเรียบร้อยในสังคมได้ และผู้พกพาอาวุธปืนบางส่วนไม่มีคุณสมบัติหรือผ่านการฝึกอบรมการใช้อาวุธปืน โดยถูกต้องปลอดภัยมาก่อน สังคมจึงต้องมีการกำหนดมาตรการขึ้นมาควบคุมการพกพาอาวุธปืนโดยการบัญญัติกฎหมาย เพื่อมิให้เกิดอาชญากรรมที่ร้ายแรง และป้องกันมิให้ผู้พกพาอาวุธปืนที่บรรจุกกระสุนพาอาวุธปืนไปสร้างความหายนะให้แก่สาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป

งานวิจัยเรื่องนี้จึงได้ศึกษาบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืน กล่าวคือ มาตรา 371 ของประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ และมาตรา 72 ทวิ ทั้งยังศึกษากฎหมาย

เกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศ อันได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น มาเลเซีย และ สิงคโปร์ จากการศึกษาทำให้ทราบว่า ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการครอบครองอาวุธปืนมากที่สุดในโลก และเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีอัตราการตายด้วยอาวุธปืนสูงที่สุด ส่วนประเทศที่มีอัตราการตายจาก อาวุธปืนต่ำที่สุด คือ ญี่ปุ่นและสิงคโปร์ ตามลำดับ และประเทศเพื่อนบ้านมาเลเซีย เพราะมีภูมิ ประเทศ ประชาชน และสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน

การศึกษานี้จะศึกษาเฉพาะการมีใช้ และพกพาอาวุธปืนที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือ อาวุธปืนที่มีทะเบียนเท่านั้น และใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาค้นคว้า รวบรวมจากเอกสาร ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืน และการสังเคราะห์บทเรียนกฎหมายควบคุมการมีและการ พกพาอาวุธปืนในต่างประเทศ มาเปรียบเทียบกับของไทย พร้อมทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจาก ผู้ทรงคุณวุฒิหน่วยงานศาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย ที่เกี่ยวข้องกัตัวบท กฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ จำนวน 12 คนและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการพกพาอาวุธปืนที่เหมาะสม ของประเทศไทย เพื่อลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้วิจัยเลือกศึกษาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายของไทยเกี่ยวกับอาวุธปืน ซึ่งเป็น บทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ศาล กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และความร่วมมือของภาคประชาสังคม จะสามารถลดการได้รับอันตรายจาก อาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี และลดความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิต จากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี

จึงได้รวบรวมผลจากการศึกษาข้อมูล ผลงานวิจัยกฎหมาย และเอกสารต่างๆ พบว่า การมี ใช้อาวุธปืน และการพกพาอาวุธปืน อาจก่อความรุนแรงในสังคม และระดับความรุนแรง มีส่วนมาจากภูมิหลังและวุฒิภาวะทางอารมณ์ของบุคคลที่ครอบครอง และพกพา และนำไปสู่การใช้ อาวุธปืน

ปัจจุบันมีการใช้อาวุธปืนเพื่อตอบโต้และแก้ไขปัญหามากขึ้น การแพร่ระบาดและใช้ ความรุนแรงจากอาวุธปืน นอกจากจะบ่งชี้ความหละหลวมของรัฐในการสร้างความปลอดภัยแก่ ประชาชนแล้ว อีกด้านหนึ่ง มันเป็นสัญญาณเตือนภัยว่า กลไกต่างๆทางสังคม วัฒนธรรม กฎหมาย หรือศีลธรรม ที่คอยควบคุมความรุนแรงและเยียวยาความขัดแย้งกำลังไม่ทำงานอย่างที่ควรจะเป็น ทั้งๆที่สังคมมีกลไก “สันติวิธีในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง” อันจะนำไปสู่ทางออก คือการยุติความ ขัดแย้ง การใช้อาวุธปืนจึงไม่ควรเป็นคำตอบสุดท้ายที่ใช้จัดการความขัดแย้ง แต่เนื่องจากปัญหา อาชญากรรมที่รัฐไม่สามารถคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ประชาชนได้ ทำให้รัฐจำต้องให้ประชาชนมี สิทธิในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง อันถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่กฎหมายรับรอง แต่การที่จะอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนดังกล่าวได้อย่างเสรี ถ้าไม่มีหลักเกณฑ์การควบคุมที่เหมาะสม หรือผู้ขออนุญาตไม่รู้จักรั้ววิธีใช้ที่ถูกต้อง ก็จะทำให้เกิดโทษกับตนเองและสังคมได้

ในประเทศไทยได้มีการออกกฎหมายควบคุมการมีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งได้มีการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2490 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อมาอีก 9 ครั้ง (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2491, ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 พ.ศ.2501, ฉบับที่ 5 พ.ศ.2517, ฉบับที่ 6 พ.ศ.2518, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 12 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2519, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519, พ.ร.บ. ฉบับที่ 7 2522, ฉบับที่ 8 พ.ศ.2530, ฉบับที่ 9 พ.ศ.2543) ตามสภาพสังคมและนโยบายการควบคุมอาวุธปืนของรัฐบาล และเมื่อนโยบายอาวุธปืนไม่แน่นอน ส่วนใดของกฎหมายที่จำเป็นต้องอาศัย”ดุลพินิจ”เป็นหลัก จึงมีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสสังคมไปด้วย โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับความหมายของอาวุธปืน การมีอาวุธปืน การพกพาอาวุธปืนติดตัว และหลักข้อยกเว้นในการพกพาอาวุธติดตัวโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการตีความและการพิจารณาหลักว่า กรณีใดมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ที่ประชาชนสามารถนำอาวุธปืนติดตัวเพื่อป้องกันตัวหรือทรัพย์สินได้ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การที่กฎหมายกำหนดข้อห้ามต่างๆเกี่ยวกับการมีอาวุธปืน ถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับลักษณะความผิดที่เรียกว่า “ผิดเพราะกฎหมายห้าม”

ความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน ได้แก่ 1.ทำโดยมิได้รับอนุญาต 2. ซื้อมิได้รับอนุญาต 3. มีโดยมิได้รับอนุญาต 4. ใช้โดยมิได้รับอนุญาต 5. ส่งเข้ามาจากนอกราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาต 6. นำเข้ามาจากนอกราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาต ความผิดทั้ง 6 ประการ ถ้าเป็นเพียงเกี่ยวกับ “ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืน” หรือ “มีกระสุนปืน” ก็ถือว่ามีความผิดเช่นเดียวกัน

การพกพาอาวุธปืน หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้บุคคลพกพาอาวุธปืนจะออกให้เฉพาะแก่บุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน จากนายทะเบียนท้องที่แล้วเท่านั้น นั้นหมายความว่า บุคคลที่จะพกพาอาวุธปืนติดตัวได้นั้นจะต้องมีใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.4) แล้ว และคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต คือ ประชาชนชาวไทย คือ ต้องมีสัญชาติไทย กรณีไม่มีสัญชาติไทย ต้องมีหนังสือรับรองความประพฤติจากข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ผู้บังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ยกเว้นบุคคลที่เคยได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ได้รับมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนในการอนุญาต มีเงินฝากในสถาบันการเงินอย่างน้อย 1,000,000 บาท และมีการฝากเงินเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือนติดต่อกันจนถึงวันยื่นคำร้อง กรณีเป็นเจ้าของกิจการ หรือกรรมการผู้จัดการบริษัทหรือกรรมการผู้รับมอบอำนาจผูกพันบริษัท ต้องมีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 10,000,000 บาทขึ้นไป และมีเงินหมุนเวียนในกระแสรายวันของบริษัทในรอบ 1 ปี เกินกว่า 10,000,000 บาทขึ้นไป

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 และตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 (ตามคำสั่งคณะ

ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519) กฎหมายห้ามมิให้บุคคลพกพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็นกรณีที่มีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ แม้จะพกติดตัวไปเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของอาวุธปืน เช่น ลำกล้อง หรือเครื่องกระสุนปืน ก็มีความผิดฐานพกพาอาวุธปืนติดตัวไปด้วย กรณีนี้รวมไปถึงการพกพาอาวุธปืนที่แม้มีทะเบียนหรือไม่มีทะเบียน อาวุธปืนที่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ หรือไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ อาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงได้ กล่าวคืออยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ หรือใช้การไม่ได้ อาวุธปืนที่ไม่มีเครื่องกระสุนปืน อาวุธปืนที่แยกชิ้นส่วนออกจากกัน เมื่อมีการพกพาติดตัวไปก็มีความผิดฐานพกพาอาวุธปืนติดตัวทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตามกฎหมายยังคงเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์นำอาวุธปืนที่ตนมีไว้โดยชอบด้วยกฎหมายแต่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้พกพา นำติดตัวไปเพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สินได้ภายในขอบเขตที่กฎหมายให้กระทำได้ โดยสภาพเป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ มีแนวทางพอสรุปได้ดังนี้คือ 1. ถ้าได้นำอาวุธปืนใส่กระเป๋าเก็บไว้ในช่องเก็บของท้ายรถ ซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด 2. เอาอาวุธปืนใส่กระเป๋าใส่กุญแจแล้ววางไว้ในรถซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด 3. ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด จำนวนเป็นหมื่นๆ นำติดตัวมาแล้วมีอาวุธปืนได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนแล้วใส่ไว้ในช่องที่เก็บของหนักรถยนต์เพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สิน 4. ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด นำอาวุธปืนติดตัวมาด้วย โดยแยกอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนออกจากกัน ใส่กระเป๋าเอกสารไว้ที่พนักเบาะหลังรถยนต์ 5. ห่ออาวุธปืน และแหวนบรรจุกระสุน (แม็กกาซีน) แยกออกคนละห่อเก็บไว้ในกระเป๋าโปรงท้ายรถยนต์ซึ่งใส่กุญแจ

ผู้ที่ขอใบอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนได้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามตามกฎหมายอาทิเช่นบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (อายุยังไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์) บุคคลที่เป็นคนไร้ความสามารถ (คนวิกลจริต, จิตฟั่นเฟือน) , บุคคลที่ไม่มีอาชีพและรายได้คนจรจัดบุคคลผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งนอกจากนี้ทางราชการจะไม่ออกใบอนุญาตให้แก่บุคคล ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในท้องที่ที่บุคคลนั้นขออนุญาตน้อยกว่า 6 เดือน

การเพิกถอนใบอนุญาตนายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้ถ้าออกให้โดยหลงผิดหรือผู้ได้รับอนุญาตเป็นคนเคยต้องโทษมาก่อนเป็นต้นเมื่อเพิกถอนแล้วผู้ได้รับอนุญาตต้องมอบปืนและใบอนุญาตคืนแก่นายทะเบียนโดยไม่ชักช้าอนึ่งการให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาตหรือการใช้ใบอนุญาตของผู้อื่นมีโทษถึงจำคุก

เมื่อพิจารณาเหตุผลในการออกพระราชบัญญัติอาวุธปืน จะเห็นว่าเพื่อลดจำนวนอาชญากรรมที่เกิดจากการใช้อาวุธปืน โดยเฉพาะปืนเถื่อน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ต้องการมีและใช้อาวุธปืน นำอาวุธปืนมาขออนุญาต ซึ่งการดังกล่าวเป็นวิธีลดปัญหาปืนเถื่อนหรือปืนไม่มีทะเบียนในประเทศไทย และมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีและใช้อาวุธปืนที่มีทะเบียนหรือถูก

กฎหมาย ทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการพหุพาในสถานการณ์ที่เหมาะสม จึงกล่าวได้ว่า กฎหมายนั้นห้ามมิให้บุคคลมีอาวุธปืน เว้นแต่มาขออนุญาต และกฎหมายยกเว้นให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆมีอาวุธปืนได้ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของตำรวจและทหาร

ประเทศไทยมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเพียงฉบับเดียว คือ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 (มีการแก้ไขตามมาอีก 9 ครั้ง) ย่อมทำให้บทกฎหมายบางมาตราย่อมไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน โดยระบบกฎหมายควบคุมอาวุธปืนของประเทศไทยมีลักษณะเป็นระบบที่เป็นการอนุญาตให้ประชาชนมี ใช้ หรือพหุพาอาวุธปืนนั้น ไม่ได้มีการอนุญาตแบ่งประเภทอาวุธปืนตามอำนาจความร้ายแรงของอาวุธปืน แต่มีการกำหนดตัวบุคคลผู้มีอำนาจในการอนุญาตโดยพิจารณาจากพื้นที่ๆ ประชาชนผู้ขออนุญาตมี ใช้ หรือพหุพาอาวุธปืนนั้นอาศัยอยู่ นอกจากนี้เมื่อการพิจารณาอนุญาตไม่มีการแบ่งประเภทอาวุธปืนตามอำนาจความร้ายแรงของอาวุธปืนแล้ว ในการพิจารณาอนุญาต ย่อมไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาต และความเข้มงวดของการอนุญาตตามอำนาจความร้ายแรงของอาวุธปืน กล่าวคือ ทั้งอาวุธปืนที่มีอำนาจไม่ร้ายแรงและอาวุธปืนที่มีอำนาจร้ายแรง ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันในการพิจารณาอนุญาต ซึ่งย่อมไม่ส่งผลดีต่อการควบคุมอาวุธปืน

ประเด็นการควบคุมอาวุธปืนมีแนวคิดอีกมุมหนึ่งว่า การควบคุมอย่างเข้มงวดที่มากเกินไป อาจส่งผลให้เกิดปืนเถื่อนตามมา กล่าวคือ เมื่อประชาชนมีความรู้สึกว่าการขออนุญาตมี ใช้ หรือพหุพาอาวุธปืนตามกฎหมายทำได้ยาก ก็อาจทำให้ประชาชนหันไปหาซื้อปืนเถื่อนแทน ซึ่งย่อมไม่ส่งผลดีต่อการควบคุมอาวุธปืน การพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายควบคุมอาวุธปืนของประเทศไทยอย่างเหมาะสมให้ไม่เป็นการควบคุมที่มากเกินไป จนส่งผลให้ประชาชนรู้สึกว่าการขออนุญาตมี ใช้ หรือพหุพาอาวุธปืนตามกฎหมายทำได้ยาก อันส่งผลให้ปืนเถื่อนตามมา แต่ก็ไม่ควรควบคุมน้อยเกินไป จนอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมอันเป็นผลจากอาวุธปืน ดังนั้นรัฐควรหาทางแก้ไขปัญหาเรื่องอาวุธปืนที่อย่างรวดเร็วที่สุด โดยเริ่มจากอาวุธปืนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย และเมื่อสามารถแก้ปัญหาอาวุธปืนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายได้อย่างจริงจังแล้ว จึงค่อยจัดการปัญหาอาวุธปืนที่ไม่จดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

2. การศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการครอบครอง การพหุพาอาวุธปืนของต่างประเทศ
 สี่ประเทศ เพื่อศึกษาแนวทางที่ต่างประเทศใช้ปฏิบัติ มาเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายอันเกี่ยวกับการควบคุมการขออนุญาตมี ใช้ และ พหุพาอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การลดการได้รับอันตรายจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี และการลดความสูญเสียชีวิตจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี

รวมทั้งผลการประมวลบทสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จากหน่วยงานศาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย จึงขอเสนอแนวทาง การพกพา อาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีกฎหมายไม่สามารถจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินกว่าจำเป็นในการปกครองประเทศ อีกทั้งยังกำหนดการมีอาวุธของประชาชนเป็นสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ ประชาชนในประเทศจึงมีความรู้สึกว่าการมีอาวุธปืนเป็นสิทธิพื้นฐานของบุคคล แต่ยอมให้รัฐเข้ามาควบคุมได้บางส่วน เพื่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคมส่วนรวมเท่านั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาห้ามขายหรือส่งอาวุธ หรือกระสุนให้แก่บุคคลที่ผู้ขายรู้ หรือมีเหตุผลที่จะเชื่อได้ว่าอายุต่ำกว่า 18 ปี นอกจากนี้ ยังกำหนดคุณสมบัติของบุคคลต้องห้ามในการอนุญาต อาทิ ผู้ที่ถูกลงโทษให้จำคุกเกิน 1 ปี ถูกวินิจฉัยว่าผิดปกติทางจิต หรือเคยเข้ารับการรักษาในสถาบันทางจิตเวช ถูกศาลสั่งไม่ให้เข้าใกล้ หรือข่มขู่คุ้มครองและลูกๆได้ รวมทั้งพบว่าบุคคลนั้นแสดงอาการเป็นอันตรายแก่คุ้มครองและลูกของตน เป็นต้น สหรัฐอเมริกาใช้วิธีควบคุมทางอ้อม โดยผลักภาระการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ต้องการซื้อปืนให้เป็นหน้าที่ของตัวแทนจำหน่าย (Dealer) เป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนรัฐจะเป็นผู้ตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง ตัวแทนจำหน่ายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องความถูกต้องของข้อมูล เนื่องจากเป็นผู้ตรวจสอบและเป็นผู้เพิกถอนใบอนุญาตแทนรัฐ โดยรัฐบาลกลางจะเป็นผู้ตรวจสอบตัวแทนจำหน่ายอีกทีหนึ่ง กฎหมายอาวุธปืนของประเทศไทยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตการห้าม การครอบครองอาวุธปืนในสถานที่ราชการ ศาล และ โรงเรียน โดยกำหนดเงื่อนไขในการพกพาอาวุธปืนไว้เฉพาะเพื่อความปลอดภัย

ประเทศญี่ปุ่น กฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืนของประเทศญี่ปุ่น มีพระราชบัญญัติควบคุมการครอบครองอาวุธปืนและดาบ 1958 (Firearm and Sword Possession Control Law 1958) ประเทศญี่ปุ่นที่มีคดีอาชญากรรมจากการใช้ปืนต่ำที่สุดในโลก ผู้ต้องการซื้อปืน ต้องใช้ความอดทนและความมุ่งมั่นอย่างมาก พวกเขาต้องไปเข้าชั้นอบรมตลอดทั้งวัน ต้องสอบให้ผ่านหลักสูตรทั้งข้อเขียนและภาคปฏิบัติ คือมีการทดสอบในสนามยิงปืน และต้องได้คะแนนภาคปฏิบัติอย่างน้อย 95%ซึ่งทั้งนี้กระบวนการดังกล่าวจะต้องกระทำซ้ำใหม่ทุกๆสามปี และต้องผ่านการทดสอบสุขภาพจิตและการใช้ยาเสพติด ต่อจากนั้น ตำรวจจะตรวจสอบประวัติอาชญากรรมอย่างละเอียด ตรวจสอบประวัติญาติพี่น้องและเพื่อนในที่ทำงานอีกญี่ปุ่นยังห้ามการจำหน่ายและครอบครองปืนพกอนุญาตเพียงปืนลูกซองและปืนลมเท่านั้น อีกทั้งกฎหมายยังกำหนดจำนวนร้านจำหน่ายปืนไว้ที่ 3 แห่งต่อจังหวัดในกว่า 40 จังหวัดทั่วประเทศ ลูกค้าที่จะซื้อกระสุนใหม่ ต้องนำปลอกกระสุนจากกระสุนที่ซื้อไปครั้งก่อนมาเปลี่ยนใหม่ประเทศญี่ปุ่นเข้มงวดเรื่องเก็บรักษาอาวุธปืน ซึ่งต้องเก็บในตู้ล็อก และเครื่องกระสุนปืนต้องเก็บแยกต่างหากจากอาวุธปืน ไม่สามารถเก็บในตู้เดียวกัน โดยมีการทำแผนที่ตู้เก็บปืน และเครื่องกระสุนปืน ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยละเอียด ว่าเก็บไว้ในบริเวณใดของ

บ้าน ถ้าหากมีการเคลื่อนย้ายตู้ล๊อคดังกล่าว ต้องมีการทำแผนผังใหม่ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกด้วย โดยเจ้าหน้าที่จะมาทำการตรวจสอบทุกปี และหลังจากสามปี ใบอนุญาตครอบครองอาวุธจะหมดลง ด้านการพกพา คือ ต้องห้าม เว้นแต่ผู้ครอบครองจะได้รับอนุญาตที่จะใช้อาวุธปืนหรือมีเหตุผลอื่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อได้รับอนุญาต ผู้ครอบครองจะต้องปิดบัง (ซ่อนเร้น) อาวุธปืนดังกล่าว หรือใส่ไว้ในที่เก็บอาวุธปืน หรืออาวุธปืนนั้นต้องไม่มีกระสุนปืนบรรจุอยู่ เมื่อผู้ครอบครองอาวุธปืนพกพาอาวุธปืน จะต้องพกพาใบอนุญาตพกพาไปด้วย

ประเทศสิงคโปร์ มีกฎหมายการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืน คือ Arms and Explosives Act (Chapter 13) และ Arms and Explosives Act (Chapter 14) ตามมาตรา 9 ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตการมีและใช้อาวุธปืน ได้แก่ บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี ไม่จำกัดว่าเป็นตำรวจ ห้ามบุคคลใดมีอาวุธปืนและวัตถุระเบิด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไข และใบอนุญาตจะหมดอายุหลังระยะเวลาที่กำหนดไว้ ประเทศสิงคโปร์ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้รุนแรง มีการกำหนดโทษขั้นต่ำสูงไว้ และมีการลงโทษโดยด้วยหาวยด้วย โดยเฉพาะถ้าเป็นการค้าอาวุธโดยผิดกฎหมาย มีโทษถึงประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต และถ้ามีข้อสันนิษฐานว่า บุคคลใดครอบครองอาวุธมากกว่า 2 ชิ้น ถือว่าเป็นผู้มียาอาวุธ และยังกำหนดโทษรวมไปถึงบุคคลข้างเคียงที่มีพฤติการณ์ในทางรู้เห็นกับผู้กระทำความผิดด้วยบทลงโทษเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนโดยผิดกฎหมาย จะถูกลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี และจะต้องได้รับโทษด้วยการโบยด้วยหาวยไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง และถ้าพกพาอาวุธปืนไปโดยผิดกฎหมาย จะถูกลงโทษไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 14 ปี และจะต้องได้รับโทษด้วยการโบยด้วยหาวยไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง นอกจากนี้ในกรณีที่บุคคลใดมีอาวุธปืนอยู่ในเวลาที่เขากระทำความผิด หรือในเวลาที่ถูกรับกุมตามความผิด จะถูกลงโทษจำคุกตลอดชีวิต และจะต้องได้รับโทษด้วยการโบยด้วยหาวยไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง บุคคลใดใช้ หรือพยายามใช้อาวุธปืนกระทำความผิดตามกฎหมายอาญา จะมีความผิดและจะถูกลงโทษประหารชีวิต

ประเทศมาเลเซีย กฎหมายการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืนของประเทศมาเลเซีย มี Arms Act, 1960 (Act 206) ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย มีกฎหมายที่มีโครงสร้างคล้ายคลึงกับกฎหมายอาวุธปืนของประเทศไทยมากที่สุด การขออนุญาต มาตรา 4 (1) คำขอสำหรับใบอนุญาตอาวุธปืน หรือใบอนุญาตพกพาปืนให้ยื่นต่ออธิบดีกรมตำรวจรัฐ ซึ่งผู้ยื่นคำขอมิถินอยู่ (2) อธิบดีกรมตำรวจจะอนุญาตตามคำขออนุญาตอาวุธปืน หรือใบอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนฉบับใดก็ได้ตามที่สมควรแก่กรณี ถ้าเป็นที่พอใจว่าคำขอนั้นมีเหตุอันสมควร ในการให้ผู้ขอมิไว้ครอบครอง ยึดถือ ควบคุม พกพาและใช้ ได้ตามที่สมควรแก่กรณี ซึ่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (3) ในส่วนเกี่ยวกับเครื่องกระสุนปืนก็จะมีการกำหนดไว้ให้ยึดถือไว้เป็นจำนวนเท่าใด ในเวลาหนึ่งใด (4) รายการต่างๆของใบอนุญาตอาวุธปืน หรือใบอนุญาตพกพาทุกฉบับที่ออกให้ ต้องลงไว้ในทะเบียนซึ่งอธิบดีกรมตำรวจ

แห่งรัฐเก็บรักษาไว้ตามรูปแบบ วิธีการ และสถานที่ตั้งที่อาจจะกำหนดไว้ ส่วนมาตรการควบคุม ภายหลังได้รับใบอนุญาต ประเทศมาเลเซียได้กำหนดไว้ในลักษณะเดียวกับกฎหมายประเทศสิงคโปร์ โดยมาเลเซียกำหนดไว้ว่า ในกรณีผู้ซึ่งครอบครองอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนใดของตนกลายเป็นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะใบอนุญาตหมดอายุ ถูกเพิกถอน หรือถูกยกเลิกซึ่งใบอนุญาต คือ คำอนุญาตให้พกพาและใช้ ต้องส่งมอบอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนนั้นต่อสถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุด โดยไม่ชักช้าเกินความจำเป็น ถ้าเจ้าของอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนดังกล่าวได้ฝากไว้ที่สถานีตำรวจ ไม่ได้รับอนุญาตและยื่นคำขอรับสิ่งดังกล่าวภายในกำหนด 6 เดือนนับแต่วันที่ได้ฝากไว้ ให้ถือว่า อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนนั้นเป็นอันถูกริบ มาตรการควบคุมโดยการลงโทษ ประเทศมาเลเซียได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดโทษไว้หลากหลายมาก ถือว่าเป็นการใช้มาตรการควบคุมโดยการลงโทษอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการนำอาวุธปืนไปใช้ในทางให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน บทลงโทษเกี่ยวกับใบอนุญาต บุคคลใดมีไว้ในครอบครอง ยึดถือ หรือพกพาอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนโดยไม่มีใบอนุญาต หรือเครื่องกระสุนปืนเกินจำนวน ต้องระวางโทษไม่เกิน 7 ปีหรือปรับไม่เกิน 10,000 ริงกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ บุคคลใดเมาสุรา หรือประพฤติดัวด้วยกิริยาไม่เรียบร้อยในขณะที่พกพาอาวุธปืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 ริงกิต บทลงโทษในการใช้อาวุธปืน บุคคลใดยิงอาวุธปืนและเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับอันตราย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 5,000 ริงกิต รวมทั้งผู้ช่วยเหลือในการกระทำความผิด ประเทศมาเลเซียได้บัญญัติการอนุญาตให้มี หรือพกพาอาวุธปืนติดตัวจะพิจารณาจากเหตุผลของการมีไว้ในครอบครอง ยึดถือ หรือควบคุม และยังต้องพิจารณาอีกว่าการอนุมัติจะไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของสาธารณชนหรือต่อผลประโยชน์ของสาธารณชนด้วย เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าจะพกพาหรือใช้อาวุธปืนจะต้องได้รับอนุญาตพกพาใบอนุญาตมีอาวุธปืนและใบอนุญาตพกพา จะมีอายุเพียง 1 ปี และต้องต่อใบอนุญาตใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1.1. เนื่องจากพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งได้มีการบังคับใช้ตั้งแต่ วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2490 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อมาอีก 9 ครั้ง (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2491, ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 พ.ศ.2501, ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2517, ฉบับที่ 6 พ.ศ.2518, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 12 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2519, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519, พ.ร.บ. ฉบับที่ 7 2522, ฉบับที่ 8 พ.ศ.2530, ฉบับที่ 9 พ.ศ.2543)มีอายุการใช้งานหลายปีแล้ว ควรปรับปรุงแก้ไขให้เท่าทันสังคมในยุคปัจจุบัน เนื่องจากในยุคปัจจุบันประชาชนในสังคมมีอาวุธปืนกันมากขึ้น และบางรายใช้อาวุธปืนในทางที่ไม่ชอบ และบางรายพกพาอาวุธปืนเข้าไปในเมืองโดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย

1.2.ควรมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนที่มีความเข้มงวดและรัดกุมขึ้น เพื่อเป็นการควบคุมการใช้อาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืน ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ไม่ไปกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ และมีบทกำหนดโทษไว้ชัดเจน เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้ประชาชนและชุมชน

แม้ในเวลาต่อมา ได้มีการเสนอร่าง พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เข้าสู่สภานิติบัญญัติ ครั้งที่ 15/2560 เมื่อ 9 มีนาคม 2560 มีเนื้อหารวม 46 มาตรา หนึ่งในวัตถุประสงค์เพื่อ “ทำให้กฎหมายเกิดความรัดกุม มีความทันสมัย สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างในการตีความกฎหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมในการบังคับใช้” แต่ก็ยังไม่ครบกระบวนการขั้นตอนทางกฎหมายที่จะประกาศใช้บังคับ

1.3.ควรพิจารณาเพิ่มโทษให้หนักกว่าเดิม ผู้กระทำความผิดเพิ่มจำนวนมากขึ้น และพบผู้กระทำความผิดซ้ำ เมื่อมีคดีเพิ่มขึ้น เจ้าหน้าที่ต้องทำงานหนักมากขึ้นด้วย เนื่องจากผู้กระทำความผิดยังไม่เกรงกลัวบทลงโทษ จึงควรมีการเพิ่มโทษให้หนักกว่าเดิม

จากข้อมูลของต่างประเทศที่ได้ทำการศึกษา เกี่ยวกับการเพิ่มโทษให้หนักกว่าเดิม ดังเช่นประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้รุนแรง มีการกำหนดโทษขั้นต่ำขั้นสูงไว้ โดยเฉพาะถ้าเป็นการซื้อขายอาวุธโดยผิดกฎหมาย มีโทษถึงประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต หรือในกรณีที่บุคคลใดมีอาวุธปืนอยู่ในเวลาที่เขากระทำความผิด หรือในเวลาที่ถูกจับกุมตามความผิด จะถูกลงโทษขั้นสูง

1.4. ข้อคิด แม้จะมีหลักเกณฑ์ มาตรการ วิธีการ มาใช้โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของสังคมไทย และแม้บทบัญญัติของกฎหมายจะดีเพียงใด แต่ถ้า “ไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติได้จริง” ก็จะกลายเป็นบทบัญญัติที่ไร้ประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาหาแนวทางไม่ให้มีการซื้อ-ขายปืนที่ไม่มีทะเบียน เมื่อไม่มีการซื้อ-ขาย ก็จะไม่มีการครอบครองปืนที่ไม่มีทะเบียน

บรรณานุกรม

หนังสือ

- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. สังคมวิทยาอาชญากรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- ดิอานา ซาโรซี และจันจิรา สมบัติพูนศิริ . ปกป้องด้วยปืน? รายงานสถานการณ์การติดอาวุธปืนพลเรือน และการแพร่กระจายอาวุธในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย. กรุงเทพฯ : สันติวิธีสากล เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, 2552.
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิดและลหุโทษ .พิมพ์ครั้งที่ 7.กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2554.
- ปกรณ มณีปกรณ์. ทฤษฎีอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็ม ที เพรส, 2555.
- พรสุข หุ่นรินทร์ และคณะ. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน สุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2552.
- วันชัย วัฒนศัพท์. ความขัดแย้ง: หลักการและเครื่องมือแก้ปัญหา . พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2547.

นิตยสารและหนังสือพิมพ์

- ตราชู ชัยพฤกษ์. “ปัญหาว่าด้วยสิทธิการครอบครองและการใช้อาวุธปืนของประชาชน”, นิตยสารอาวุธปืน. (204), ตุลาคม 2554.
- “นักสิทธิเฮ! มาเลเซียจ่อแก้กฎหมายยกเลิกโทษ ‘ประหารชีวิต’”. หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ. 11 ตุลาคม 2561.
- “สนช.เห็นชอบกฎหมายปืนและระเบิด”. หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ .12 ตุลาคม 2560.

วิทยานิพนธ์ เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

- ชะรัตน์ เพชรประไพ. “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2558.
- ณัฐพล เลิศธำรงค์ดี. “ขอบเขตและมาตรฐานการควบคุมการพกพาและใช้อาวุธปืน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2555.
- บงกช เอกกาญจนกร “ปัญหาเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนในประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2557.

พรนัชชา ขวนชม. “ปัญหากฎหมายควบคุมอาวุธปืน”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558.

วิชาญ โตน้อย “มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการมี และใช้อาวุธปืนตามกฎหมายอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. 2557.

สรศักดิ์ โปธิสุวรรณ. “ความรับผิดชอบทางอาญา กรณีใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนกระทำผิด : เปรียบเทียบกับการกระทำความผิดโดยใช้อาวุธปืน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2553.

สวณิต สดงคุณท์. “ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน: ศึกษาในเชิงกฎหมายเปรียบเทียบ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สุเจตน์ ส่งสัมพันธ์สกุล. “ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 : ศึกษาเฉพาะกรณีการควบคุมอาวุธปืน”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล หลักสูตรผู้พิพากษาผู้บริหารศาลชั้นต้น สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม, 2555.

กฎหมาย

“พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490”. ราชกิจจานุเบกษา. ตอนที่ 42 เล่มที่ 64 .6 กันยายน 2490.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

ตำรวจแห่งชาติ,สำนักงาน . บันทึกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 0501/30476 “ เรื่องกำหนดแนวทางในการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ ให้ใช้ดุลพินิจในการตรวจค้น จับกุม ผู้พกพาอาวุธปืนไปในทางสาธารณะสถานให้เป็นการถูกต้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371”. ลง วันที่ 11 ธันวาคม 2517.

ตำรวจแห่งชาติ,สำนักงาน . บันทึกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 0503 (ส) / 277663 ลงวันที่ 30 กันยายน 2525.

มหาดไทย,กระทรวง. คำสั่งที่ 109/2553 “เรื่องการออกใบอนุญาตร้านค้าอาวุธปืน ร้านประกอบซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะอาวุธปืน และกำหนดจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า” ลงวันที่10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

วุฒิสภา,สำนักงาน. “รายงานการศึกษาพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน”. การประชุมวุฒิสภาครั้งที่ 17 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันที่ 3 ตุลาคม 2546.

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร ภาค 8. รายงานฝ่ายอำนวยการงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2552.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“การจัดความรุนแรงด้วยปืนของญี่ปุ่น Think Tank”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.matichon.co.th/foreign/news_421562 , 2561.

“การควบคุมอาวุธปืนและการก่ออาชญากรรม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://waymagazine.org/firearm_act/ ,15 กุมภาพันธ์ 2560.

“กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://WWW.SAHANETILAW.COM> , 3 พฤศจิกายน 2561.

“กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.thethailaw.com/law27/lawpdf/law4/4-5.pdf>

“แก้กฎหมาย: แก้อย่างไรจึงจะแก้ปัญหาสังคมได้?”. ไทยโพสต์. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaipost.net/news/311212/67384> , 2561.

“คนไทยมีปืน ซื้อง่ายขายคล่อง สัญญาณอันตราย ช่างกันตายเป็นว่าเล่น”. (ออนไลน์). เข้าได้ถึงจาก : <http://news.mthai.com>general-news> 25 พฤศจิกายน 2556 , 5 พฤศจิกายน 2561.

“เคล็ดลับญี่ปุ่นในการคุมกำเนิดคดีจากปืน”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.bbc.ไทย> ,10 มกราคม 2560.

“ค่าเฉลี่ยของการถือครองอาวุธปืน”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.gunfacts.info>
งามศุภร์ รัตนเสถียร . “ปืน ความปลอดภัย – ความขัดแย้ง = ความรุนแรงในสังคมไทย” ผู้จัดการรายวัน (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.teenpath.net> , 2561.

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล. “ถามจริง ประเทศนี้ มีปืนกี่กระบอก ? 485 ใบอนุญาตค้าอาวุธ ขายปีละล้าน กระบอก กระสุนอีก 3ล้านนัด/ปี”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.matichon>.

co.th/news_detail.php?newsid=1302847302&grpId=01&catid=01 (2554),2561.

“ถือครองอาวุธปืน” (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.voathai.com>us-students-g.....>
15 มีนาคม 2561.

“ปืน”. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : https://waymagazine.org/firearm_act/ , 2561.

“พกพาปืนโดยไม่ให้ตำรวจจับ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [http://thaiammo.com/พกพาปืนใน](http://thaiammo.com/พกพาปืนในอย่างไร)
อย่างไร, 2561.

ศิริโรจน์ มิ่งขวัญ. “หาง่าย? เผยผลศึกษา พบคนไทยใน 101 คน มีปืน 1 กระบอก”. (ออนไลน์). เข้าได้
ถึงจาก: <http://www.thairath.co.th/content/region/321285>, 19 มกราคม 2556.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ . สรุปผลการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 20/2561 เป็นพิเศษ วัน
พุธที่ 4 เมษายน 2561. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [https://gnews.apps.go.th/news?](https://gnews.apps.go.th/news?news=17075)
[news=17075](https://gnews.apps.go.th/news?news=17075) , 2561.

“อาวุธปืน”. (ออนไลน์) . เข้าถึงได้จาก : <http://www.voathai.com>us-students-g...,15> มีนาคม
2561.

อิทธิพร โคตะมี. “การควบคุมอาวุธปืนและการก่ออาชญากรรม”. Way Magazine. 21 February
2017. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก http://waymagazine.org/firearm_act/ , 2561.

“อัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนของแต่ละประเทศ”.(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http://www.thai](http://www.thaiammo.com/gun-dead)
[ammo. com/gun-dead](http://www.thaiammo.com/gun-dead)

5 เหตุผลที่สหรัฐฯยังไม่มีกฎหมายควบคุมอาวุธปืน”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [http://www.bbc.](http://www.bbc.com/thai/international-41521692)
[com/thai/international-41521692](http://www.bbc.com/thai/international-41521692) , 6 พฤศจิกายน 2561.

ภาคผนวก

แบบคำถามการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “การพกพาอาวุธปืนกับความรุนแรงในสังคม” หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 61 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2561-2562

มีวัตถุประสงค์ของคำถามการสัมภาษณ์ครั้งนี้ เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุงการพกพาอาวุธปืนที่ถูกต้องตามกฎหมาย ของประเทศไทยให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะอุปนิสัย และวัฒนธรรมของประเทศไทย

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายการควบคุมการพกพาอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายของประเทศไทยอย่างไร

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตมี ใช้ และพกพาอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายของประเทศไทยในปัจจุบันอย่างไร

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัว ของผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตของประเทศไทยอย่างไร

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนพกพาอาวุธปืนของประเทศไทย
อย่างไร

.....

นางลัดดา กิตติพิบูลย์
นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางลัดดา กิตติพิบูลย์
วัน เดือน ปีเกิด	7 มีนาคม 2506
การศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงินการธนาคาร) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ นิติศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการ) มหาวิทยาลัยมหิดล
ประวัติการอบรม	ประกาศนียบัตรชั้นสูง การบริหารงานภาครัฐ และกฎหมายมหาชน (ปรม. รุ่นที่ 14) ประกาศนียบัตรชั้นสูง นักบริหารงบประมาณระดับสูง (นงส. รุ่นที่ 2) หลักสูตรนักบริหารระดับสูง ธรรมศาสตร์เพื่อสังคม (นมธ. รุ่นที่ 10) หลักสูตรการบริหารจัดการด้านความมั่นคงชั้นสูง (สวปอ.มส. รุ่นที่ 9)
ประวัติการทำงาน	บริษัท อเมริกันเอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด
ตำแหน่งปัจจุบัน	กรรมการบริหาร และผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ บริษัท ต.สยามคอมเมอร์เชียล จำกัด ผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดปทุมธานี

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การเมือง

เรื่อง การพกพาอาวุธปืนกับความรุนแรงในสังคม

ผู้วิจัย นางลัดดา กิตติพิบูลย์ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 61

ตำแหน่ง กรรมการบริหาร และผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ

บริษัท ต.สยามคอมเมอร์เชียล จำกัด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยวอชิงตันสำรวจพบว่าประเทศไทยมีสถิติผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนสูง อัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนต่อหัวของไทย อยู่ที่ 4.45 คน ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งตัวเลขของไทยสูงเป็นอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นรองเพียงฟิลิปปินส์เท่านั้น เหตุฆาตกรรมส่วนใหญ่ในไทยมักเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ความรุนแรงจากกลุ่มแก๊งต่างๆ และความขัดแย้งส่วนตัว "การเสียชีวิต" ที่ดูเป็นเรื่องเล็กน้อยสำหรับในหลายวัฒนธรรม แต่ในไทยดูเหมือนจะเป็นเรื่องจริงจังมาก ไทยมีกฎหมายอนุญาตให้ครอบครองปืนได้ถ้าหากมีไว้ใช้ป้องกันตัวและป้องกันการบุกรุกทรัพย์สิน แต่การได้ใบอนุญาตครอบครองอาวุธปืนในไทยค่อนข้างง่ายถึงแม้ว่าจะมีการตรวจสอบประวัติและต้องมีอายุถึงเกณฑ์

บทบาทของอาวุธปืน มีทั้งด้านบวกคือการป้องกันและด้านลบคือการรุกราน บทบาทของอาวุธปืนในสังคมไทยมีความจำเป็นเพื่อใช้ปกป้องทรัพย์สินจากโจรผู้ร้าย ซึ่งรูปแบบควรอยู่ในที่ตั้งไม่ควรพกพาออกมานอกบ้าน แต่ปืนกลับกลายเป็นสิ่งที่พกพาออกมา จึงเป็นการสร้างปัญหา ทั้งที่เอาไปยิงคนและเอาไปเป็นเครื่องมือในการชิงทรัพย์ "อัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนใน 'ไทย' สูงเทียบเท่า 'อิรัก'" ,ออนไลน์, 2561)

นายเอียน โอเวอร์ตัน ผู้อำนวยการบริหาร Action of Armed Violence แห่งสหราชอาณาจักรมีความเห็นว่า "จำนวนปืนในครอบครองเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อความรุนแรงในสังคม" ในสังคมที่มีปืนน้อย ความรุนแรงก็น้อยลงตามไปด้วยเมื่อพิจารณาถึงความปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยในสังคมแล้ว หากให้บุคคลมีการพกพาอาวุธปืนได้อย่างเสรี ก็จะนำมาซึ่งความไม่สงบเรียบร้อยในสังคมได้ และผู้พกพาอาวุธปืนบางส่วนไม่มีคุณสมบัติหรือผ่านการฝึกอบรมการใช้อาวุธปืน โดยถูกต้องปลอดภัยมาก่อน สังคมจึงต้องมีการกำหนดมาตรการขึ้นมาควบคุมการพกพาอาวุธปืนโดยการบัญญัติกฎหมาย เพื่อมิให้เกิดอาชญากรรมที่ร้ายแรง และป้องกันมิให้ผู้พกพาอาวุธปืนที่บรรจุกะสุนพาอาวุธปืนไปสร้างความหวาดกลัวให้แก่สาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป

ปัจจุบันมีการใช้อาวุธปืนเพื่อตอบโต้และแก้ไขปัญหามากขึ้น การแพร่ระบาดและใช้ความรุนแรงจากอาวุธปืน นอกจากจะบ่งชี้ความหยาบคายของรัฐบาลในการสร้างความปลอดภัยแก่ประชาชนแล้ว อีกด้านหนึ่ง มันเป็นสัญญาณเตือนภัยว่า กลไกต่างๆทางสังคม วัฒนธรรม กฎหมาย หรือศีลธรรม ที่คอยควบคุมความรุนแรงกำลังไม่ทำงานอย่างที่ควรจะเป็น ทั้งๆที่สังคมมีกลไก “สันติวิธีในการแก้ปัญหาคือความขัดแย้ง” อันจะนำไปสู่ทางออก คือการยุติความขัดแย้ง การใช้อาวุธปืนจึงไม่ควรเป็นคำตอบสุดท้ายที่ใช้จัดการความขัดแย้ง แต่เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมที่รัฐไม่สามารถคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ประชาชนได้ ทำให้รัฐจำต้องให้ประชาชนมีสิทธิในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง อันถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่กฎหมายรับรอง แต่การที่จะอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนดังกล่าวได้อย่างเสรี ถ้าไม่มีหลักเกณฑ์การควบคุมที่เหมาะสมหรือผู้ขออนุญาตไม่รู้จักวิธีใช้ที่ถูกต้อง ก็จะทำให้เกิดโทษกับตนเองและสังคมได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากฎหมายการครอบครอง การพกพาอาวุธปืนของไทย
2. เพื่อศึกษากฎหมายอาวุธปืนของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย และสังเคราะห์บทเรียนมาเปรียบเทียบกับของไทย
3. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงการพกพาอาวุธปืนที่เหมาะสมของประเทศไทย เพื่อลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้จะศึกษาเฉพาะการมี ใช้ และพกพาอาวุธปืนที่ต้องตามกฎหมาย หรือ อาวุธปืนที่มีทะเบียนเท่านั้นมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งได้มีการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2490 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อมาอีก 9 ครั้ง (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2491, ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 พ.ศ.2501, ฉบับที่ 5 พ.ศ.2517, ฉบับที่ 6 พ.ศ.2518, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 12 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2519, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519, พ.ร.บ. ฉบับที่ 7 2522, ฉบับที่ 8 พ.ศ.2530, ฉบับที่ 9 พ.ศ.2543) พ.ร.บ.อาวุธปืน 2490 และแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกฎหมายการครอบครองอาวุธปืน และการพกพาอาวุธปืนของต่างประเทศ จะศึกษาเฉพาะของประเทศสหรัฐฯ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย ด้วยเหตุผลจากคือ

ประเทศสหรัฐอเมริการครอบครองอาวุธปืนมากที่สุดในโลกและเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีอัตราการตายด้วยอาวุธปืนสูงที่สุด ส่วนประเทศที่มีอัตราการตายจากอาวุธปืนต่ำที่สุด คือ ญี่ปุ่นและสิงคโปร์ ตามลำดับ (thaiammo.com,ออนไลน์,2561)และประเทศเพื่อนบ้านมาเลเซีย เพราะมีภูมิประเทศ ประชาชน และสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) โดยเลือกศึกษาหาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายของไทยเกี่ยวกับอาวุธปืน ซึ่งเป็นบทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ศาล กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และความร่วมมือของภาคประชาสังคม จะสามารถลดการได้รับอันตรายจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี และลดความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิต จากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดีใช้วิธีศึกษา ดังนี้

1. ใช้วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการ รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการ นโยบาย กฎหมาย และเอกสารต่างๆ พร้อมทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิหน่วยงานศาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย ที่เกี่ยวกับตัวบทกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้รวมจำนวน 12 คน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล และการสังเคราะห์บทเรียนกฎหมายควบคุมการมีและการพกพาอาวุธปืนในต่างประเทศ ศึกษาแนวทางที่ต่างประเทศใช้ปฏิบัติ มาเปรียบเทียบกับของไทย ประกอบการอธิบายและพรรณนาเพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายอันเกี่ยวกับการควบคุมการขออนุญาตมี ใช้ และ พกพาอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การลดการได้รับอันตรายจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี และการลดความสูญเสียชีวิตจากอาวุธปืนจากผู้ไม่ประสงค์ดี

ผลการวิจัย

ความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน ได้แก่ 1.ทำโดยมิได้รับอนุญาต 2. ซื้อโดยมิได้รับอนุญาต 3. มีโดยมิได้รับอนุญาต 4.ใช้โดยมิได้รับอนุญาต 5. สั่งเข้ามาจากนอกราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาต 6. นำเข้ามาจากนอกราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาต ความผิดทั้ง 6 ประการ ถ้าเป็นเพียง“ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืน” หรือ “มีกระสุนปืน” ก็ถือว่ามีความผิดเช่นเดียวกัน

การพกพาอาวุธปืน หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้บุคคลพกพาอาวุธปืนจะออกให้เฉพาะแก่บุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน จากนายทะเบียนท้องที่แล้วเท่านั้น นั่นหมายความว่า บุคคลที่จะพกพาอาวุธปืนติดตัวได้นั้นต้องมีใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.4) แล้ว และคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต คือ ประชาชนชาวไทย คือ ต้องมีสัญชาติไทย กรณีไม่มีสัญชาติ

ไทย ต้องมีหนังสือรับรองความประพฤติจากข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ผู้บังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ยกเว้นบุคคลที่เคยได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ได้รับมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนในการอนุญาต มีเงินฝากในสถาบันการเงินอย่างน้อย 1,000,000 บาท และมีการฝากเงินเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือนติดต่อกันจนถึงวันยื่นคำร้อง กรณีเป็นเจ้าของกิจการ หรือกรรมการผู้จัดการบริษัทหรือกรรมการผู้รับมอบอำนาจผูกพันบริษัท ต้องมีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 10,000,000 บาทขึ้นไป และมีเงินหมุนเวียนในกระแสรายวันของบริษัทในรอบ 1 ปี เกินกว่า 10,000,000 บาทขึ้นไป

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 และตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 (ตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519) กฎหมายห้ามมิให้บุคคลพกพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวเว้นแต่เป็นกรณีมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ แม้จะพกติดตัวไปเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของอาวุธปืน เช่น ลำกล้อง หรือเครื่องกระสุนปืน ก็มีความผิดฐานพกพาอาวุธปืนติดตัวไปด้วย กรณีนี้รวมถึงการพกพาอาวุธปืนที่แม้มีทะเบียนหรือไม่มีทะเบียน อาวุธปืนที่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ หรือไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ อาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงได้ กล่าวคืออยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ หรือใช้การไม่ได้ อาวุธปืนที่ไม่มีเครื่องกระสุนปืน อาวุธปืนที่แยกชิ้นส่วนออกจากกัน เมื่อมีการพกพาติดตัวไปก็มีความผิดฐานพกพาอาวุธปืนติดตัวทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตามกฎหมายยังคงเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์นำอาวุธปืนที่ตนมีไว้โดยชอบด้วยกฎหมายแต่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้พกพา นำติดตัวไปเพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สินได้ภายในขอบเขตที่กฎหมายให้กระทำได้ โดยสภาพเป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ มีแนวทางพอสรุปได้ดังนี้คือ 1. ถ้าได้นำอาวุธปืนใส่กระเป๋าเก็บไว้ในช่องเก็บของท้ายรถ ซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด 2. เอาอาวุธปืนใส่กระเป๋าใส่กุญแจแล้ววางไว้ในรถซึ่งไม่สามารถหยิบใช้ได้ทันทีทันใด 3. ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด จำนวนเป็นหมื่นๆ นำติดตัวมาแล้วมีอาวุธปืนได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนแล้วใส่ไว้ในช่องที่เก็บของหนักรถยนต์เพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สิน 4. ไปเก็บเงินจากลูกค้าต่างจังหวัด นำอาวุธปืนติดตัวมาด้วย โดยแยกอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนออกจากกัน ใส่กระเป๋าเอกสารไว้ที่พนักเบาะหลังรถยนต์ 5. ห่ออาวุธปืน และแหวนบรรจุกระสุน (แม็กกาซีน) แยกออกคนละห่อเก็บไว้ในกระโปรงท้ายรถยนต์ซึ่งใส่กุญแจ

ผู้ที่ขอใบอนุญาตให้มีหรือใช้อาวุธปืนได้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามตามกฎหมาย อาทิเช่น บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (อายุยังไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์), บุคคลที่เป็นคนไร้ความสามารถ (คนวิกลจริต, คนจิตฟั่นเฟือน), บุคคลที่ไม่มีอาชีพและรายได้ คนจรจัด บุคคลผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง นอกจากนี้ทางราชการจะไม่ออกใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

นในท้องที่ที่บุคคลนั้นขออนุญาตน้อยกว่าหกเดือน สำหรับการเพิกถอนใบอนุญาตนายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้ ถ้าออกให้โดยหลงผิด หรือผู้ได้รับอนุญาตเป็นคนเคยต้องโทษมาก่อนเป็นต้น เมื่อเพิกถอนแล้วผู้ได้รับอนุญาตต้องมอบปืนและใบอนุญาตคืนแก่นายทะเบียนโดยไม่ชักช้าอนึ่ง การให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาตหรือการใช้ใบอนุญาตของผู้อื่น มีโทษถึงจำคุกเมื่อพิจารณาเหตุผลในการออกพระราชบัญญัติอาวุธปืน จะเห็นว่าเพื่อลดจำนวนอาชญากรรมที่เกิดจากการใช้อาวุธปืน โดยเฉพาะปืนเถื่อน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ต้องการมีและใช้อาวุธปืน นำอาวุธปืนมาขออนุญาต ซึ่งการดังกล่าวเป็นวิธีลดปัญหาปืนเถื่อนหรือปืนไม่มีทะเบียนในประเทศไทย และมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีและใช้อาวุธปืนที่มีทะเบียนหรือถูกกฎหมาย ทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการพกพาในสถานการณ์ที่เหมาะสม จึงกล่าวได้ว่า กฎหมายนั้นห้ามมิให้บุคคลมีอาวุธปืน เว้นแต่มาขออนุญาต และกฎหมายยกเว้นให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆมีอาวุธปืนได้ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของตำรวจและทหาร

ประเด็นการควบคุมอาวุธปืนมีแนวคิดอีกมุมหนึ่งว่า การควบคุมอย่างเข้มงวดที่มากเกินไป อาจส่งผลให้เกิดปืนเถื่อนตามมา กล่าวคือ เมื่อประชาชนมีความรู้สึกว่าการขออนุญาตมี ใช้หรือพกพาอาวุธปืนตามกฎหมายทำได้ยาก ก็อาจทำให้ประชาชนหันไปหาซื้อปืนเถื่อนแทน ซึ่งย่อมไม่ส่งผลดีต่อการควบคุมอาวุธปืน การพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายควบคุมอาวุธปืนของประเทศไทยอย่างเหมาะสมให้ไม่เป็นการควบคุมที่มากเกินไป จนส่งผลให้ประชาชนรู้สึกว่าการขออนุญาตมี ใช้หรือพกพาอาวุธปืนตามกฎหมายทำได้ยาก อันส่งผลให้ปืนเถื่อนตามมา แต่ก็ไม่ควรควบคุมน้อยเกินไป จนอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมอันเป็นผลจากอาวุธปืน ดังนั้นรัฐควรหาทางแก้ไขปัญหาเรื่องอาวุธปืนที่อย่างรวดเร็วที่สุด โดยเริ่มจากอาวุธปืนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย และเมื่อสามารถแก้ปัญหาอาวุธปืนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายได้อย่างจริงจังแล้ว จึงค่อยจัดการปัญหาอาวุธปืนที่ไม่จดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

กฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืนของประเทศญี่ปุ่น มีพระราชบัญญัติควบคุมการครอบครองอาวุธปืนและดาบ 1958 (Firearm and Sword Possession Control Law 1958) ประเทศญี่ปุ่นที่มีคดีอาชญากรรมจากการใช้ปืนต่ำที่สุดในโลก ผู้ต้องการซื้อปืนต้องใช้ความอดทนและความมุ่งมั่นอย่างมาก พวกเขาต้องไปเข้าชั้นอบรมตลอดทั้งวัน ต้องสอบให้ผ่านหลักสูตรทั้งข้อเขียนและภาคปฏิบัติ คือมีการทดสอบในสนามยิงปืน และต้องได้คะแนนภาคปฏิบัติอย่างน้อย 95%ซึ่งทั้งนี้ กระบวนการดังกล่าวจะต้องกระทำซ้ำใหม่ทุกๆสามปี และต้องผ่านการทดสอบสุขภาพจิตและการใช้ยาเสพติด ต่อจากนั้น ตำรวจจะตรวจสอบประวัติอาชญากรรมอย่างละเอียด ตรวจสอบประวัติญาติพี่น้องและเพื่อนในที่ทำงานอีกญี่ปุ่นยังห้ามการจำหน่ายและครอบครองปืนพก อนุญาตเพียงปืนลูกซองและปืนลมเท่านั้น อีกทั้งกฎหมายยังกำหนดจำนวนร้านจำหน่ายปืนไว้ที่ 3 แห่งต่อจังหวัดในกว่า 40 จังหวัดทั่วประเทศ ลูกค้าที่จะซื้อกระสุนใหม่ ต้องนำปลอกกระสุนจากกระสุนที่ซื้อไปครั้งก่อนมา

เปลี่ยนใหม่ประเทศญี่ปุ่นเข้มงวดเรื่องเก็บรักษาอาวุธปืน ซึ่งต้องเก็บในตู้ล็อก และเครื่องกระสุนปืน ต้องเก็บแยกต่างหากจากอาวุธปืน ไม่สามารถเก็บในตู้เดียวกัน โดยมีการทำแผนที่ตู้เก็บปืน และเครื่องกระสุนปืน ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยละเอียด ว่าเก็บไว้ในบริเวณใดของบ้าน ถ้าหากมีการเคลื่อนย้าย ตู้ล็อกดังกล่าว ต้องมีการทำแผนผังใหม่ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกด้วย โดยเจ้าหน้าที่จะมาทำการตรวจสอบทุกปี และหลังจากสามปี โบอนุญาตครอบครองอาวุธจะหมดลงด้านการพกพา คือ ต้องห้ามเว้นแต่ผู้ครอบครองจะได้รับอนุญาตที่จะใช้อาวุธปืนหรือมีเหตุผลอื่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อได้รับอนุญาต ผู้ครอบครองจะต้องปิดบัง (ซ่อนเร้น) อาวุธปืนดังกล่าว หรือใส่ไว้ในที่เก็บอาวุธปืน หรืออาวุธปืนนั้นต้องไม่มีกระสุนปืนบรรจุอยู่ เมื่อผู้ครอบครองอาวุธปืนพกพาอาวุธปืน จะต้องพกพาใบอนุญาตพกพาไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1.1. เนื่องจากพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งได้มีการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2490 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อมาอีก 9 ครั้ง (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2491, ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 พ.ศ.2501, ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2517, ฉบับที่ 6 พ.ศ.2518, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 12 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2519, คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519, พ.ร.บ. ฉบับที่ 7 2522, ฉบับที่ 8 พ.ศ.2530, ฉบับที่ 9 พ.ศ.2543)มีอายุการใช้งานหลายปีแล้ว ควรปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสังคมในยุคปัจจุบัน เนื่องจากในยุคปัจจุบันประชาชนในสังคมมีอาวุธปืนกันมากขึ้น และบางรายใช้อาวุธปืนในทางที่ไม่ชอบ และบางรายพกพาอาวุธปืนเข้าไปในเมืองโดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย

1.2.ควรมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนที่มีความเข้มงวดและรัดกุมขึ้น เพื่อเป็นการควบคุมการใช้อาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืน ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ไม่ไปกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ และมีบทกำหนดโทษไว้ชัดเจน เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้ประชาชนและชุมชน

แม้ในเวลาต่อมา ได้มีการเสนอร่าง พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เข้าสู่สภานิติบัญญัติ ครั้งที่ 15/2560 เมื่อ 9 มีนาคม 2560 มีเนื้อหารวม 46 มาตรา หนึ่งในวัตถุประสงค์เพื่อ “ทำให้กฎหมายเกิดความรัดกุม มีความทันสมัย สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังช่วยลด

ช่องว่างในการตีความกฎหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมในการบังคับใช้” แต่ก็ยังไม่ครบกระบวนการขั้นตอนทางกฎหมายที่จะประกาศใช้บังคับ

1.3.เอกสารวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายอาวุธปืนของต่างประเทศสี่ประเทศ ด้วยเหตุผลข้างต้น เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายอันเกี่ยวกับการควบคุมการขออนุญาตพกพา มี ใช้ และอาวุธปืนที่ถูกกฎหมายของประเทศไทยเท่านั้น

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อกำหนดการพกพาอาวุธปืน ประเทศไทยมีบทบัญญัติกฎหมายและมาตรการในการครอบครองอาวุธปืนไว้อย่างเข้มงวด

ผู้ทรงคุณวุฒิจากศาล และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ข้อคิดว่า “กฎหมายที่ไม่ยืดหยุ่น อาจก่อให้เกิดสภาพช่องว่างที่สามารถทำให้ส่งผลความวุ่นวายซับซ้อนขึ้นไปอีก และกระบวนการขออนุญาตพกพาปืนอย่างถูกกฎหมายที่ไม่ยืดหยุ่น และมีช่องโหว่ เปิดโอกาสให้ผู้ค้าอาวุธร้านปืน และผู้ที่อยู่ในแวดวงสามารถทำการซื้อขายที่หลีกเลี่ยงข้อกำหนดของทางภาครัฐได้ เช่น กรณีการจ่ายสินบนเพื่อเร่งระบบการขออนุญาตพกพาให้เร็วขึ้น” อีกนัยหนึ่งคือ ความไม่โปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ อีกทั้งการใช้สนามซ้อมยิงปืนเป็นศูนย์กลางการซื้อขายปืนสวัสดิการ และปืนไม่มีทะเบียน ที่ก่อให้เกิดสังคมของกลุ่มผู้พกพาที่รวมตัวกันขึ้น นำมาซึ่งเปิดโอกาสให้มีการซื้อขายที่อยู่นอกเหนือการควบคุม และการซื้อขายอันไม่โปร่งใสให้แพร่ขยายยิ่งขึ้น” ผู้ทรงคุณวุฒิจากศาล และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ข้อคิดเพิ่มเติมว่า “การอนุญาตให้บุคคลธรรมดาและมีใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน มีความไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะประเด็นหลักเกณฑ์และวิธีการ ประวัติการกระทำความผิดในทางอาญาของบุคคล”

ผู้วิจัยจึงพิจารณาจากข้อมูลของต่างประเทศที่ได้ทำการศึกษา ว่าควรนำแนวทางของญี่ปุ่นมาใช้เป็นแนวทางในการอนุญาตให้บุคคลมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน กล่าวคือ

1. ผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนควรมีการเข้าอบรม โดยมีการสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะการใช้อาวุธปืน รวมทั้งการตรวจสอบสภาวะด้านสุขภาพจิต และตรวจสอบประวัติอย่างเข้มงวด เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสังคม

2. ควรกำหนดให้ผู้ขออนุญาตระบุเหตุผลที่ต้องขอใบอนุญาตมี ใช้อาวุธปืนลงในคำขออนุญาตมี ใช้อาวุธปืน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยเฉพาะอาวุธปืนที่มีอานุภาพร้ายแรง

3. ควรมีการกำหนดให้มีการขออนุญาตซื้อเครื่องกระสุนปืน โดยควรมีบทบัญญัติเพิ่มเติม ในกรณีการจำหน่ายเครื่องกระสุนปืน เนื่องจากปัจจุบันการจำหน่ายเครื่องกระสุน

ป็นไม่ได้มีการตรวจสอบผู้ซื้อ ควรตรวจสอบผู้มาซื้อเครื่องกระสุนให้เข้มงวดเพื่อป้องกันคนทั่วไปนำไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย

และผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นประกอบว่า “ควรนำอาวุธปืนมาเพื่อเก็บปลอกกระสุนทุกกระบอก และบันทึกไว้ว่าใครเป็นผู้ครอบครอง เพื่อเป็นฐานข้อมูล”

4.ควรมีการตรวจสอบอาวุธปืนลักษณะที่มีความต่อเนื่องไม่ขาดตอน โดยเฉพาะรายการต่างๆของใบอนุญาตอาวุธปืนหรือใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนทุกๆใบที่ออกให้ จะทำให้รัฐสามารถทราบความเคลื่อนไหว และสถานการณ์ใช้งานของปืนได้ตลอดเวลา ซึ่งนับว่าเป็นมาตรการที่สามารถควบคุมการใช้อาวุธปืนในการกระทำความผิดได้เป็นอย่างดี

ประเด็นที่สอง การขออนุญาตพกพา มี ใช้ อาวุธปืน อายุของใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนที่กำหนดให้มีอายุตลอดความเป็นเจ้าของอาวุธปืนของบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตนั้น

ผู้ทรงคุณวุฒิจากกระทรวงมหาดไทย ให้ความเห็นว่า “เสมือนเป็นการทำให้ใบอนุญาตมีอายุเป็นการถาวร ซึ่งย่อมไม่ส่งผลดีต่อการควบคุมอาวุธปืน เนื่องจากการไม่มีการตรวจสอบใดๆ หลังจากได้รับใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืน ซึ่งในกรณีต่อมาภายหลังจากได้รับใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนแล้ว หากผู้ถือใบอนุญาตขาดคุณสมบัติในการพกพา มีและใช้อาวุธปืน จึงควรมีระเบียบให้ผู้ออกใบอนุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตที่ออกให้โดยมีกำหนดระยะเวลา หรือจะสั่งเพิกถอนเสียก็ได้”

และผู้ทรงคุณวุฒิจากกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตให้ชัดเจน การขออนุญาตน่าจะเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น โดยคัดเลือกจากส่วนราชการและภาคประชาชน เพื่อให้ร่วมกันตรวจสอบคุณสมบัติ อีกทั้งเพื่อไม่ให้เป็นการดูเลินใจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเดียว”

“นอกจากนี้การขอใบอนุญาตควรมีขั้นตอน และเอกสารประกอบการพิจารณาหลายอย่างเพื่อควบคุมให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเป็นผู้เหมาะสมที่ควรจะมีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง”

ผู้วิจัยจึงพิจารณาจากข้อมูลของต่างประเทศที่ได้ทำการศึกษา ว่าควรนำแนวทางของประเทศมาเลเซีย ให้มีการกำหนดอายุของใบอนุญาต และให้เหมาะสมกับประเภทของอาวุธปืน โดยเฉพาะอาวุธปืนที่มีอำนาจร้ายแรง ตามกฎหมาย Arm Act 1960 ใบอนุญาตมีอาวุธปืน และใบอนุญาตพกพา จะมีอายุเพียง 1 ปี และต้องต่อใบอนุญาตใหม่เนื่องจากหากในเวลาผู้ถือใบอนุญาตจะต้องมาต่ออายุใบอนุญาตเมื่อใกล้ครบกำหนดอายุของใบอนุญาต หากผู้ถือใบอนุญาตตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามกฎหมาย หรือมีเหตุอื่นประการใดที่ทำให้ไม่อาจต่อใบอนุญาตได้ รัฐย่อมทราบได้ในเวลาที่ผู้ถือใบอนุญาตมาต่ออายุใบอนุญาต ทำให้สามารถตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ได้รับใบอนุญาต ว่ามีคุณสมบัติครบหรือไม่ สภาวะสุขภาพจิตของบุคคลนั้นเป็นลักษณะใด

ประเด็นที่สาม การออกใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัวในที่สาธารณะ ในกรณีมีความจำเป็น ซึ่งเป็น”ดุลพินิจ”ของผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต และการใช้”ดุลพินิจ”ของเจ้าหน้าที่พนักงานตำรวจ การพกพาอาวุธปืนที่แม้มีทะเบียนหรือไม่มีทะเบียน อาวุธปืนที่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้หรือไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ อาวุธที่ไม่สามารถยิงได้ หรือใช้การไม่ได้ อาวุธที่ไม่มีเครื่องกระสุนปืน อาวุธปืนที่แยกชิ้นส่วนออกจากกัน เมื่อมีการพาติดตัวไปก็มีความผิดฐานพาอาวุธปืนติดตัวทั้งสิ้น โดยที่ยังไม่มีการบัญญัติลักษณะและวิธีการพาไว้เป็นกฎหมาย มีเพียงบันทึกสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดแนวทางในการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ ให้ใช้ดุลพินิจในการตรวจค้น จับกุม ผู้พกพาอาวุธปืนไปในทางสาธารณะสถาน อีกทั้ง ดุลพินิจ”ในการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนที่แตกต่างกันของนายทะเบียนในแต่ละท้องที่ได้อนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนที่แตกต่างกันมาก

ผู้ทรงคุณวุฒิจากศาล ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า “จึงควรมีหลักการมาตรการที่ชัดเจน และมีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์อย่างแท้จริง ซึ่งทั้งนี้ทั้งนั้นการใช้ “ดุลพินิจ” อาจมีความบกพร่องจากความคุ้นเคยกันหรือระบบอุปถัมภ์ได้”

ประเด็นที่สี่ บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนมีโทษทั้งจำและปรับตามลักษณะความผิด

ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านให้ความเห็นตรงกันในประเด็นนี้ว่า “ควรมีการเพิ่มโทษให้หนักกว่าเดิม และไม่ควรมีโทษรอลงอาญา หรือโทษปรับ หากเป็นอาวุธปืนประเภทร้ายแรง เพราะมีผลกระทบต่อชีวิตของผู้อื่น”

และมีผู้ทรงคุณวุฒิจากศาลและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า “ผู้กระทำความผิดเพิ่มจำนวนมากขึ้น และพบผู้กระทำความผิดซ้ำ เมื่อมีคดีเพิ่มขึ้น เจ้าหน้าที่ต้องทำงานหนักมากขึ้นด้วย เนื่องจากผู้กระทำความผิดยังไม่เกรงกลัวบทลงโทษ จึงควรมีการเพิ่มโทษให้หนักกว่าเดิม”

จากข้อมูลของต่างประเทศที่ได้ทำการศึกษา เกี่ยวกับการเพิ่มโทษให้หนักกว่าเดิม ดังเช่นประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้รุนแรง มีการกำหนดโทษขั้นต่ำสูงไว้ โดยเฉพาะถ้าเป็นการซื้อขายอาวุธโดยผิดกฎหมาย มีโทษถึงประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต หรือในกรณีที่บุคคลใดมีอาวุธปืนอยู่ในเวลาที่เขาก่อทำความผิด หรือในเวลาที่ถูกจับกุมตามความผิด จะถูกลงโทษขั้นสูง

1.4. ข้อคิด แม้จะมีหลักเกณฑ์ มาตรการ วิธีการ มาใช้โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของสังคมไทย และแม้บทบัญญัติของกฎหมายจะดีเพียงใด แต่ถ้า “ไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติได้จริง” ก็จะกลายเป็นบทบัญญัติที่ไร้ประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาหาแนวทางป้องกัน การลักลอบซื้อ-ขายปืนที่ไม่มีทะเบียน เมื่อไม่มีการซื้อ-ขาย ก็จะไม่มีการครอบครองปืนที่ไม่มีทะเบียน